

Årsredovisning

2005

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Omslagsbild: Sol över Jämtlandsfjällen

Sol över Jämtlands fjällvärld med Bunnerfjällen och Snasahögarna, tre toppar till höger om Bunnerfjällen. Bilden är tagen från Åreskutan. En skidåkare vilar benen, samlar tankar och intryck efter utmanande skidåkning.

Bilden från Åreskutan får symbolisera Länsstyrelsens redovisning till regeringen av året som gått. Bilden kan också ses som ett exempel på "Storlagen fjällmiljö" och "Frisk luft" som är två av de 15 regionala miljömål som fastställts av Länsstyrelsen Jämtlands län. Under 2005 antog riksdagen ett 16:e miljömål, Ett rikt djur- och växtliv, som ska regionaliseras under 2006.

Den bild på Nabortåget som fick pryda omslaget på Länsstyrelsens verksamhetsplan för 2005 illustrerade de kommunikationsfrågor som är så viktiga för länet. Nabortåget, som går mellan Trondheim och Östersund, gör det enkelt att nå fjällvärlden från både Östersund och Trondheim.

Regeringen har inte efterfrågat någon åiterrapportering i årsredovisningen av allmänna kommunikationer men det kan ändå kommenteras att resandet med Nabortåget har ökat hela tiden. Det är ett bevis så gott som något på att tåget fyller en viktig funktion för många. I Norge har man under hösten 2005 beslutat satsa på en upprustning av Meråkerbanan, den järnväg som Nabortåget går på i Norge. Förutsättningar för en förbättrad tågtrafik efter banan har därför skapats på många sätt. Just nu planeras för ökad samordning av Nabortåget och Mittlinjen (järnvägstrafiken mellan Östersund och Sundsvall) från 2007.

Fotograf: Christoffer Bergman

Innehåll

Innehåll	1
Resultatredovisning	3
Sammanfattning av verksamhetsåret 2005	3
Övergripande redovisning av verksamhetskostnader 2005	7
VO Kunskapsuppbyggnad, samordnings- och sektorsövergripande arbete	9
Verksamhetsgren Utåtriktat sektorsövergripande arbete	9
Verksamhetsgren Regional utveckling	19
Verksamhetsgren Miljömålsarbete	31
VO Tillsyn och vägledning	41
Verksamhetsgren Social tillsyn	47
Verksamhetsgren Miljötillsyn	53
Verksamhetsgren Djur- och Livsmedelstillsyn	57
Verksamhetsgren Övrig Tillsyn	59
VO Ärendehandläggning	61
Verksamhetsgren Trafikärenden	69
Verksamhetsgren EU-stöd	71
Verksamhetsgren Övrig ärendehandläggning	75
Övrig rapportering	77
Uppdrag som skall redovisas i årsredovisningen 2005	89
Sammanställning över väsentliga uppgifter	93
Resultaträkning	95
Balansräkning	96
Anslagsredovisning	98
Finansieringsanalys	104
Tilläggsupplysningar och noter	106

Resultatredovisning

Mål: Länet skall utvecklas på ett sådant sätt att de nationella målen får genomslag samtidigt som hänsyn tas till olika regionala förhållanden och förutsättningar.

Sammanfattning av verksamhetsåret 2005***Året i korthet med landshövdingens kommentar.***

Länsstyrelsen har under året prioriterat arbetet med länsutveckling, miljömålsarbetet och att uppnå en snabb och effektiv handläggning. Uppdraget till landshövdingen att i samverkan med kommuner, myndigheter och näringslivet föreslå åtgärder för ökad konkurrenskraft hållbar utveckling och sysselsättning efter beslutet om försvarsnedläggningarna i Östersund har krävt stora insatser. Tillsynsinsatserna är fortfarande otillräckliga och länsstyrelsen uppfyller inte till fullo sina uppdrag.

Riksdagens beslut i december 2004 om det framtida försvaret blev ett hårt slag för länet och främst Östersunds kommun. Alla militära enheter i länet läggs ner förutom Jämtlandsgruppen med ett 40-tal anställda. Det innebär att drygt 1.400 personer under 2005 sades upp från sina arbeten inom försvaret. Länsstyrelsen har organiserat och samordnat ett omfattande arbete för att ersätta de arbetstillfällena som försvinner, men också för att underlätta för de personer som drabbades av nedläggningarna. En ledningsgrupp och fem arbetsgrupper har arbetat med nya statliga och privata arbetstillfällena, samverkan kring forskning och utveckling, lokaler och annan infrastruktur samt personliga åtgärder för de som blir uppsagda. Regeringens beslut om statliga ersättningsarbeten har varit mycket positiva. Det finns förslag om nylokalisering av drygt 1.300 statliga arbetstillfällena till Östersund. Inriktningen på de nya jobben har skett i ett fruktsamt samarbete med statens utredare. När omlokaliseringarna är genomförda i slutet av 2008 kommer Östersunds lokala arbetsmarknad att ha en ny struktur med en mer differentierad sammansättning som stärker arbetsmarknaden. Även i det privata näringslivet märks en positiv inställning och optimism. Samverkan mellan länsstyrelsen och Östersunds kommun samt de grupper av företag som deltagit i arbetet har stärkts och utvecklats.

Arbetsmarknaden i övrigt har varit i stort sett oförändrad under året. Besöksnäringen utvecklas mycket positivt med investeringar i boende både i Åre, Vemdalen och Västra Härjedalen. De statliga stöden till projekt i Åre regionen har burit frukt med en kraftigt ökad sommarturism. Alpina VM som kommer att genomföras i Åre 2007 bidrar redan till den positiva utvecklingen. Chartertrafiken till länet utvecklas positivt med flyg från nya destinationer. Etableringen av lågprisflyg bidrar också till en ökad turism. Tre flygbolag flyger nu reguljärt till Östersunds flygplats.

Mitthögskolan blev den 1 januari 2005 universitet, Mittuniversitetet. Det innebär en injektion för hela Mellansverige. Mittuniversitetet har under 2005 fått både utökade fasta forskningsresurser och flera utbildningsplatser. Det har redan givit resultat i ett ökat antal sökande och fler forskare.

Den öppna arbetslösheten har under året ökat något till 6,2 %. Det innebär att länet inte uppnår riksdagens mål om en öppen arbetslöshet under 4 %. Andelen av arbetskraften i arbetsmarknadspolitiska program har ökat från 4,7 % till 5,1 % vid årets slut. Det innebär att det samlade obalanstalet är 11,3 % vilket är väsentligt högre än genomsnittet för riket som är 8,4 %. Kvinnorna har både lägre arbetslöshet och lägre andel i arbetsmarknadspolitiska program än männen. Obalanstalet för kvinnorna är 9,4 % och för männen 13,1 %. Obalanstalet har under året

ökat både för kvinnor och män. Kvinnorna har dock en betydligt högre deltidsarbetslöshet och ett högre ohälsotal än männen, varför deras sysselsättningsgrad är något lägre än för männen.

Befolkningen i länet fortsätter att minska, dock i en minskande takt. Befolkningen uppgick den 1 november 2005 till 127.069 personer vilket på ett år är en minskning med 291 personer. Befolkningsminskningen påverkar landstingets och kommunernas ekonomi och bidrar tillsammans med det sjunkande konsumtionsunderlaget till en uttunning av serviceunderlaget. Servicen i länets glesast befolkade områden är hotad. När det gäller dagligvaruhandeln påskyndas det av de utbyggnader som sker i Östersund. Antalet butiker på landsbygden minskar och avstånden till servicen ökar. Bostadsmarknaden återspeglar befolkningsutvecklingen i länet. I Åre, Östersund och de angränsande områdena av Krokomb finns viss bostadsbrist, i övriga länet minskar befolkningen och det blir en låg efterfrågan på bostäder och tomma lägenheter.

Länsstyrelsen i samverkan med länets kommuner har under 2005 arbetat med en regional utvecklingsstrategi. Den kommer att fastställas under första halvåret 2006. Strategin kommer att vara en grund för de programarbeten som skall göras under 2006 med anknytning till den nationella strategin för regional utveckling och strukturfondsprogrammen för 2007-2013.

Strukturfondsdelegationen har utnyttjat merparten av det beslutsutrymme som den har för inlandet i Södra skogslänsregionen. Omräkningen av valutakursen i programmen till 9 kronor per euro har medfört ett välkommet tillskott till det regionala utvecklingsarbetet. Länsstyrelsen har under åren 2000-2003 fått ett indraget anslagssparande på det regionalpolitiska anslaget med 100 miljoner kronor. Indragningen har skett trots att beslut finns fattade som medför utbetalningar av dessa medel. Det har inneburit ett sänkt budgetutrymme för främst investeringsstöden och att utbetalning av beslutade stöd inte har kunnat genomföras. Det har påverkat likviditeten i vissa företag, kommuner och myndigheter. Budgeten för företagsstöd och projektstöd kommer att sänkas kraftigt under 2006 och 2007 för att kompensera för det indragna anslagssparandet. Efterfrågan på landsbygdsstöd och regionalt utvecklingsbidrag har varit stort under 2005 och ett flertal ärenden har avslagits på grund av medelsbrist.

Arbetet med de regionala miljömålen pågår planenligt. Bildandet av naturreservat och dokumentationen för att säkra Natura 2000 områdena har prioriterats. Fem nya naturreservat har bildats med en sammanlagd areal av 724 ha. Ett förslag till strategi för formellt skydd av skog i Jämtlands län har upprättats. Länsstyrelsen arbetar aktivt med EU:s miljöprogram inom jordbruket och har en mycket hög andel av länets åkerareal som är stödberättigad för ekologisk odling. Ett omfattande arbete pågår i kommunerna inom miljö- och energiområdet inom ramen för lokala investeringsprogram och klimatinvesteringsprogram.

Inom jämställdhetsområdet har några utvecklingsprojekt bedrivits och den första handlingsplanen för jämställdhetsintegrering har antagits. Det behövs ytterligare insatser för att få den att fungera bra.

Ärendebalansen är i stort sett oförändrad sedan föregående år med 4.807 kvarstående ärenden. Antalet inkomna och initiativärenden har ökat med sammanlagt 4.208 ärenden. Det är inom lantbruksområdet som den största ökningen skett med ca 3.000 fler ärenden. Det beror på införandet av det nya gårdsstödet. Inom området kommunikationer har också ärendena ökat vilket beror på ändrade regler för handledarskap från årsskiftet. Inom strukturfonder och regional utveckling minskar antalet ärenden då det har funnits mindre medel att besluta om än tidigare år. Totalt cirka 720 ärenden är äldre än ett år, vilket är en minskning med nästan 230 sedan föregående år. Ärendebalansen är i stort sett acceptabel medan antalet ärenden äldre än ett år är bör kunna minskas ytterligare. De områden som har stor betydelse för länets utveckling har

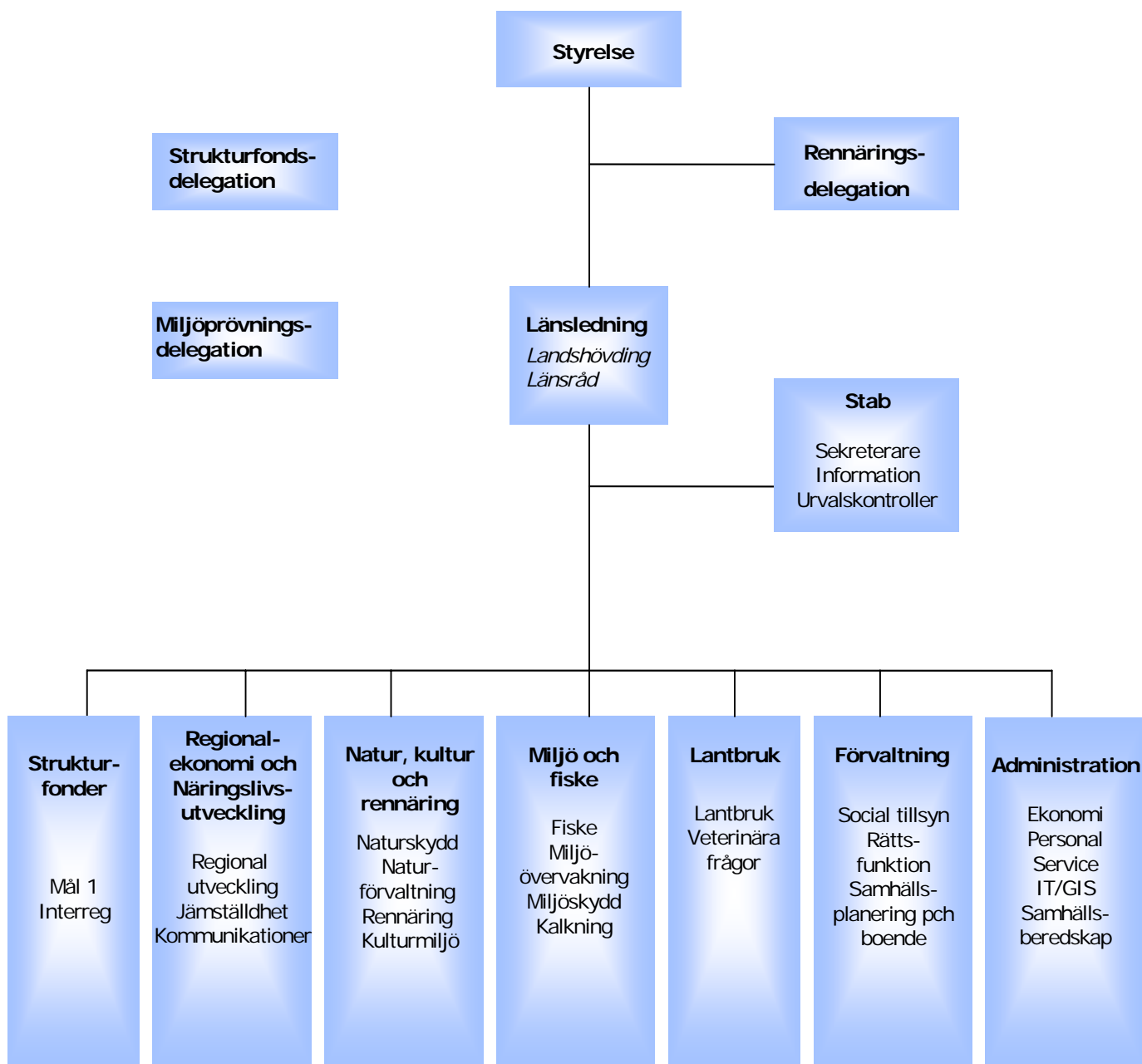
prioriterats som till exempel handläggning av jordbruksstöden, företagsstöd, strukturfondsstöd och vissa typer av tillstånd.

Tillsynsplaner finns för i stort sett alla området där länsstyrelsen har tillsyn. Tillsynen är otillräcklig inom i stort sett alla områden.

Under 2005 har de två största objekten inom länstrafikplanen för 2004-2015, nämligen väg 87 Bispgården - Döda Fallet och tunneln för E 14 i Åre färdigställts. I övrigt har förbättringar skett på länsvägnätet.

Länsstyrelsen hade vid årets ingång utnyttjat anslagskrediten med 28 tkr och har vid årets slut ett anslagssparande med 1.759 tkr. Det förbättrade resultatet beror till största delen på ökade intäkter.

Under 2005 var sjukfrånvaron inom länsstyrelsen 3,4 %. För kvinnorna är den 4,9 % och för männen 1,8 %. Skillnaden förklaras dels av att några havande kvinnor varit sjukskrivna en längre tid före födseln, dels av fler långtidssjukskrivna kvinnor än män. Sjukfrånvaron har minskat med 0,9 procentenheter under året. Minskningen berör både kvinnor och män. Det finns en oro i organisationen inför de förändringar, risk för övertalighet, som kan uppstå vid ett eventuellt inrättande av ett regionalt samverkansorgan och inför en ny strukturfondsperiod.

Organisation

Övergripande redovisning av verksamhetskostnader 2005**Tabell A - Verksamhetskostnader 2005**

Tabellen innehåller verksamhetskostnader enligt resultaträkningen, oavsett finansiering. Objekt-koder som ingår i respektive verksamhetsgren framgår av tabellmallar för de olika verksamhetsgrenarna. Kostnader som definitionsmässigt är myndighetsövergripande redovisas som sådana, även om kostnaderna finansieras med externa medel (s.k. OH-pålägg).

Verksamhetsområden och verksamhetsgrenar samt myndighetsövergripande verksamhet	Kostnader exkl OH		Kostnader inkl OH	
	Tkr	%	Tkr	%
VO Kunskapsuppbyggnad, samordnings- och sektorsövergripande arbete	80.974	48	103.392	62
VG Utåtriktat sektorsövergripande arbete	22.137	13	28.266	17
VG Regional utveckling	20.590	12	26.291	16
VG Miljömålsarbete	38.246	23	48.835	29
VO Tillsyn och vägledning	16.179	10	20.658	12
VG Social tillsyn	2.505	1	3.199	2
VG Miljötillsyn	10.701	6	13.664	8
VG Djur- och livsmedelstillsyn	793	0	1.012	1
VG Övrig tillsyn	2.179	1	2.783	2
VO Ärendehandläggning	34.338	20	43.845	26
VG Trafikärenden	2.249	1	2.872	2
VG EG/EU-stöd	25.369	15	32.393	19
VG Övrig ärendehandläggning	6.719	4	8.580	5
SUMMA PRODUKTION	131.491	78	167.896	100
Myndighetsövergripande verksamhet (10) samt Administration och intern service (11)	36.719	22		
SUMMA VERKSAMHETSKOSTNADER EXKL RESURSSAMVERKAN	168.210	100	167.896	100
Resurssamverkan ¹⁾	1.133		1.447	
Totalsumma verksamhetens kostnader enl resultaträkningen ²⁾	169.343		169.343	
<i>Myndighetsövergripande verksamhet, uppdelat på: ³⁾</i>				
Nivå 1 (113-115)	17.691	21		
Nivå 2 (110-112, 116-119)	8.612	10		
Nivå 3 (100-109)	10.416	12		
Personalkostnad, produktion (kkl 4, verksamhetskod 2-8)	83.420			

1 Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. & intern service (11).

2 Totalsumma verksamhetskostnader ska överensstämma med verksamhetskostnaderna enligt resultaträkningen

3 Summan på nivå 1-3 ska överensstämma med totalsumman Myndighetsövergripande verksamhet. Den procentuella fördelningen ska visa resp. nivåns andel av personalkostnaderna vg 2-8 (kkl 4).

Tabell B - Verksamhetskostnader 2003-2005

Myndighetsövergripande verksamhet särredovisad

Kostnader per VO och VG	2005	2004	2003
VO Kunskapsuppbyggnad, samordnings- och sektorsövergripande arbete	80.974	78.773	80.143
VG Utåtriktat sektorsövergripande arbete	22.137	29.602	33.179
VG Regional utveckling	20.590	15.185	15.691
VG Miljömålsarbete	38.246	33.986	31.273
VO Tillsyn och vägledning	16.179	15.276	12.708
VG Social tillsyn	2.505	2.431	1.548
VG Miljötillsyn	10.701	10.470	8.514
VG Djur- och livsmedelstillsyn	793	729	623
VG Övrig tillsyn	2.179	1.647	2.023
VO Ärendehandläggning	34.338	31.876	34.533
VG Trafikärenden	2.249	2.454	2.909
VG EG/EU-stöd	25.369	22.846	24.236
VG Övrig ärendehandläggning	6.719	6.575	7.387
Resurssamverkan¹	1.133	-	-
Myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	36.719	37.049	29.334
Totala kostnader (inkl. OH)²	169.343	162.974	156.718

¹ Den del av kostnader för resurssamverkan som ska belasta länsstyrelsen ska fördelas på resp. verksamhetsgren.² Totalsumma verksamhetskostnader ska överensstämma med verksamhetskostnaderna enligt resultaträkningen.

Årsarbetskrafter¹ per sakområde m.m.	2005	2004	2003
Myndighetsövergripande verksamhet (10)	9,4		
Administration och intern service (11)	23,8	35,1	33,9
Övrig förvaltning (20+21)	6,6	5,9	6,3
Kommunikationer (24+25+34)	7,3	8,1	9,1
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	2,3	2,1	2,0
Regional utvecklingspolitik och konkurrens (30)	36,4	41,3	37,9
Arbetsmarknad (36)	-	-	-
Hållbar samhällsplanering och boende (40+41)	7,5	5,9	6,5
Kulturmiljö (43)	4,4	4,8	5,7
Krishantering, skydd mot olyckor och civilt försvar (45)	4,4	4,1	4,1
Naturvård och miljöskydd (5)	52,4	48,4	41,9
Lantbruk (60)	27,4	25,0	27,5
Rennäring (61)	8,5	8,3	8,1
Fiske (62)	7,6	8,5	8,0
Skogsbruk (64)	-	-	-
Social omvårdnad (70)	5,9	5,9	5,0
Jämställdhet (80)	2,9	3,4	6,7
Integration (85)	0,2	0,3	0,0
Resurssamverkan	3,7	0	0
Summa	210,6	207,1	202,7

¹ Uppgifterna avser all anställd personal vid länsstyrelsen, oavsett finansiering och anställningsform.

Se vidare FÅB (2000:605), ESV:s allmänna råd till 2 kap. 4 §.

² Tabellen har ändrats för 2005 av länsstyrelserna och redovisningen för 2003 och 2004 är summan av (10+11)

LÄNSSTYRELSENS VERKSAMHETSOMRÅDEN SAMT VERKSAMHETSGRENAR

VO Kunskapsuppbyggnad, samordnings- och sektorsövergripande arbete

Mål: Ett långsiktigt hållbart förverkligande av den nationella politiken genom samordning och hänsynstagande till olika sakintressen.

Verksamhetsgren Utåtriktat sektorsövergripande arbete**TABELL 1.1 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2005 FÖR VERKSAMHETSGREN GENERELLT SEKTORSÖVERGRIPANDE ARBETE = UTÅTRIKTAT SEKTORSÖVERGRIPANDE ARBETE**

Tabellen innehåller verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Fakta i tabellen redovisas endast för 2005.

Verksamhetskostnader för VG Generellt sektorsövergripande arbete = Utåtriktat sektorsövergripande arbete	Kostnader (tkr)	Års- arbetskrafter 1
Totala kostnader VG Generellt sektorsövergripande arbete = Utåtriktat sektorsövergripande arbete (exkl. OH)	22.137	32,3
varav Övrig förvaltning (200, 201)	610	1,0
varav Trafik (240, 250)	149	0,3
varav Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor. (280, 289)	457	0,8
varav Regional utvecklingspolitik och konkurrens (300)	2.621	3,8
varav Infrastruktur (34)	354	0,6
varav Hållbar samhällsplanering och boende (400-402)	2.192	4,0
varav Kulturmiljö (430)	760	1,3
varav Krishantering, skydd mot olyckor och civilt (45)	3.578	4,4
varav Naturvård och miljöskydd (500)	3.855	7,1
varav Lantbruk (600)	1.232	2,2
varav Rennäring (610)	924	1,3
varav Fiske (620)	695	1,2
varav Social omvårdnad (700)	715	1,2
varav Jämställdhet (80)	3.912	2,9
varav Integration (85)	83	0,2
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	6.129	6,2
Totala kostnader VG Generellt sektorsövergripande arbete = Utåtriktat sektorsövergripande arbete (inkl. OH)	28.266	38,5

1 Uppgifterna avser all anställd personal vid länsstyrelsen, oavsett finansiering och anställningsform. Se vidare ESV:s allmänna råd till 2 kap. 4 § förordningen(2000:605) om budgetunderlag och årsredovisning. En årskraft motsvarar 220 arbetsdagar per år.

TABELL 1.1.2 – FÖR SAKOMRÅDE JÄMSTÄLLDHET

Kostnader/intäkter för sakområde Jämställdhet	2005	2004	2003
Verksamhetskostnader inkl. OH¹ (tkr)	5.005	4.937	8.467
<i>varav ramanslag 32:1 netto (tkr)</i>	876	879	1.004
<i>varav övrig finansiering (tkr)</i>	4.129	4.058	7.463
Andel av länsstyrelsens totala verksamhetskostnader (%)	3	3,0	5,4
Verksamhetsintäkter	145	14	12

Med OH avses Myndighetsövergripande verksamhet (10+11)

Mål 1: Länsstyrelserna skall stärka det sektorsövergripande arbetet och samordningen av de olika sakområdena för att uppnå effektiva lösningar och bidra till en hållbar regional utveckling.

Åtterrapporing mål 1

Kulturmiljö

Framgångsfaktorer

Länsstyrelsens sektorsövergripande arbete har bidragit till en hållbar regional utveckling. Samordningen av olika sakområden har bidragit till effektiva lösningar på insatser i områden med höga värden avseende såväl kultur- som naturmiljöer. Inriktningen mot ökad samverkan med andra har medfört såväl ett förmerande av ekonomiska insatser till kulturmiljövården som ett ökat kunskapsunderlag och en bättre förmedlingsverksamhet. I dagsläget prioriteras i allt högre grad kulturmiljövårdens medel som samfinansieringsinsatser i olika projekt, såväl inom länet, som för ett större område. Särskilt viktigt är att medlen kan användas som medfinansieringen inom strukturfondsprojekt. Att samarbeta i vidare projekt skapar också nätverk och nya samarbetskonstellationer, vilka kommer att bli betydelsefulla på såväl kort sikt som mera långsiktigt.

Att bedriva insatser som del i andra större projekt innebär att de långsiktiga effekterna av satsningarna ökar. Det blir inte längre enbart kulturmiljövårdens intresse att bevara kulturmiljöerna. Särskilt märkbart har detta varit i fråga om kulturreseptatet Lillhärjåbygget där ett större LIFE-projekt, som berör ett flertal gårds- och fåbodemiljöer inom länets riksintressanta kulturmiljöer, gjort att skogsbetesmarkerna kring kulturreseptatet kan vårdas. Länsstyrelsens medfinansiering av det av skogsvårdsstyrelsen och länets arbetsförmedlingar startade projektet Skog och Miljö, som innehåller omfattande kultur- och naturvårdsinsatser, har bl.a. bidragit med iordningställande av färdväg och stängslingar i samma område.

Länets RTP pekar på kulturlandskapets betydelse och kulturarvsturismen. I arbetet med förslag till en regional utvecklingsstrategi har kulturmiljö deltagit. Ett mera långsiktigt program för hur kulturarvet ska kunna brukas som en drivande kraft i omställningen till ett hållbart samhälle kommer att tas fram under de närmaste åren. Detta kommer att medföra att det blir lättare att prioritera i vilka sammanhang kulturmiljövårdens medel ska användas för att komma till bästa nytta.

Både i Mål 1-programmet och Interregprogrammet finns åtgärder som syftar till att bevara och sprida kunskap om kulturmiljön och kulturarvet samt att nyttja kulturarvets attraktionskraft för utveckling av kommersiell verksamhet, inom bl.a. turismen. Detta har möjliggjort finansiering av projekt som syftar till att skapa engagemang kring den gränsöverskridande kulturhistorien, stärka den regionala identiteten och närsamhällets betydelse samt sporra det lokala engagemanget hos människor, skolor, föreningar och företag.

I arbetet med Regionalt miljö- och hushållningsprogram för fjällområdet (RMHP) har länets kulturarv och områden skyddade av intresse för naturvård och rennäring lyfts fram som en resurs för en långsiktig hållbar utveckling.

Hinder

För att arbeta effektivt med sektorsövergripande arbeten och samordning av olika sakområden behöver Länsstyrelsen tillföras resurser. Inom t.ex. kulturmiljö innebär handläggandet av såväl egna ärenden som yttranden i andra sakområdens ärenden att det blir svårt att på ett effektivt sätt delta i och påverka utvecklingen.

Miljöskydd

Framgångsfaktorer

Miljömålsarbetet är nationellt, regionalt och lokalt samlande och fokuserande för planering och beslutsfattande. Arbetet lägger en grund för samsyn i myndighetsutövningen. Indikatorernas utveckling leder till en feedback som är nödvändig för att det långsiktiga arbetet ska kunna drivas mot de nationellt uppsatta målen. Miljöskydd anser att de regionalekonomiska medel som ställts till förfogande i två ramprogram skapat externt intresse för praktiskt genomförbart miljömålsarbete med direkta kopplingar till det regionala miljömålsarbetet. Intresset för programmen är stort och medlen (1,5 mnkr) har till fullo tagits i bruk.

Miljöhänsyn är ett horisontellt kriterium i strukturfondsprogrammen, som särskilt har beaktats i handläggning, beslut, kontroll och uppföljning. Efter halvtidsöversynen av strukturfondsprogrammen och de rekommendationer som där lämnades, har större tyngd än tidigare lagts vid de horisontella kriterierna. Personalen vid strukturfondsavdelningen har deltagit i seminarier och annan utbildning. Genom den ökade kunskap och insikt som handläggarna har erhållit har såväl rådgivning till projektägare som beslutsformuleringarna förbättrats inom området miljö och hållbar utveckling. Sekretariatet genomför regelbundet uppföljningsbesök hos projekten och stödmottagarna återskriver, i läges- och slutrapporter, hur man beaktat miljö i projektgenomförandet. Vid dessa uppföljningar har miljö särskilt följts upp.

Som huvudansvarig inom myndigheten för miljömålet Levande sjöar och vattendrag har fiskefunktionen bl.a. samordnat arbetet med bedömningar och redovisning av skyddsvärda vattendrag till Fiskeriverket och Naturvårdsverket. Funktionen har vidare ansvarat för att upprätta och förankra bevarandeprogram för länets vattenanknutna Natura 2000-områden samt allmänt bevakat hithörande skyddsaspekter i ärendehandläggning enligt miljöbalken och plan- och bygglagen.

Hinder

Miljöskydd ser den formella domstolsprocessen som ett visst hinder. Beslutspraxis omfattar inte miljömålsfrågor vilket innebär att miljömålen väger mindre tungt i beslut som ska fattas i miljödomstolen. När det gäller implementering av miljödimensionen i det regionala tillväxtarbetet går denna process trögt. Allt för stort fokus ligger på ekonomisk tillväxt. Sektoriseringen i sig är också ett hinder för tvärsektorieellt miljöarbete.

Naturvård

Framgångsfaktorer

Det sektorsövergripande arbetet inom länsstyrelsen har utvecklats positivt, naturskyddsperspektivet vägs regelmässigt in i remisser avseende en rad olika ärenden. Miljöbalkens lagstiftning angående Natura 2000-områden har medfört ett intensivare och utvecklande samarbete mellan olika sakområden.

I arbetet med RMHP har bland annat naturvården ingått som ett prioriterat område. Arbetsmetoden "FjällAgendan" innebär en integrering av markanvändningsplanering och överväganden om olika former av restriktioner eller skydd av områden görs tillsammans med berörda intressenter för att ge hållbarhetsperspektivet ett konkret och begripligt innehåll.

I samarbete med Polismyndigheten och några kommuner har Länsstyrelsen bedrivit tillsyn i fjällområdet med syfte att förhindra jaktbrott på hotade rovdjursarter samt att begränsa buller och andra störningar från snöskoter och flyg. Arbetet har resulterat i flera anmälningar. Kvaliteten och omfattningen av detta arbete har förutom tillgången till egna naturbevakaresurser till stor varit beroende av det helikopterstöd som polisen numer tillhandahåller i Östersund.

Hinder

Fortfarande finns sakområden framförallt de som hanterar regional utveckling där samarbetet med naturvården inte fungerar tillfredsställande, insatser har gjorts under året för att förbättra detta. Ett annat hinder är bristen på ekonomiska resurser för att utveckla den gemensamma jaktbrottsstillsynen tillsammans med polisen med hjälp av deras polishelikopter.

Integration

Framgångsfaktorer

Vad gäller integration tog länsstyrelsen 2004 initiativ till att bilda ett s.k. integrationsforum. Detta arbete fortsätter med regelbundna möten där ett stort antal aktörer med ansvar för integrationsverksamhet medverkar. En regional överenskommelse för introduktion är träffad och arbetet fortsätter med att engagera kommunerna att utarbeta lokala överenskommelser. Arbetet sker med stöd av ett utvecklingsprojekt där Strömsunds kommun är huvudman. Anledningen till detta var att Strömsunds kommun tidigt engagerat sig i integrationsfrågor och sett integrationsfrämjande som en viktig del i kommunens utveckling och framtida arbetskraftförsörjning.

Att lägga ut ansvaret på en aktör som redan engagerat sig och byggt upp kompetens har varit lyckosamt. Det har varit möjligt att samla länets viktigaste aktörer för integrationsfrågor till regelbundna möten där man kommer överens om insatser och aktiviteter.

Hinder

Svårigheten beträffande integrationsarbetet ligger i resursfrågan. För att göra det möjligt att arbeta sektorsövergripande med stort engagemang behövs externa medel vilket vi skapat bland annat med hjälp av regionala utvecklings- och stukturfondsmedel. Dessa är tidsbegränsade och kan endast användas initialt. Speciella medel för att arbeta sektorsövergripande bör skapas.

Behov av stöd för utveckling av integrationsperspektivet i verksamheten

För att vidareutveckla integrationsperspektivet i länsstyrelsens verksamhet behöver medarbetarna ges tillfälle att lära sig mer om problem och utmaningar i integrationsarbetet.

Mål 2: Verksamheten skall bedrivas så att samhällets grundläggande behov av verksamhetsledning, samordning, samverkan och information på regional nivå säkerställs vid svåra påfrestningar på samhället i fred.

Återrapportering mål 2

Förmåga vid svåra påfrestningar på samhället i fred

Länsstyrelsen bedömer förmågan att hantera ”lågintensiva” kriser som godtagbar. Enligt den utvärdering som gjordes efter Länsstyrelsens arbete i samband med Tsunamiolyckan klarade Länsstyrelsen samordningsuppgiften på ett bra sätt. Länsstyrelsen bedömer vidare att förmågan är begränsad för att hantera en intensiv händelse som pågår under lång tid.

För närvarande pågår ett arbete för att förbättra förmågan att skapa nödvändig samverkan vid allvarliga olyckor och svåra påfrestningar. Det saknas fortfarande rutiner för arbetet. Länsstyrelsen har som ett led i förbättringsarbetet förändrat rutinerna vid larm/information till VB om händelser eller förhållanden som bedöms kunna komma att kräva samordning. Vid en sådan händelse tas kontakt med motsvarande funktioner hos polisen, landstinget, räddningstjänsten och andra berörda för beslut om fortsatta åtgärder. Syftet med detta är att på ett enkelt sätt tidigt skapa en gemensam lägesbild i en uppseglande händelse.

Länsstyrelsen har begränsad förmåga att hantera händelser som pågår under längre tid än en vecka om inte förstärkning kan erhållas från annat län.

Förhållanden och gränssättande faktorer som utgör begränsningar:

- Samordningsarbetet är i hög grad beroende av ett fungerande telenät.
- Möjligheten till utbyte av digital information mellan aktörerna kan vara begränsad eftersom olika aktörer använder olika system.
- Avsaknad av nationella informationsstrategier och system för hantering av nationella kriser saknas – t.ex. kärnteknisk olycka och epizootier.
- Uthålligheten är bristfällig på framför allt vissa expertfunktioner.
- Länsstyrelsens ovana att arbeta operativt i de fall där Länsstyrelsen har en direkt ledningsuppgift.
- Krishanteringsorganisationens utbildnings/övningsstatus.

Mål 3: Länsstyrelsen skall bidra till ökad jämställdhet i länet. Särskilt fokus skall under året läggas på Regional utveckling, Landsbygdsutveckling, Social tillsyn, Kommunikationer och Hållbar samhällsplanering och boende. Samverkan skall ske med strategiska statliga myndigheter och andra viktiga aktörer i länet.

Återrapportering mål 3

Jämställdhetsintegreringens bidrag till utveckling inom Regional utveckling, Landsbygdsutveckling, Social tillsyn, Kommunikationer och Hållbar samhällsplanering och boende

Sakområdena vid avdelningen för regionalekonomi och näringsliv (regional utveckling, kommunikationer) har under 2005 tagit del av och diskuterat jämställdhetsfrågor vid avdelningsmöten under ledning av särskilt sakkunnig i jämställdhetsfrågor. Dessutom har två halvdagar genomförts med metoden JämKas Bas. Personalen har givits ökade möjligheter att kommunicera jämställdhetsfrågan vilket medfört tydligare krav på externa aktörer att ta hänsyn till kvinnor respektive mäns villkor och behov vid olika aktiviteter och insatser.

Inom regional utveckling fortsätter arbetet att integrera jämställdhetsaspekter i programarbetet både i regionala utvecklingsstrategin och i tillväxtprogrammet. Dessutom pågår diskussioner om hur man bättre kan integrera jämställdhetsaspekter i handläggning av företagsstöd och i projektstöd.

I det kontinuerliga arbetet med att förbättra Styrdokumentet, styrverktyget för hanteringen av företagsstöd, har det under året bland annat arbetats med att utveckla de horisontella kriterierna och då särskilt med inriktning på jämställdhet. Förslag till förbättringar har tagits fram, avstämts med jämställdhetsexperten och implementerats i handläggningen av företagsstöd. De delar som arbetats med är:

- 1 – information till ansökande företag
- 2 – krav på ansökan/ansökande företag
- 3 – handlägningsrutiner
- 4 – bedömning inför beslut
- 5 – uppföljning/uppföljningsmetoder.

Ansvarig för kommunikationsfrågor har deltagit i utbildningar och seminarier om jämställdhetsfrågor. Kunskaperna om hur olika utformning av fysiska miljöer tillgodoser kvinnors respektive mäns behov har ökat. Dessa kunskaper har varit av värde när det gäller utformning av strategier och planer. Kunskaperna har också tillämpats när det gäller funktionens medverkan i remissarbete gällande kommunernas fysiska planer och trafikverkens arbetsplaner för olika objekt. Det är dock ännu för tidigt att kunna peka på några konkreta resultat av detta arbete.

Strukturfondsavdelningen har en representant i den nationella gruppen för horisontella kriterier. En av kriterierna är jämställdhet. Gruppen har anordnat en nationell konferens om de horisontella kriterierna. Fokusering på jämställdhet utgjorde en stor del av konferensen och inbjudan gick ut till alla som arbetar med strukturfrågor och regional utveckling i någon form. Från strukturfondsavdelningen vid Länsstyrelsen i Jämtlands län deltog fem personer.

Den 20-21 april följdes denna konferens upp med en workshop där ett antal nyckelpersoner var inbjudna. En person ifrån strukturfondsavdelningen deltog. Syftet med workshopen var att arbeta vidare med rutiner etc. för hur de horisontella kriterierna ska kunna implementeras i det dagliga arbetet på ett naturligt sätt och behandlas lika över hela landet. Tänkbara mål och indikatorer för att mäta uppfyllelsegraden diskuterades också. Det beslutades att ett antal dokument skulle tas fram under året, till stöd för alla som arbetar med dessa frågor. Dokumenten har olika teman; 1. Arbetskraftsförsörjning, 2. Infrastruktur/kommunikation, 3. Näringslivsutveckling, 4. Innovationssystem/FoU samt 5. Landsbygdsutveckling/ kultur/ attraktiv livsmiljö. Strukturfondsavdelningen vid Länsstyrelsen i Jämtlands län har ansvarat för dokumentet om Landsbygdsutveckling och attraktiv livsmiljö, vilket levererades till Nutek den 20 september 2005 enligt överenskommelse.

Mallen för uppföljningsbesök hos projekt som beviljats strukturfondsstöd har utvecklats ytterligare för att öka fokuseringen på de horisontella kriterierna. Vid uppföljningsbesöket skall projektägaren kommentera på vilket sätt hänsyn har tagits till de horisontella kriterierna, däribland jämställdhet. Utifrån gjorda observationer ska handläggaren sedan ta ställning till om klassificeringen av projektet bör göras om i STINS.

Även den obligatoriska checklisten för beslutsförslag till Strukturfondsdelegationen/Interregionala beslutsgruppen för Interreg som fylls i för varje ansökan har utökats med en punkt om de horisontella kriterierna. Handläggaren ska här ta hänsyn till om de horisontella kriterierna, där

ibland jämställdhet, särskilt har beskrivits i beslutsförslaget och om planerade aktiviteter och förväntade resultat tydligt kan utläsas ur det samma.

På fiskeområdet har löpande aktualiserats frågor om ökat kvinnligt deltagande i fiskevård och som entreprenörer inom fisketurism vid olika organiserade sammankomster med fiskevårdsorganisationerna. Som ett led i detta medverkade Länsstyrelsens jämställdhetsexpert som föreläsare vid årets Fiskets Dag, som samlade 160 deltagare från fiskevårdsområden, fisketurismföretag, kommuner m fl. Andelen kvinnor som är engagerade i fiskevård, fiskeförvaltning och fisketillsyn har - från en låg utgångsnivå - uppvisat en långsam men stadig ökning under senare år. Ett 20-tal kvinnliga styrelsefunktionärer har tillkommit under den senaste 5-årsperioden (+ 2 %).

Social tillsyn har under året haft träffar med jämställdhetsexperten för att öka sin medvetenhet om hur jämställdhetsperspektivet kan beaktas i den sociala tillsynen.

En kartläggning av integreringen av jämställdhetsperspektivet i kommunernas individ- och familjeomsorg har genomförts. Frågor om jämställdhet är numera en stående punkt i verksamhetstillsyner som genomförs inom det sociala området. En länskonferens med medverkan av Socialstyrelsen utifrån deras uppföljning och utvärdering *Jämställd socialtjänst* planerades men måste ställas in pga av endast ett fåtal anmälningar

Jämställdhetsfrågor har bevakats av jämställdhetsexperten i samband med remisser av kommunala fysiska planer samt diskuterats vid sakområdenas gemensamma fredagsamråd. Bland annat har en checklista om jämställdhet i samhällsplaneringen som utarbetats av Länsstyrelsen i Dalarnas län diskuterats. Vanligtvis har inte de fysiska planerna en sådan detaljeringsgrad att jämställdheten påverkas.

- vilka insatser som gjorts av länsstyrelsen för att övergripande stödja viktiga aktörer i länet när det gäller jämställdhetsintegrering, samt resultatet av dessa insatser.

Insatser för och resultat av stöd till viktiga aktörer i länet jämställdhetsintegreringen.

Vid årsskiftet 2004/2005 deltog tolv personer från sex organisationer i ett jämställdhetsintegreringsprojekt ägt av länsstyrelsen. Avhopp har medfört att satsningen varit vilande. Länets kommuner och landstinget har arbetat i flera år med att minska deltidsarbetet bland sin personal. Landstinget och några kommuner har nu fattat beslut om att all personal skall erbjudas heltidsanställning. Länsstyrelsen har lämnat stöd till arbetet med projektmedel.

Länets Jämställdhetsråd har haft tre möten med olika teman. Syftet har varit att öka kunskapen om tillståndet i länet utifrån jämställdhetsstrategins mål. Dessutom hur jämställdhet kan integreras samt vilket stöd olika projekt vid länsstyrelsen kan bidra med. Uppslutningen har varit god. Huruvida detta lett till integrerade insatser har inte kommit till länsstyrelsens kännedom. Sammanfattningsvis kan man säga att intresse finns till kunskapsinhämtning, men aktiviteterna, i de fall de förekommer, fortsätter att ske sidoordnat.

Länsstyrelsen ser insatserna inom det sociala området som ett första led i ett långsiktigt arbete där medveten höjts hos kommunerna men bedömer att mycket återstår såväl avseende höjd medvetenhet, strukturerat arbete, uppföljning och utvärdering vad gäller jämställdhetsperspektivet.

Mål 4: Aktuellt underlag om hushållning med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt skall finnas tillgängligt och på ett samlat sätt användas i länsstyrelsernas verksamhet inom olika sakområden. Länsstyrelsen skall genom tidiga kontakter och samråd verka för att det nationella perspektivet får genomslag i kommunernas fysiska planering och att planeringen samordnas så att den främjar en hållbar utveckling i länet och regionen.

Åtterrapporing mål 4

Strategiskt viktiga insatser under året

Riksintressen har aktualiserats bland annat i samband med fördjupade kommunala översiktsplaner som berör vindkraft och värdefulla kulturmiljöer, samt vid utbyggnad av skidområden. I övrigt sker etablering av anläggningar som får stor betydelse för andra kommuner eller länets utveckling i liten omfattning.

För att internt redovisa planeringsunderlag och stärka det sektorsövergripande arbetet sker regelbundna så kallade "fredagssamråd" i aktuella samhällsbyggnads- och miljöärenden där samtliga berörda sakområden deltar. Planeringsunderlaget hålls aktuellt och tillgängligheten förbättras genom en utveckling av länsstyrelsens karttjänst som finns tillgänglig på intranätet.

Sakområdet Hållbar samhällsplanering och boende har besökt samtliga kommuner för en genomgång av aktuella samhällsplaneringsfrågor. Sakområdet har också deltagit vid de kommunbesök som genomförts av miljömålsansvariga. Seminarier för länsstyrelsens tjänstemän, kommuner och andra berörda har anordnats med anledning av de nya krav som ställs för miljöbedömning av planer och program, förslaget till ett förnyat strandskydd samt förslaget till ändringar av plan- och bygglagen.

Länsstyrelsens GIS-databas som bl.a. innehåller naturvårdens planeringsunderlag avseende naturreservat, skyddsvärda våtmarker mm har under året gjorts tillgänglig för allmänheten genom en koppling till länsstyrelsens hemsida. Underlaget uppdateras kontinuerligt. Även hemsidan har uppdaterats bl.a. beträffande naturvård. Preliminära underlag exempelvis skyddsvärda skogsområden som befinner sig på planeringsstadiet kommuniceras regelbundet med berörda markägare och med skogsvårdsstyrelsen, regelbundna träffar sker med de större skogsbolagen.

Revidering av underlag avseende fiskets intresseområden har under året pågått via fiskeplaneringen i Krokommun. (Planeringsunderlaget kommer att färdigställas i digital form under första halvåret 2006.)

Arbetet med bevarandeprogram för länets värdefulla vattendrag (Natura 2000-områden) är på väg att slutföras och innebär en väsentlig precisering /fördjupning av befintligt underlag för planläggning och prövningsprocesser avseende riksintressena. Exempel på frågor som lyfts fram är hänsyn till vattenmiljöer i samband med utbyggnad av skidbackar och turistanläggningar

Mål 5: Länsstyrelsen skall i hela hotskalan (större räddningstjänstinsatser, extraordinära händelser i kommuner och landsting, svåra påfrestningar på samhället i fred samt vid höjd beredskap och krig) stödja inblandade parter, såsom kommuner, myndigheter och organisationer, i syfte att få till stånd samordning och en gemensam inriktning för de åtgärder som behöver vidtas, såväl före som under och efter en kris. I händelse av ett krisläge skall länsstyrelsen på en sektorsövergripande nivå kunna informera samhällsaktörer och allmänhet om förlopp, konsekvenser och de åtgärder som planeras av ansvariga aktörer.

Återrapportering mål 5

Viktigaste åtgärderna för att ge stöd inom områdena skydd mot olyckor, extraordinära händelser och svåra påfrestningar på samhället i fred.

Länsstyrelsen bedriver uppgiften att verka stödjande genom arbete i olika nätverk. Detta arbete pågår ständigt med regelbundna möten. Nedan redovisas aktuella nätverk och några särskilda insatser som genomförts inom ramen för dessa nätverk.

Nätverk:

Farligt Godsgruppen

- En analys av flödet av transporter av farligt gods i Jämtlands län har genomförts och presenterats för företrädare för berörda organisationer och myndigheter. (stödjer även regionalt miljömål 4:1)

Regionala resursgruppen

- Genomfört en större krisberedskapskonferens för förtroendevalda och tjänstemän inom kommunerna, landstinget och polisen. I konferensen deltog ca 120 personer.

Regional samverkansrådet

- Genomfört ett utvecklingsseminarium under två dagar.

Regionala epidemiberedskapsgruppen i Jämtlands län (REZ-gruppen)

- Inlett samordnad epidemiberedskapsplanering hos kommunerna och landstinget

Räddningstjänstens samarbetsgrupp i Jämtlands län (RäddsamZ)

- I samarbete med Länsstyrelsen i Västernorrland genomfört tvådagars tillsynsträff. Syftet med träffen var att stimulera till ömsesidigt informationsutbyte för räddningstjänstpersonal i båda länen.
- Stött ett utbildningsprojekt för personal inom räddningstjänst och miljö/hälsa med syftet att bygga upp kunskap om olyckors inverkan på miljön. (stödjer även miljömål 4:1)

Samordningsgrupp och älvgrupper

- Deltagit i pilotprojekt för samordnad beredskapsplanering för dammbrott i Ljusnan samt påbörjat ett liknande projekt för Ljungan.

Planeringsgruppen för Regionala samverkanskurser

- Genomfört en regional samverkansutbildning för personal inom kommunal räddningstjänst, landstinget, polisen, försvarsmakten och länsstyrelsen. I utbildningen som omfattade en vecka deltog ca 20 personer.

Mål 6: Prövning och tillsyn enligt miljöbalken och enligt lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor skall samordnas.

Åtterrapporing mål 6

Samordning av åtgärder vid prövning och tillsyn

I Länsstyrelsens prövning enligt miljöbalken ingår alltid villkor som omfattar hantering och lagring av kemiska produkter. Vid tillsyn sker samordning av tillsynen enligt de två lagstiftningarna. I länet finns två Sevesoanläggningar (impregnering) vilka båda har klassats enligt Sevesobestämmelserna under året.

Mål 7: Länsstyrelserna skall tillsammans med andra aktörer verka för att samhället blir tillgängligare för alla.

Har redovisats till regeringen (Socialdepartementet) den 5 december 2005. "Ett samhälle tillgängligare för alla, återrapporing av Mål 7 i regleringsbrev 2005. Verksamhetsgren Utåtriktat sektorsövergripande arbete". Länsstyrelsens dnr. 100-10797-05.

Verksamhetsgren Regional utveckling**TABELL 1.2 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2005 FÖR VERKSAMHETSGREN REGIONAL UTVECKLING**

Tabellen innehåller endast verksamhetskostnader enligt resultaträkningen 2005.

Kostnader och årsarbetskrafter för VG Regional utveckling	Kostnader	Årsarbetskrafter
Totala kostnader VG Regional utveckling (30 samt 604, exkl 300, 304) (exkl. OH)	20.590	18,0
<i>varav</i> Tillväxtavtal och –program m.m. (301, 309)	3.797	3,6
<i>varav</i> Företagsstöd (302)	2.532	4,7
<i>varav</i> Regional projektverksamhet (303)	1.794	3,6
<i>varav</i> Uppföljning och utvärdering av regionala stöd (305)	1.062	0,9
<i>varav</i> Gränsregionalt samarbete (306)	7	0,0
<i>varav</i> Konkurrensfrågor (307)	33	0,1
<i>varav</i> Utveckling av jordbruksnäringen och landsbygden (604)	11.365	5,1
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	5.701	3,4
Totala kostnader VG Regional utveckling (30 samt 604, exkl 300, 304) (inkl. OH)	26.291	21,4

TABELLER 1.2.1 –1.2.4 - ÅTGÄRDER INOM REGIONAL UTVECKLINGSPOLITIK

Tabell 1.2.1

Fördelning av beslut fattade mot bemyndigande (tkr)	2005				
	2005	2004	Kvinnor	Män	Juridiska personer
1. Regionalt utvecklingsbidrag	52.356	57.712	0	0	52.356
2. Landsbygdsbidrag (exkl. stöd till kommersiell service)	9.256	18.664	118	885	8.253
varav landsbygdsbidrag (exkl. konsultcheckar)	9.046	18.091	78	885	8.083
varav konsultcheckar	210	573	40	0	170
3. Stöd till kommersiell service	3.024	6.396	356	0	2.668
4. Småföretagsstöd	0	0	0	0	0
5. Sysselsättningsbidrag	7.500	14.580	0	0	7.500
6. Såddefinansiering	3.884	2.726	0	200	3.684
7. Regional projektverksamhet	29.758	40.456	0	0	29.758
8. Uppföljning och utvärdering	1.485	2.203	0	0	0
Totalt	107.263	142.737	474	1.085	104.219
9. Företagsstöd 2005 mot bemyndigande (ändamål 1-6 ovan) som avser medfinansiera EG:s strukturfondsprogram (tkr)	0	0	0	0	0
10. Regional projektverksamhet 2005 som medfinansierar EG:s strukturfondsprogram (tkr)	14.266	20.030	0	0	14.266
11. Beslut år 2005 mot bemyndigande som avser medfinansiering av regionala tillväxtprogram (tkr)	29.758	40.456	0	0	29.758
varav medfinansiering av EG:s strukturfondsprogram	9.317	20.030	0	0	9.317

Redovisade belopp under ändamålen 1-7 skall inkludera ev. medfinansiering av EG:s strukturfondsprogram (se 20 § Anslagsförordningen (1996:1189) Beslut mot ändamål 8 Uppföljning och utvärdering görs mot anslag.

Tabell 1.2.2

Fördelning av beslut fattade mot bemyndigande avseende stöd till ekonomiska föreningar (t.ex. kooperativ verksamhet) (tkr)	2005	2004
Företagsstöd	612	797
Regional projektverksamhet	1.979	5.806
Totalt	1.591	6.602

Redovisade belopp skall inkludera ev. medfinansiering av EG:s strukturfondsprogram

Tabell 1.2.3

Fördelning av beslut fattade mot bemyndigande avseende stöd till utsatta lokala arbetsmarknadsregioner (tkr)	2005
LA-region (Östersund, Krokoms, Bräcke, Ragunda, Berg)	52.378
LA-region (Strömsund)	5.218
LA-region (Åre)	5.923
LA-region (Härjedalen)	31.736
Totalt	95.255

Tabell 1.2.4

Fördelning av beslut fattade mot bemyndigande avseende stöd till lokala och regionala resurscentra för kvinnor (tkr)	2005
Inga stöd har utgått	0

Mål 1a: Länsstyrelsen skall i län utan samverkansorgan eller regionala självstyrelseorgan samordna arbetet och processerna inom det programlagda regionala utvecklingsarbetet så att det bidrar till en hållbar regional utveckling. Kvinnor och män skall ha samma inflytande över det regionala utvecklingsarbetet och dess insatser samt få del av dem på lika villkor.

Åtterrapporing mål 1a

Samordning av statliga myndigheters insatser i det regionala utvecklingsarbetet

Länsstyrelsen har under 2005 deltagit i det av NUTEK koordinerade arbetet att arbeta fram metoder för bättre myndighetsmedverkan i regionala utvecklingsprogram som pilotregion. Länsstyrelsen har också deltagit i länsstyrelsernas uppdrag att beskriva hur statlig regional samverkan kan ske för regional utveckling. Inom ramen för vår medverkan i dessa utvecklingsarbeten har vi genomfört processer att ta fram ett regionalt utvecklingsprogram för länet. Detta program finns nu som ett remissutkast till en regional utvecklingsstrategi.

Länsstyrelsen har genomfört två regionala möten under 2005 där ett stort antal nationella myndigheter deltagit. Som utgångspunkt i dessa möten har vi haft processen att utforma ett utvecklingsprogram för länet och på så sätt dels gett medverkande myndigheter insikt i länets utvecklingsförutsättningar dels fått viktiga synpunkter från de medverkande myndigheterna. I den slutliga remissrundan av vårt utkast till utvecklingsstrategi har de flesta av de tretton deltagande myndigheterna kommit in med värdefulla synpunkter.

Då vår utvecklingsstrategi är ett visions- och strategidokument har vi ännu inte kommit till dialogstadiet kring resurstillförsel och resurssamverkan. Vi ser att detta arbete främst kommer i ett senare skede då speciella handlingsprogram skall utarbetas.

I arbetet kring tillväxtprogrammet har länsstyrelsen främst haft kontakter med Nutek, Vinnova och ISA genom insatser i det s.k. Visanuprogrammet. Länet har drivit ett utvecklingsarbete kring evenemangskluster. Dessa kontakter har utvecklats vidare till samordnade utvecklingsinsatser kring destinationsutveckling där Åre och Östersund deltar från länets sida.

Omställningsarbetet under 2005 har lett till omfattande kontakter med ett antal statliga verk för utlokalisering av hela eller delar av deras verksamhet till länet. Där kan vi förutse en starkare statlig samverkan vad avser regionala analys- och utvecklingsfrågor men även inom folkhälsoområdet.

Länsstyrelsen har slutfört Regionalt Miljö- och HushållningsProgram för fjällområdet (RMHP) samt startat upp ett pilotprojekt för fortsatt arbete med hållbar regional utveckling i Frostvikenområdet.

Samordning, främjande och finansiering av regionala tillväxtprogrammen för bl.a. hållbar regional utveckling med fokus på jämställdhet, integration och miljö

Under första halvåret låg mycket fokus på arbete med ersättningsrekryteringar till tjänster inom RTP arbetet. Andra halvåret präglades av anpassning av länsanslaget utifrån indraget anslagsparande vilket medförde starka restriktioner när det gällde nya initiativ såväl från

Länsstyrelsens sida som från företag och organisationer i länet. Takten i tillväxtarbetet har således sammantaget hämmats av den ekonomiska situation som Länsstyrelsen är i när det gäller bemyndigandesystemet för länsanslaget. Länsstyrelsen har redovisat detta läge i speciell skrivelse till regeringen.

Generellt sagt kan man säga att mycket av länets, kanske särskilt offentlig sektors, fokus kring regional utveckling präglats såväl av omställningsarbetet som av arbetet med framtagning av en regional utvecklingsstrategi. En viss programtrötthet kan anas bland aktörer i länet. En ytterligare faktor som påverkar tillväxtarbetet, inte minst mellan kommuner, Landstinget och Länsstyrelsen, är planeringssituation som ett eventuellt regionalt samverkansorgan (RSO) kommer att innebära. Detta påverkar fokuseringen på tillväxtprogramarbetet och har gjort att planeringsarbetet kring detta i viss utsträckning försvåras.

RTP kansliet har aktivt deltagit i dialoger med tränaringen i länet samt med nationella aktörer om skapandet av två olika utvecklingsplattformar. Inom klusterutveckling har en förstudie om upplevelsedestinationsutveckling i och mellan Åre och Östersund kunnat initieras tack vare positivt stöd såväl finansiellt som kompetensmässigt från Nutek. RTP kansliet har också varit starkt drivande för ett pilotprojekt kring hållbar och lärande tillväxt i samarbete med Gotlands kommun. Projektet är ett treårigt metodutvecklingsprojekt med utgångspunkt i åtta företags förutsättningar för utveckling som tar sin grund i lärande och hållbarhet. Pga. allvarligt sjukdomsfall försinkades projektet något men strax före årsskiftet fanns en ny operativ projektledare på plats för det fortsatta arbetet. Utöver dessa exempel har RTP arbetet bedrivits i nära dialog med projektenheten på Länsstyrelsen och en allt närmare dialog även med företagsstödssystemet.

Med anledning av personalsituationen, den svåra ekonomiska situation som Länsstyrelsen hamnat i och de förestående strukturella förändringarna i regionen valde vi att göra en organisationsförändring för Tillväxtprogrammet som innebär en minskning av organisationen. Från att ha haft fyra fokusgrupper, ett för respektive fokusområde (skogen som resurs, upplevelsenäringarna, distansoberoende tjänster och entreprenörskap) bestående av i första hand företagare så avvecklades dessa fyra grupper innan jul. Istället bildas en RTP referensgrupp. Organisationsförändringen innebär också en minskning med totalt en tjänst inom kansliet.

Den samverkansmodell som tillämpas på turistfiskeområdet innebär samordning av statliga medel (Länsstyrelsen och Fiskeriverket), kommunala medel och fonder med egeninsatser från fiskevårdsorganisationerna (fiskekortsintäkter). Samverkan angående marknadsföring av turistfisket har under året fortsatt med JHT i projektet Drömfiske Jämtland/Härjedalen samt med Länsstyrelserna i Västernorrlands och Gävleborgs län angående gemensam webbportal ("Norrlandsfiske.se").

Kvinnors respektive mäns inflytande över och insatser för ökad jämställdhet i det regionala utvecklingsarbetet,

I det regionala utvecklingsprogrammet har representanter för resurscentraorganisationen deltagit i de regionala mötena och även varit remissinstans för programmet. Vid det avslutande mötet kring den regionala utvecklingsstrategin hade representanter från unga kvinnor i länet en speciell programpunkt där man fick lägga fram synpunkter på hur utvecklingsprogrammet påverkade unga kvinnors situation i länet.

Mäns och kvinnors medverkan i Tillväxtprogramarbetet framgår av nedanstående tabell.

Grupp/sammansättning	Ant. ledam.	Sektor, organisation	Könsfördelning
Stora partnerskapet möts ca 1-2 gång per år	Ca 100 personer	Myndigheter, kommuner, ideella sektorn, akademien, näringslivsorganisationer mfl	Varierar från gång till gång
Ledningsgruppen RTP	13	4 politiker, 2 företagare, 2 näringslivsorg, 1 akademien, 3 tjm, 1 från LO	5 kvinnor 8 män
Skogen som resurs	7	2 företagare, 1 politiker, 1 resurscentra, 1 akademien, 1 tjm	4 kvinnor 3 män
Distansoberoende tjänster	8	3 företagare, 1 näringslivsorg, 1 akademien, 1 resurscentra, 2 tjm	3 kvinnor 5 män
Upplevelsenäringsar	9	6 företagare, 1 akademien, 2 tjm	3 kvinnor 6 män
Entreprenörskap	6	1 företagare, 2 näringslivsorg, 1 skola, 1 akademien, 1 tjm	3 kvinnor 3 män
Länsanalysgruppen	11	1 branschorg, 2 fou, 8 tjm	5 kvinnor 6 män
Utvärderings- uppföljninggrp Startar hösten 2004	9	1 resurscentra, 1 näringslivsorg, 7 tjm	6 kvinnor 3 män
RTP kansli	8	Samtliga tjänstemän anställda av Länsstyrelsen	5 kvinnor 3 män
TOTALT	71 (exkl stora P)	21 näringslivet 40 off sektor 7 akademien 2 resurscentra 1 facklig	34 kvinnor 37 män

Lokala och regionala resurscentra för kvinnor och kvinnors förutsättningar inom de regionala utvecklingsprogrammen och de regionala tillväxtprogrammen

Länsstyrelsen har inbjudits och deltagit vid några av resurscentras möten. Likaså har representanter för resurscentra deltagit i seminarier för utvecklingsprogram. Länsstyrelsen har utgjort ett stöd i ansökandet av medel, främst hos Nutek. Resurscentraverksamheten får på grund av sin sidoordning, brist på medel samt avsaknaden av ett uttalat mandat att representera samtliga kvinnor i länet svårt att generellt förbättra kvinnors förutsättningar inom de regionala utvecklingsprogrammen och de regionala tillväxtprogrammen

Samordning av utvecklingsarbete med miljömålsarbete och EU:s strukturfondsprogram, samt beaktande av kommunernas översiktliga planering

Miljöskyddsfunktionen betraktar arbetet för att nå de regionala och nationella miljömålen som synonymt med arbetet för att uppfylla den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling. Länsstyrelsen eftersträvar därför samordning mellan miljömålsarbete och övrigt programlagt arbete för hållbar utveckling. Arbetet med att utarbeta ett regionalt utvecklingsprogram har genomförts med bred samverkan i länet. Miljömålsorganisationen har deltagit aktivt. Miljömålshandläggare har deltagit i arbetsmöten under utvecklingen av den regionala utvecklingsstrategin och det arbete som genomförs inom ramen för miljömålsarbetet har legat till grund för utformningen av strategin. Miljömålshandläggare deltar också i det löpande arbetet med det regionala tillväxtprogrammet.

Länsstyrelsen har också under 2004 och 2005 reserverat sammanlagt 1,5 mnkr av medlen för regionalekonomisk utveckling, för att stimulera miljömålsåtgärdsarbete. Kommuner, myndigheter, företag och föreningar har därmed kunnat söka medfinansiering för genomförande av åtgärder, som fastställdes samtidigt som de regionala miljömålen antogs i december 2002.

Vad gäller översiktsplaneringen har Boverket pekat på hur detta på ett bättre sätt kan integreras i länets utvecklingsprogram. Samtliga kommuner har deltagit i programutformningen av länets RUP och kommit in med remissvar. Till viss del omfattas det kommunala översiktplanarbetet i detta men någon systematisk inarbetning av översiktsplanerna har inte gjorts.

EU:s strukturfondsprogram som omfattar länet, främst måll södra skogslänsregionen samt Interreg Nordens gröna bälte är inne i slutfasen i sitt genomförande. Väldigt många utvecklingsprojekt genomförs. Dessa är i huvudsak integrerade med länets utvecklingsprogram då de är så kraftfulla och kräver medverkan med i stort sett de regionala utvecklingsresurser länet har till sitt förfogande. Länet tidigare tillväxtavtal och även nu tillväxtprogrammet genomförs i stort sett genom ett antal strukturfondsprojekt

Mål 2: En hållbar tillväxt i stödföretagen som därmed bidrar till fler nya arbetstillfällen för kvinnor och män. (Målet gäller ej Länsstyrelserna i Kalmar, Gotlands, Skåne och Västra Götalands län.)

Återrapportering mål 2

Regionala företagsstödens integration i de regionala tillväxtprogramprocesserna

De fokusområden som ingår i länets tillväxtprogram, distansoberoende tjänster – upplevelsenäringarna – skogen som resurs – entreprenörskap, passar väl in på den struktur av ansökningar som dominerar stödhanteringen. För området distansoberoende tjänster har efterfrågan uteslutande inriktats på sysselsättningsbidrag varför fokuseringen i stödsammanhang nu minskat i och med att det från och med halvårsskiftet är NUTEK som hanterar den stödformen. Mängden investeringsstöd som beviljats till vad som kan definieras som områdena upplevelsenäringar och skogen som resurs utgör knappt 60% av totalt beviljat. Tillkommer de 20-30 % som kan svara upp mot definitionen entreprenörskap då det handlar om både nyetableringar och investeringar som avser rejäla utvecklingssprång hos befintliga företag. Vid överläggningar med de som primärt arbetar med det regionala tillväxtprogrammet har diskuterats hur företagsstödshanteringen ska påverkas av programmet utan att styrningen ska få bli för ensidig varken med avseende på branshprioriteringar som med avseende på geografiska prioriteringar. Fokus har i det scenariot inriktats på tillväxteffekt i presenterad investering och additionaliteten (ett beviljat bidrags betydelse för att investeringen ska komma till stånd).

Mål 3: Länsstyrelsen skall vidareutveckla åtgärder för en god tillgång och utveckling av kommersiell service i serviceglesa områden för kvinnor och män. (Målet gäller ej länsstyrelserna i Kalmar, Gotlands, Skåne och Västra Götalands län).

Återrapportering mål 3

Lokala utvecklingsprogram för kommersiell service samt kvinnors och mäns representation och inflytande

Arbetet med serviceplanen – som bedrivs i samarbete med lokal befolkning, länsbygderåd, kommuner, statliga servicegivare, Svensk Handel m.fl. – har pågått under hela 2005 och förväntas kunna redovisas under hösten/senvintern 2006. De i ”Program för strategisk serviceförsörjning i Jämtlands län” angivna målen om analyser och utbildningsbehov har till vissa delar fullföljts under 2005. Framför allt gäller att de huvudsakliga konstaterade utbildningsbehoven i lanthandlarleden genomförts och avslutats.

Länsstyrelsen har därutöver – inom ramen för det servicestrategiska arbetet – tagit fram ett karterings- och analysinstrument med hjälp av GIS. Programmet skickades ut till kommunerna för kartering och uppdatering av befintlig service i juni 2005. Hittills under 2005 har två kommuner slutfört och redovisat sina karteringsarbeten (Bräcke samt Östersunds kommuner). Länsstyrelsen förväntar att övriga kommuner innan sommaren 2006 redovisar uppdaterat karteringsunderlag över befintlig offentlig och kommersiell service inom respektive kommun.

Under 2005 har länsstyrelsen därutöver fortsatt initiera och stimulera olika insatser som var och en – enskilt som i samverkan enligt serviceprogrammet – förutsätts öka medvetenheten om villkor och förutsättningar för bevarad service. Exempel på sådana åtgärder är

- fortlöpande informationsinsatser om händelseutvecklingen inom det kommersiella området i länet;
- formellt fullföljt respektive avslutat samarbetsprojektet ”Affär på Landet”;
- initiering av konsultsamarbete riktat mot butiker med överlevnadssvårigheter alt behov av kompetensförstärkning inom området butiksdrift;
- fortsatt utbud och initiering till deltagande i utbildningar som riktas mot lanthandel, utbildningar som företrädesvis genomförts i form av seminarieverksamhet;
- genomförande av ett informations- och samrådsseminarium för det stora partnerskapet samt kallat till ytterligare fyra samrådsmöten med länets kommuner för att diskutera och planera servicestrategiska insatser;
- genomförande av kund- och konsumentenkäter i två butiker av vilka den ena varit belägen i landsbygd och den andra i tätortsnära landsbygd;
- fortlöpande uppföljning av serviceutvecklingen i länet.
- Genomförande av projekt för att stimulera lanthandlare att erbjuda ungdomar i åldrarna 15-17 år sommarpraktik. Syftet med detta är dels att genom praktiken ge en bild av lanthandlarrollen som framtida yrkesval, dels att skapa en bild av de driftvillkor som gäller för att hembutiken skall överleva samt slutligen, att tillmötesgå lanthandlarnas behov av extra biträdesförstärkning under sommar- och turistsäsongen. Under 2005 har 25 ungdomar fullgjort ungdomspraktik i den lokala lanthandeln i länet

Finansiellt stöd, inklusive regionala projektmedel, som givits till kommersiell service.

Under året har det i 29 ärenden beviljats 3.023.500 kronor i stöd till kommersiell service. Stödärendena har under året överlag varit beloppsmässigt små.

Av de 14 ärendebeslut som beviljats som medfinansiering i samband med investeringsåtgärder konstateras att

- två beslut riktar sig mot butiker med kvinnlig såväl som manlig företagarroll;
- fyra beslut som beviljats butiker som drivs av ek föreningar;
- fem beslut om investeringsbidrag till verksamheter med kvinnlig ledning/ägarskap samt
- tre beslut om investeringsmedverkan till butiker som drivs och ägs i manlig regi.

Vid genomgång av under året beviljade driftstöd alt servicebidrag i samband med investeringsåtgärder framgår att

- av de fyra drift/överlevnadsstöd som beviljats har ett beslut riktats mot ek. förening, två mot manliga företagsledare samt ett beslut om driftstöd till butik med kvinnlig ledning emedan
- två manliga företagsledare beviljats servicebidrag som medfinansiering i samband med tvångsmässig investering.

Beviljade stöd har bidragit till att upprätthålla en god tillgång på kommersiell service för både kvinnor och män i den utsträckning som kvinnor respektive män ingått i upptagningsområdet för respektive butik/serviceställe som erhållit stöd.

Länsstyrelsen har 2005 gjort en uppföljning av servicetillgängligheten i länets landsbygdsområden utifrån den beräkning som gjordes i serviceprogrammet 2003 enligt nedanstående tabell.

Statistik över konsumenternas avstånd till butik åren 2003 och 2005

2003

Avstånd faktisk väg	Ungdomar	Produktiva	Pensionärer	Män	Kvinnor	Total befolkning	Procent
Högst fem km	Här saknas med år 2005 jämförbara uppgifter.			53.317	54.289	107.606	84
Högst 10 km				7.103	6.467	13.570	11
Högst 15 km				2.186	1.885	4.071	3
Högst 20 km				1.005	849	1.854	1
Högst 30 km				219	188	407	-
Högst 40 km				23	18	675	-
Högst 100 km							
Total befolkning						128.183	99

2005

Avstånd faktisk väg	Ungdomar	Produktiva	Pensionärer	Män	Kvinnor	Total befolkning	Procent
Högst fem km	19.569	58.819	19.224	47.885	49.727	97.612	77
Högst 10 km	3.655	9.281	2.825	8.183	7.578	15.761	12
Högst 15 km	1.481	4.135	1.585	3.791	3.410	7.201	6
Högst 20 km	526	1.701	739	1.606	1.360	2.966	2
Högst 30 km	474	1.521	761	1.489	1.267	2.756	2
Högst 40 km	102	372	201	374	301	675	1
Högst 100 km	16	55	29	60	40	100	
Total befolkning						127.071	100

Tabellen visar att avståndet till butik ökat påtagligt för flera länsinnevanare. 2005 har 5 % av befolkningen mer än 15 km till butik mot endast en procent år 2003.

Den allmänna serviceutvecklingen i länet med den av länsstyrelsen befarade butiksavvecklingen i länet fortskrider i högre takt. Under året har tolv butiker avvecklat sin verksamhet.. Av dessa tolv butiker har fyra butiker varit etablerade inom flerbutiksorter (Gäddede, Hammerdal, Lugnvik samt Åsarna), tre varit föremål för särskilda och lyckade insatser att finna ny köpman (Borgvattnet, Åsarna samt Norråker) emedan återstående orter (Nästeln, Svaningen, Ragunda, Tännäs samt Gillhov) inte längre kan erbjuda butikservice.

När det gäller de sist nämnda orterna har länsstyrelsen inte erfarit någon konsumentreaktion vilket med stor sannolikhet tyder på att konsumenterna redan innan butiksavvecklingarna sökt resp funnit andra försörjningskällor inom närliggande orter.

Motiven till butiksnedläggningarna anges av handlarna vara konkurrens (i form av såväl sortimentbredd som prisnivå) från närliggande tätorter och inte minst Lillänge Köpcentra i Östersund, vidare låg köptrohet som ger oacceptabelt låg lönsamhet. I några fall står det också klart att några butiker inte kunnat leva upp till de krav som ligger till grund för bevarat framtida medlemskap i Ica. Länsstyrelsen har dessutom erfarit att det finns en stark koppling mellan den låga köptroheten till hembutikerna och den ofta långsträckta arbetspendlingen i länet såväl som att konsumenterna anpassar sina behov av upphandling till andra inköpsbehov eller ”upplevelseshopping” av varor och tjänster som inte finns tillgängliga inom hemorten.

Länsstyrelsen befarar att utslagningen av de små landsbygdsbutikerna kommer att öka ytterligare de närmaste åren. Redan idag har länsstyrelsen aviserats om att ytterligare ca nio butiker upplever så svåra lönsamhetsproblem som följd av låg köptrohet att nedläggning kan komma att aktualiseras inom det närmaste året.

Mål 4: Resultat från interna och externa uppföljningar och utvärderingar av länsstyrelsernas regionala utvecklingsarbete skall tillvaratas och integreras i det fortsatta arbetet för hållbar regional utveckling.

Åtterrapporering mål 4

Uppföljningar och utvärderingar för att tillvarata och påverka inriktningen av insatserna

På grund av minskad arbetskraft under året har RTP arbetet haft mindre fokus på uppföljning och utvärdering än planerat. Bl.a. gjordes inte den planerade upphandlingen av extern processutvärdering av RTP arbetet. Följande kvalificerade uppföljningar har dock gjorts.

- RTP andra året, on-line undersökning till alla RTP grupper
Denna har legat till grund för ändrad organisation av RTP-arbetet.

- Projekt med inriktning på innovation och företagsutveckling (avslutas under tidig vår -06)
Denna uppföljning av stöd till projekt för att stimulera innovationsprocesser har lett till att det i länet nu pågår en diskussion om hur olika aktörer kan bidra till att skapa uthålliga stödsystem för stöd till innovationer.

- Enkätverktygsstöd till strukturfondsavdelningen i genomförandet av deras uppföljning av turism projekt.
Detta har resulterat i ett fördjupat underlag om stöd till fortsatt turistutvecklingsarbete i länet.

- Online undersökning projekt Mannum (jämförbarhet) som underlag till utvecklingsinsatser kring män och jämförbarhet.

- Online uppföljningar kring genomförda seminarier har gett underlag till hur framtida seminarier lämpligen läggs upp.

- RTP kansliet har även bistått i andra interna on-line undersökningar, t.ex. miljömålsbroschyr, chefsutvärderingar etc.

Detta har bidragit till ökade erfarenheter kring hur undersökningar kan genomföras med länsstyrelsens webbaserade undersökningsverktyg kopplade till vår utvärderingsportal.

Som ett resultat av halvtidsutvärderingarna av Mål 1- och Interregprogrammet har ett antal åtgärder vidtagits och ytterligare åtgärder vidtas löpande för att höja kvalitén på arbetet under den resterande programperioden. Halvtidsutvärderingarna följs upp genom en s.k. ”uppdatering av halvtidsutvärderingen”. Detta är förordningsstyrt via EU och ska rapporteras till EU kommission. När det gäller Mål 1 har FM 2005-11-30 fått sin ”Uppdatering hösten 2005 av halvtidsutvärderingen för Mål 1 Södra skogslänsregionen” godkänd av Övervakningskommittén för programmet. Uppdateringen har därefter skickats till EU kommissionen för godkännande. I uppdateringen redovisas punktvis synpunkter från halvtidsutvärderingen och vilka åtgärder som

vidtagits¹. Där redovisas också att programmet nått sina mål och att programmet påverkat regionens utveckling positivt. När det gäller Interreg så har FM redovisat sin uppdatering för Övervakningskommittén, som godkänt uppdateringen 2005-10-25, och den har därefter skickats in till Kommissionen för godkännande. För ytterligare information kring Interregs uppdatering se dokument "Uppdatering av halvtidsutvärderingen" Förvaltningsmyndighetens dnr Z3040-629-05. Generellt kan det sägas att båda programmen i allt väsentligt nått sina uppsatta mål och att de finansiellt sätt ligger mycket bra till både i andel åtaganden och utbetalningar.

Under första kvartalet 2005 anordnades ett nationellt seminarium av Nutek i samarbete med förvaltningsmyndigheterna på temat jämställdhet och miljö som horisontella kriterier. Vid seminariet redovisades bl.a. en jämförande studie med andra länder. En översyn av indikatorsystemet har genomförts, vad gäller definition av indikatorerna, enhetlig tolkning och registrering i datasystemet. Registreringskontroll genomförs också, om än på ett ostrukturerat sätt av FM vid de olika rapporteringstillfällena som finns under året, då avvikande registreringar följs upp.

Inför strukturfondsdelegationens möten (ca 4 per år) så träffas alla beredningssekretariat och där diskuteras dels frågor som sekretariatet har men också frågor som FM fört upp på dagordningen. Detta är frågor som noterats i genomförandet, synpunkter från 5 % kontrollen (urvalskontrollen), resultat från revisionen, egna kontroller, synpunkter från UM m.m. Detta är ett viktigt moment i återföringen, dvs. från kontroller till beredning av nya projekt, av nyvunnen kunskap om hur projekten handläggs, genomförs och redovisas. Denna kunskap arbetas löpande in i anvisningar, handledningar, checklistor, mallar m.m. Ett liknande förfaringsätt finns även inom gruppen rekvisitionsgranskare i målområdet.

Länsstyrelsen har i egenskap av Förvaltningsmyndighet tillsammans med beredningssekretariatet genomfört den första tematiska uppföljningen, och arbetar med den andra, enligt en uppföljningsmodell som syftar till att tillföra kunskap om genomförda projekt och sprida information om dessa både intern och externt. Modellen går ut på att det varje år ska utses ett till två teman, och att de ingående projekten, följs upp översiktligt. Uppföljningen ska syfta till att få fördjupad kunskap om resultat och effekter av olika grupper typer av projekt. En samordningsansvarig tjänsteman utses för respektive tema och en grupp med lämpliga personer utses att delta. Gruppen bör vara sammansatt av ansökningshandläggare och minst en granskare, samt eventuella externa experter. En ny ansvarig person och arbetsgrupp för påföljande tema bör utses i god tid innan temaperioden börjar. Hittills har en uppföljning genomförts inom Turism och en uppföljning inom Design pågår.

En mäsas kring temat turism för presentation av projekt och erfarenhets- och kunskapsutbyte dem i mellan har genomförts på temat Turism i Åre den 16-17 november och ytterliga två temakonferenser planeras under våren 2006. Den första ska handla om Lokal utveckling, och genomföras i Örnsköldsvik, och den andra ska handla om Trä och design, och genomföras i Mora. Uppföljningen Tema design kommer att redovisas i Mora.

Förvaltningsmyndigheten anordnade den 7-8 november en tvådagarskonferens i Östersund "Egen Kraft - Egen Makt & Växtkraft". Syftet med konferensen var att samla erfarenheter från arbetsmarknads- och integrationsprojekt inom Mål 1 Södra Skogslänsregionen och att sprida dessa erfarenheter vidare till beslutsfattare. Andra dagen deltog representanter från Näringsdepartementet, Arbetsmarknadsverket centralt och Försäkringskassan centralt.

¹ För ytterligare information se "Uppdatering hösten 2005 av halvtidsutvärderingen för Mål 1 Södra skogslänsregionen", dnr hos Förvaltningsmyndigheten: Z3040-926-05

Beredningssekretariatet i Jämtland och Kompetensrådet har gemensamt tagit fram en rapport om behovet av kompetensutveckling för anställda och ensamföretagare i Jämtlands län. Studien bygger på en sammanställning av 200 arbetsplatsers kompetensanalyser inom Växtkraft i Mål 1 i Jämtlands län. Arbetsplatserna är fördelade på 85 % privata företag och 15 % offentlig verksamhet. Rapporten innehåller kompetensutvecklingsbehov inom olika branscher, behov av kompetensutveckling inom olika utbildningskategorier, motiv till kompetensutveckling och kompetensutvecklingsbehov i framtiden.

På fiskeområdet utgör fiskekortsstatistiken som insamlas årligen – sedan 1960 – ett värdefullt uppföljningsinstrument som är styrande bl. a. för prioriteringarna i ramprogrammet (se nedan). Kompletterande enkätundersökningar genomförs för att mäta attityder och preferenser hos besökare i olika fiskevårdsområden. Projektet ”Nyttjande av fiskbestånd- optimering” är exempel på metodutveckling och kunskapsuppbyggnad på det biologiska området, där resultaten direkt impliceras i arbetet med fiskeregleringar och fisketillsyn och även sprids till externa aktörer både i länet och nationellt. Återföring av resultat och analyser har under 2005 bl. a. skett via ett heldagsseminarium (Fiskets dag) för länets fiskevårdsorganisationer och företagare inom fisketurism/fiskodling samt löpande vid fisketing, årsstämmor m.m.

Mål 5: Länsstyrelsernas arbete med jordbruks- och fiskeåtgärder skall bidra till att uppnå målet för den regionala utvecklingspolitiken. Länsstyrelsen skall också arbeta för att uppnå de mål som slagits fast i miljö- och landsbygdsprogrammet samt för jordbruks- och fiskeåtgärder i strukturprogrammen för fiskerisektorn.

Åtterrapporering mål 5

Väsentliga insatser inom området jordbruks- och fiskeåtgärder

Lantbruk

Inom ramen för insatsområde II i miljö- och landsbygdsprogrammet finns de stöd som skall bidra till att modernisera, effektivisera och stärka jordbruket och dess konkurrenskraft samt stöd till diversifiering av lantbruket. Stöden utgörs främst av investeringsstöd, startstöd och förädlingsstöd samt projektstöd.

Efterfrågan på investeringsstöd har under året ökat efter det att översynen av CAP och den svenska tillämpningen av MTR blev klar. I investeringsstöd beviljades 29 mnkr och utbetalades ca. 23 mnkr jämfört med 17 mnkr kr föregående år.

Intresset för startstöd var fortsatt högt. Totalt beviljades 14 startstöd om 2,8 mnkr och utbetalningarna uppgick till 1,8 mnkr. Antalet ansökningar om förädlingsstöd ökade. Förädlingsstöd beviljades med 9,3 mnkr och utbetalningarna uppgick till ca. 9 mnkr. Projektstöd har främst utgått till två storprojekt Eldrimner och Mer värd mat. Projektägare för det senare är LRF.

Länsstyrelsen fick i april, genom Regeringsbeslut, ett nationellt uppdrag att sprida kunskap och erfarenhet inom området småskalig hantverksmässig livsmedelsförädling genom allmän rådgivning, information och nätverksbyggande i hela landet.

För det nationella uppdraget beviljades nästan 8 mnkr årligen under 2005 t.o.m. 2007. Det nationella uppdraget drivs i det sedan tio år etablerade projektet Eldrimner.

Mer värd mat har bl.a. syftat till att öka kontakterna mellan producenter, förädlare och kunder, för att de produkter och den kvalitet, som marknaden efterfrågar ska kunna levereras. Projektet avslutas vid utgången av året.

För att underlätta lantbrukarens roll som företagare har länsstyrelsen fått en ny finansiering, K2, i Mål-1 Södra. Medlen kan också användas för att bredda företagandet inom lantbrukssektorn.

Länsstyrelsen har samverkat med LRF, JiLU och förädlingsföretag i dessa frågor.

Fiske

Fiskerinäring

För fiskerinäringen har möjligheten att göra investeringar i vattenbruk och förädling varit en positiv utvecklingsfaktor även under 2005. Stödgivning via fiskefonden har möjliggjort etablering av två nya mindre företag under året för förädling av lokalt odlad röding. Kvardröjande problem med brist på sättfisk, som påverkade fjolårets resultat, har nu lösts och den samlade rödingproduktionen i länet ökade på nytt under 2005 till drygt 200 ton. Potentialen inom ramen för givna tillstånd är dock betydligt högre. Länsstyrelsen har under året i remisser försökt påverka frågan om fortsatt drift av Fiskeriförsöksstationen i Kälarne. Någon klarhet om framtiden för anläggningen har inte nåtts.

Turistfiske

Fisketurismen ingår i det regionala tillväxtprogrammet som en del av insatsområde Upplevelsenäringarna. I ramprogrammet "Produktutveckling av fisketurism 2003-2005" har under året totalt 4,7 mnkr investerats i fiskevård, service, information och kvalitetssäkring av fisketurismen via 79 delprojekt i 49 fiskevårdsområden. Ett delprojekt som omfattar utveckling av beskattningsmodeller för laxfisk (optimeringsprojektet) är direkt inriktat på frågor om hållbar utveckling av fisketurismen från ekonomisk och biologisk utgångspunkt. Samverkan i arbetet med beskattningsmodeller har skett med SLU /Umeå universitet (forskningsprojektet "Adaptiv förvaltning av fiskbestånd"). En länsfiskebroschyr har färdigställts under året.

I mål 1-projektet fiskeinfo XYZ har en portalsida (Norrlandsfiske.se) etablerats för gemensam webbinformation om fiskemöjligheterna i en stor del av södra skogslänsregionen Särskild marknadsföring av webbadressen har skett i media (programmet Fiske i TV 4 Plus, Fiskejournalen m.m.).

Det samlade fisket i länet har sett över en längre tidsperiod ökat stadigt. En viss avmattning noteras för 2004-2005 (preliminär bedömning för 2005), som troligen kan kopplas till höjda bensinpriser i kombination med ogynnsamma vattenförings- och isförhållanden under viktiga säsonger av året.

Synergieffekter mellan åtgärder för utveckling av landsbygden.

Jordbruket utgör en integrerad del i landsbygdens totala utveckling. Fiskerinäringen och särskilt turistfisket utgör en viktig del i länets landsbygdsutveckling. Båda delarna är integrerade i länets Mål 1-program varför samordnings- och synergieffekter uppstår. Diversifieringsinsatser mot turism, vidareförädling av mat m.m. stämmer överens med länets RTP, profilområde upplevelsenäringarna.

Länsstyrelsen betonar en helhetssyn i landsbygdsutvecklingen där alla insatser för ökat företagande på landsbygden är viktigt och en utgångspunkt för att upprätthålla service och bidra till attraktiva boendemiljöer.

Verksamhetsgren Miljömålsarbete
--

TABELL 1.3 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2005 FÖR VERKSAMHETSGREN MILJÖMÅLSARBETE
--

Tabellen innehåller verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Årsarbetskrafter och kostnader i enlighet med uppdrag 15 (tillförda medel 2002 och 2004) ingår i kolumn B och C.

Kostnader för VG Miljömålsarbete	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter
A	B	C
Totala kostnader VG Miljömålsarbete (exkl. OH)	38.246	39,0
<i>varav</i> Övergripande miljömålsarbete och miljöövervakning (501, 502)	5.503	8,4
<i>varav</i> Skydd av områden inkl skötsel mm (511)	7.507	11,6
<i>varav</i> Förvaltning och skydd (512)	13.047	9,0
<i>varav</i> Vattenskyddsområden (513)	24	0,0
<i>varav</i> Övriga ärenden (519)	12	0,0
<i>varav</i> Efterbehandling av förorenade områden (577)	2.002	2,6
<i>varav</i> Kalkning (58)	6.736	4,1
<i>varav</i> Miljöarbete inom rennärning (611, 614, 619)	3.374	3,2
<i>varav</i> Miljöarbete inom fiske (621, 629)	40	0,1
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	10.589	7,5
Totala kostnader VG Miljömålsarbete (inkl. OH)	48.835	46,5

TABELLER 1.3.1 – 1.3.3 – LÄNSFAKTA INOM MILJÖOMRÅDET

Nedanstående tabeller svarar mot de krav på återrapportering som avser verksamhetsgren Miljömålsarbete.

Tabell 1.3.1

Länsfakta inom fiskeområdet	2005-12-31	2004-12-31	2003-12-31
Antal fiskevårdsområden	163	163	163
Antal yrkesfiskelicenser	1	1	1
Antal fartygstillstånd	0	0	0
Antal inkomna ansökningar om stöd ur strukturfondsprogram	5	3	4

Tabell 1.3.2

Länsfakta kulturmiljö	2005-12-31	2004-12-31	2003-12-31
Antal registrerade fornlämningar (exkl. marina)	22.500	22.500	22.500
Antal byggnadsminnen enligt 3 kap. kulturminneslagen	85	85	82
Antal kyrkobyggnader enligt 4 kap. kulturminneslagen	101	101	101
Antal sektorsövergripande ärenden *	~360	iu	343
Riksintresseområden för kulturmiljövården, <i>antal</i>	61	61	61
<i>yta (ha)</i>			
Kulturresevat, <i>antal</i>	1	1	1
<i>yta (ha)</i>	2.698	2.698	2.698
Andel av länets kommuner som har kulturmiljöprogram (%)	1**	1**	

*) Uppskattat antal ärenden ej diarieförda på men med medverkan i handläggning av kulturmiljö.

***) Ingen av länets kommuner har ett aktuellt och kommunomfattande kulturmiljöprogram.

Tabell 1.3.3

Utbetalade bidrag för kulturmiljö, summa (tkr)	2005	2004	2003
Bidrag, vilka länsstyrelsen fattar beslut om och betalar ut	0	0	0
Bidrag, vilka länsstyrelsen har fattat beslut om, men där Riksantikvarieämbetet har gjort utbetalningen	6.572	6.767	8.859

Politikområde Miljöpolitik

Mål: Att till nästa generation kunna lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta.

Verksamhetsområde Pådrivande och förebyggande arbete

Mål: Att nationellt och internationellt utveckla och tillämpa styrmedel i enlighet med de fem grundläggande miljövärdena samt påverka attityder och beteenden hos individer och organisationer så att de agerar i enlighet med sitt miljöansvar.

Verksamhetsområde Bevara och restaurera natur och miljö

Mål: Att effektivt genomföra insatser för att bevara, skydda och vårda miljö samt restaurera och återställa skadad miljö för att nå miljö kvalitetsmålen.

Verksamhetsområde Kunskap och underlag för miljöarbete

Mål: Att genom forskning, uppföljning och analys ta fram den kunskap som behövs för att genomföra och förnya insatser för att nå miljö kvalitetsmålen.

Mål 1: Länsstyrelserna skall verka för att nå de av riksdagen beslutade miljö kvalitetsmålen med tillhörande delmål och sektorsmål som har beslutats inom särskilda politikområden såsom jordbrukspolitik, fiskeripolitik, kulturpolitik, skogspolitik, rennäringspolitik och transportpolitik.

Härvid skall länsstyrelserna särskilt verka för:

- att andelen privatfinansierade åtgärder när det gäller efterbehandling av förorenade områden ökar,
- att arbetet med skydd av värdefulla områden och hotade arter prioriteras,
- att arbetet med skydd och skötsel av naturområden och hotade arter bedrivs så att biologisk mångfald bevaras och friluftslivet främjas och att fragmentering av naturmiljön motverkas,
- att miljömålsarbetet, inklusive arbetet med naturvård, friluftsliv och naturturism samordnas med arbetet för en hållbar regional utveckling.

Åtterrapportering mål 1

Viktigare insatser översiktligt, uppdelade efter Miljöpolitikens verksamhetsområden.

Pådrivande och förebyggande arbete**Levande sjöar och vattendrag - Fiskevård**

Inom fiskevården har pådrivande arbete med att införa nya beskattningsmodeller för sportfisket i länets strömmande vatten (optimeringsprojektet) fortsatt. Syftet är att åstadkomma ett mer balanserat fånguttag och en hållbar utveckling inom turistfisket.

Giftfri miljö - Efterbehandling (EBH) av förorenade områden

I första hand ska den som förorenat marken stå för saneringskostnaden. Länsstyrelsen ska särskilt verka för att öka andelen privatfinansierade åtgärder. Detta ska bl.a. ske genom ökade tillsynsinsatser hos Länsstyrelsen och kommunerna.

- *Tydligare tillsynsvägledning och information*
Miljöskyddshandläggare och jurister har delat upp tillsynsvägledning respektive handläggning av överprövningsärenden inom sina respektive funktioner för att kunna ge mer konkreta svar till kommuner och andra berörda. Detta har länge efterfrågats av kommunernas miljöinspektörer.
- *Uppföljning och aktiv tillsynsvägledning*
Miljöskydd har haft löpande uppföljning och diskussioner angående kommunernas arbete med förorenade områden. Det innebär bl.a. telefonsamtal och möten angående prioriterade objekt och anmälningsärenden. EBH-handläggare har deltagit i flera av kommunmötena för att diskutera tillsyn och tillsynsvägledning med kommunernas representanter. Miljöinspektörerna har lämnat många betydelsefulla synpunkter och önskemål. Länsstyrelsens miljöskyddsfunktion sammanställer alla anmälningsärenden angående förorenade områden i en lista. Under hösten har denna lista över utförda undersökningar och åtgärder reviderats genom direktkontakter med kommunerna, SPIMFAB m.fl. Länsstyrelsen och kommunerna har samtidigt samrått angående planeringen inför kommande femårsperiod. Uppgifterna har redovisats i det regionala programmet med bl.a. nyckeltal och prioriteringslista.
- *Tillsynsprojekt*
Länsstyrelsen har startat ett särskilt projekt angående tillsyn och tillsynsvägledning över förorenade områden. En jurist har anställts i 5 månader för att kunna arbeta heltid med dessa frågor. Under hösten har han sammanställt vägledningar, exempel och rättsfall angående förelägganden om undersökningar och åtgärder. Han har även tagit kontakt med kommunerna inför kommunbesök under januari och februari 2006.
- *Faktasammanställningar*
Under året har Länsstyrelsens EBH - handläggare börjat göra särskilda sammanställningar över uppgifter som uppkommit vid MIFO - inventering och som kan vara till nytta för fortsatt tillsynsarbete. Det gäller främst information angående verksamheten, årtal och olika verksamhetsutövare.
- *Markundersökningar*
Länsstyrelsens miljöskyddsfunktion har utfört översiktliga markundersökningar vid sex områden och medverkat vid en externfinansierad undersökning för att fastställa om dessa

områden är förorenade. Resultatet från dessa undersökningar ger bl.a. stöd vid prioriteringar inför fortsatt tillsynsarbete hos Länsstyrelsen eller kommunen.

▪ *Tillsyn*

Länsstyrelsens efterbehandlingshandläggare (Ebh - gruppen) är aktiva när det gäller tillsyn över verksamheter som har eller kan komma att orsaka förorenade områden. Detta arbete har bl.a. inneburit deltagande vid undersökningar, assistans inför förelägganden samt diskussioner med miljöprövningsdelegation och handläggare angående säkerhet i samband med tillståndsgivning. Tillsynsbesök har utförts vid samtliga av Länsstyrelsens tillsynsobjekt när det gäller förorenade områden. Dessutom har sex kommunala tillsynsobjekt besökts i samband med kompletterande inventering, tillsynsvägledning eller undersökningar.

▪ *Allmän information*

Under året har ett mycket stort antal inventeringsresultat kommunicerats med verksamhetsutövare och fastighetsägare. Vid denna kontakt lämnades information om ansvar att undersöka och åtgärda förorenade områden. Ebh - gruppen har även lämnat flera pressmeddelanden angående förorenade områden.

Bevara och restaurera natur och miljö

Levande sjöar och vattendrag – Fiskevård

Arbetet med bevarandeplaner för vattendrag skyddade i nätverket Natura 2000 har fullföljts (19 separata dokument). Detta tillsammans med förankringsarbete mot kommuner, mark- och fiskerättsägare har krävt betydande insatser under året. Översyn av utsättningsstrategier inom ramen för fiskeplaneringen i Krokoms kommun har fullföljts och dokumenterats i en rapport. Planeringsarbetet på fiskeområdet bygger på lokal delaktighet, där fiskevårdsområdena har en central roll i processen från kunskapsinsamling via olika intresseavvägningar till färdig plan, med styrande riktlinjer för bevarande- och utvecklingsarbetet.

Länsstyrelsens fiskefunktion arbetar i samverkan med övriga berörda län för en samordnad omprövning av vattendomarna i Ljusnan. För länets del prioriteras förändringar av vattenregimer och minimivattenföringar i delar av huvudvattendraget samt i ett par biflöden för att förbättra förutsättningarna för fisk och biologisk mångfald. Under året har provtappningar genomförts och dokumenterats inför fortsatta förhandlingar och upprättande av ansökan till miljödomstolen. I Indalsälven har inledande arbete skett avseende omprövning av Storboströmmen (Storsjön).

Länsstyrelsens fiskefunktions arbete med vattendragsrestaureringar och övrig fältverksamhet har under året försvårats av höga vattenföringar under delar av barmarksperioden. Sju av tio planerade biotopvårdsprojekt har trots detta kunnat genomföras helt eller delvis. Arbetet på fiskeområdet med restaurering av länets strömvatten påbörjades redan 1983 och har fram till och med 2005 omfattat totalt 388 biotopvårdsprojekt och nästan lika många delsträckor i länets strömmande vattendrag. En fisktrappa har under året färdigställts i Hovermoån med finansiering från fiskefonden. Åtgärden har inneburit att ca 4 mil nya reproduktionsområden har öppnats för Storsjöns öringbestånd. I övrigt har arbete med att åtgärda vandringshinder (vägtrummor, flottningsdammar m.m.), via anslaget för biologisk återställning genomförts på lägre nivå än planerat. Systematisk inventering av vägtrummor har skett i Gimåns vattensystem (totalt 584 trumlagen inventerade/ dokumenterade) i samverkansprojektet Vägtrummor och vandringshinder med Länsstyrelsen och Vägverket som huvudfinansiärer.

Bara naturlig försurning

Under 2005 har genomförandet av kalkningsprogrammet i länet och effektuppföljningsprogrammet prioriterats. Drygt 5.000 ton kalk har spridits i de befintliga åtgärdsområdena. Av det totala tonnaget spreds närmare 2.000 ton ut som finmalt kalkstensmjöl från länets 26 stycken kalkningsstationer. Mängden spridd miljökalk var under året 2005 det lägsta sedan 1990. Orsaken till denna dramatiska nedgång är i första hand det minskande nedfallet av svavel. Nederbördens pH har de två senaste åren stigit till strax under 5.0 så behovet av kalk har minskat. Det biologiska restaureringsarbetet med återintroduktion av t ex flodpärlmussla och sötvattensmärlor har fortsatt men befinner sig fortfarande i inventerings- och planeringsfasen. En mindre kartläggning av försurningssituationen i vissa fjällområden har genomförts.

Levande skogar

Under året har fem nya naturreservat bildats vilka omfattar en yta av 724 ha produktiv skogsmark. Ytterligare 15 reservat omfattande en yta av 3118 ha produktiv skogsmark är klara för beslut. Länsstyrelsen har också tagit fram en regional strategi för skogsskydd där det bland annat föreslås en satsning på att koncentrera skyddet till särskilt värdefulla trakter vilket på sikt innebär förbättrade möjligheter att bibehålla den biologiska mångfalden i länet. Koncentration av skydd till utvalda trakter kommer på sikt också att medverka till att effekterna av fragmentering inom skogslandskapet mildras.

Bildade reservat 2005		
Objekt	Total areal	Produktiv skogsmark
Långsidberget	300	295
Lungsjöskogen	252	200
Jansmyrberget	28	27
Spåmansloken	34	33
Bodberget Björsjö	186	169

Sju skötselplaner för befintliga naturreservat har reviderats under året, planerna har fokuserat mot bränning och andra skogsskötselåtgärder och kommer att innebära goda möjligheter att bevara och utveckla biologisk mångfald inom naturreservaten.

Giftfri miljö - Efterbehandling av förorenade områden

Förorenade områden är ett hot mot människors hälsa och för miljön. Information om sådana områden är angelägna för att minska exponeringsrisken och kunna utföra lämpliga åtgärder. Saneringar behövs i vissa fall för att undvika eller minska föroreningsspridning och/eller återställa miljön. Efter utförd inventering fastställs om det finns behov av undersökningar/åtgärder och ansvaret för att uträtta detta. Om det saknas ansvarig ansöker Länsstyrelsen om statliga medel för det fortsatta arbetet. Detta gäller även objekt där ansvar inte kan utkrävas i full omfattning. Länsstyrelsens miljöskyddsfunktion har utfört markundersökningar för att kontrollera föroreningssituationen och eventuell spridning till närliggande områden. De två större undersökningsprojekt som påbörjats under året (Hissmofors sulfittfabrik och Järpens massafabrik) omfattar även utredning av lämpliga åtgärder. Även det tillsyns- och tillsynsvägledningsarbete som bedrivits under 2005 kan till stor del kunna hänföras till detta verksamhetsområde.

Åtgärdsprogram för hotade arter

Under 2005 har länsstyrelsen administrerat programskrivning för, och inventeringar av ett flertal arter bland annat brunkulla och vityxne. Inom programmet för rikkärr har länsstyrelsen inventerat i de östra delarna av länet. Insatserna har bidragit till att öka kunskapen om hotade miljöer och arters utbredning i länet och gett underlag för att genomföra särskilda skötselåtgärder för arternas överlevnad på längre sikt.

Kunskap och underlag för miljöarbete

Miljöövervakning

Länsprogrammet för miljöövervakning har genomförts i enlighet med den plan som upprättats. Arbetet med utökning av den terrestra miljöövervakningen har inletts. Under året har också en omfattande, satellitbildsbaserad undersökning av vegetationsförändringar i fjällen genomförts i samarbete med övriga fjällän. Arbetet med analyser och rapportering av länets miljösituation har fortsatt. Rapportering av situationen för flodpärlmussla och utter är i stort sett avslutad. Däremot har arbetet med utvärdering av luftkvalitetsdata och samordning av mättningsverksamheten ännu ej genomförts.

Levande sjöar och vattendrag – Fiskevård

Den strategi för hantering av fiskutsättningar som tagits fram i fiskeplaneringen (se ovan), bygger på en klassificering, utifrån en differentierad syn på vattenområden från bevarande- och nyttjandeperspektiv. Strategin blir ett viktigt generellt instrument för ytterligare uppstyning av tillståndsprövningen i länet. Kunskapsläget beträffande skyddsvärden och status hos länets fiskbestånd har förbättrats via inventeringsarbete i ”optimeringsprojektet”, projektet ”Vägtrummor och vandringshinder”, planeringsprocess Krokomb m.m. Arbetet i ”optimeringsprojektet” har bidragit till metodutveckling och kunskapsuppbyggnad vad avser beståndsuppskattningar och utformning av nya bättre anpassade beskattningsmodeller för laxfisk. De skärpningar av fiskeregler och fisketillsyn som projektet implementerat har haft positiv påverkan på beståndsstatus och fiskekvalitet i många av länets viktigaste strömfiskevatten. Samarbete sker med forskare vid SLU - vattenbruk/Umeå universitet.

Basinventering Natura 2000 m. m.

Länets Natura 2000-områden har basinventerats under året. Den totala arealen av områden som hittills basinventerats på sina respektive habitat (naturtyper) är ca 550 hektar fördelat på 34 områden. Uppskattningsvis är 20 % av basinventeringen färdig inom länet. Inventeringen av gräsmarkshabitaten är nästan helt genomförd. Inventeringen av våtmarkshabitaten har påbörjats genom den pilotinventering som genomförts i länet. Artinventeringen av kärlväxter är påbörjad och kommer att vara klar under 2006. Under året har myrskyddsplanen reviderats, några objekt har tagits bort och några tillkommit. Revideringen blir klar under jan 2006. Inventering av skyddsvärda skogsområden har fortsatt med hög intensitet, här har den regionala strategin för skyddsvärda skogsområden till viss del styrt inventeringsinsatserna till utpekade trakter.

Ett omfattande arbete med att kvalitetssäkra Natura 2000-områdena har utförts under året. En del nya områden har föreslagits till nätverket där brister har konstaterats. Resultatet av basinventeringen kommer på sikt att ge ett bra underlag för att kunna starta den uppföljning som är planerad att påbörjas under 2006.

Giftfri miljö – Efterbehandling av förorenade områden

Arbetet med förorenade områden ingår i nationella delmål och regionala miljömål. En av åtgärderna till det regionala miljömålet är identifiering/inventering. Totalt har 3360 objekt identifierats. Av dessa objekt är det 630 som ska inventeras varav hälften ska inventeras av Länsstyrelsen. Alla uppgifter har registrerats i en databas. Offentliga uppgifter har redovisats till Naturvårdsverket, en referensgrupp inom Länsstyrelsen, kommunerna, berörda verksamhetsutövare och fastighetsägare, konsulter och andra som har behov av informationen. Miljöskydd har under året utfört sju översiktliga undersökningar och upphandlat en större detaljundersökning och åtgärdsutredning (Hissmofors). Bidrag har dessutom vidareförmedlats till en kommun (Åre) för upphandling av en stor undersökning. I samband med redovisning av det regionala programmet har Miljöskydd ansökt om statliga medel för undersökningar och utredningar under 2006.

Resultat från inventeringar, undersökningar och åtgärder har sammanställts i objektsrapporter, databas och den årliga redovisningen till Naturvårdsverket. Resultaten har granskats och jämförts med liknande utredningar inom länet och landet. Databasen utgör underlag för fortsatt uppföljning och analys. Uppgifterna har bl.a. använts vid markanvändningsplanering, tillsyn över miljöfarliga verksamheter, miljömålsarbete, naturskyddsärenden, miljöövervakning och vattendirektivsarbete. Under året har särskild fokus lagts på områden förorenade med PAH och dioxin. En del av de utförda undersökningarna har därför varit riktade på dessa föroreningar. Länsstyrelsens efterbehandlingshandläggare har även deltagit i ett särskilt seminarium angående dioxin och andra klororganiska föreningar. Länsstyrelsens miljöskyddsfunktion har för övrigt deltagit i flera konferenser och kurser för att hålla sig ajour med den snabba kunskaps- och teknikutvecklingen. Efterbehandlingshandläggarna har även medverkat vid miljömålsprojekt som rör kunskapsuppbyggnad angående kemikaliehantering mm.

Särskilt efterfrågad återrapportering**Vattenmyndigheternas arbete**

Beredningssekretariatet vid Länsstyrelsen i Jämtlands län rapporterar direkt till Vattenmyndigheten i Västernorrland som i sin Årsredovisning samordnar hela distriktets insatser för genomförandet av EG:s ramdirektiv för vatten.

Rovdjursgruppens arbete

Arbetet i den regionala rovdjursgruppen har varit inriktat på att utforma regionala förvaltningsplaner för varg, järv, lodjur, björn och kungsörn. Ett brett samråd med bl.a. lokala offentliga träffar har ingått i detta arbete. Länsstyrelsen har därefter till Naturvårdsverket lämnat förslag till regionala mål om antal och utbredning för de fem arterna. Förslaget innebär att länet tar sin del av ansvaret vad gäller uppfyllelsen av de nationella målen i rovdjurspolitiken.

Insatser för att utveckla arbetsformerna i naturvården

Länsstyrelsens arbete med skötsel och förvaltning är till viss del inriktad på att träffa avtal med lokala entreprenörer och andra uppdragstagare som utför bl.a. den praktiska skötseln och denna inriktning avses öka i betydelse framöver. En stor del av skötselarbetet utförs med egen såväl fast som tillfälligt anställd personal, vilka alla har anknytning till de bygder som innefattar deras arbetsområden. Även i arbetet med skydd av områden strävar Länsstyrelsen efter lokal delaktighet genom att innan beslut så långt möjligt samråda med de som berörs lokalt och till övervägande del har detta fungerat bra. Planeringsarbetet på fiskeområdet bygger på lokal delaktighet, där fiskevårdsområdena har en central roll i processen från kunskapsinsamling via olika intresseavvägningar till färdig plan, med styrande riktlinjer för bevarande- och utvecklingsarbetet.

Samordning av miljömålsarbetet med övriga insatser för hållbar utveckling

Regional utveckling (se också verksamhetsgren Regional utveckling ovan)

Länsstyrelsen betraktar arbetet för att nå de regionala och nationella miljömålen som synonymt med arbetet för att uppfylla den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling. Länsstyrelsen eftersträvar därför samordning mellan miljömålsarbete och övrigt programarbete för hållbar utveckling. Det sker exempelvis genom att miljömålshandläggare deltar i det löpande arbetet med det regionala tillväxtprogrammet, och att miljömålshandläggare har deltagit i arbetsmöten under utvecklingen av den regionala utvecklingsstrategin.

Ramprogram för miljömålsåtgärder

Länsstyrelsen har under 2004 och 2005 reserverat sammanlagt 1,5 miljoner av medlen för regionalekonomisk utveckling, för att stimulera miljömålsåtgärdsarbete. Kommuner, myndigheter, företag och föreningar har därmed kunnat söka medfinansiering för genomförande av åtgärder, som fastställdes samtidigt som de regionala miljömålen antogs i december 2002.

Fiskevård

På fiskeområdet sker betydande samordning av miljömålsinsatser (Levande sjöar och vattendrag) med utvecklingsarbete via ramprogrammet Produktutveckling och kvalitetssäkring av fisketurismen (se ovan under verksamhetsgren Regional utveckling) samt i arbetet med kommunvis fiskeplanering (Krokoms kommun).

Miljö- och hushållningsprogram

Arbetet med Regionalt- Miljö och Hushållningsprogram för fjällområdet är avslutat och redovisat till regeringen. Programmet redovisar konkreta förslag på möjligheter att lösa miljö- och hushållningsproblem i fjällområdet med hänsyn till fastställda miljömål och tillväxtprogram.

Jordbrukets och fiskets miljöeffekter*Fiske*

Stödet till fiskerinäringen via fiskefonden har riktats mot insatser som syftar till att utveckla vattenbruket i reglerade vatten med antropogent orsakad näringsutarmning.

Jordbruk

Miljöstöden samt kompetensutvecklingen (KULM) av jordbrukare i miljöfrågor utgör Länsstyrelsens medel för att uppnå miljö kvalitetsmålen och miljömål för jordbruket och odlingslandskapet. För miljömålet Ett rikt odlingslandskap har regionala delmål fastställts som bl.a. berör arealen brukad/hävdad åkermark och slätterängar, ekologiskt odlad mark och medvetenheten hos länets lantbrukare om betydelsen av kretsloppstänkande och resurshushållning inom lantbruket.

I miljöstöd utbetalades under året ca. 88 mnkr. kr till länets lantbrukare. De största miljöstöden är stöden till öppet odlingslandskap om ca. 46 mnkr och stödet till ekologisk produktion om ca. 22 milj. kr. Till detta kommer kompensationsbidraget, som också innefattas i insatsområde 1 och uppgick till ca. 53 mnkr. Miljöstöden inklusive kompensationsbidraget utgör ca. 50 % av samtliga EU- och nationella ersättningar som utgår till länets lantbruk.

I kompetensutvecklingen, inom ramen för KULM, har Länsstyrelsen fortsatt att arbeta för att ge miljöstöden innehåll. Genom bättre samarbete och ökad förståelse mellan lantbruksavdelningens handläggare har synergieffekter uppnåtts (mellan LBU och mål 1 SS KULM). KULM har även tillmötesgått det ökade behovet av rådgivning till våra mjölkbönder med anledning av certifiering

av mejeriproduktionen. Det har skett genom att prioritera arbete med skötselplaner till denna målgrupp. Länsstyrelsen har också satsat på att utveckla informationsmaterial i skriven form och att utveckla lantbruksavdelningens "Aktuelltblad" till lantbrukarna att även innefatta korta notiser kring aktuella åtgärder i lantbruket för att närma oss miljömålen.

Samverkan har skett med LRF, Milko och kommunerna i miljöfrågor.

Mål 2: Länsstyrelserna skall utveckla det regionala mål- och uppföljningsarbetet i bred förankring i länet så att det ger underlag för arbetet inom denna och andra verksamhetsgrenar.

Åtterrapporering mål 2

Översiktlig redovisning av viktigare insatser.

Information och dialog med kommunstyrelser m.m.

Under perioden maj till september presenterade Länsstyrelsen länets miljömålsarbete för sju av länets kommunstyrelser (alla utom Åre). I Åre kommun genomförde Länsstyrelsen istället ett halvdagsseminarium på temat 'Miljömål och fysisk planering' i samverkan med kommunens Agenda 21-grupp i vilken både politiker och tjänstemän ingår.

Övriga informationsinsatser

Ökad förankring har också skett genom Länsstyrelsens informationslunch på Gamla Teatern i juni 2005, där det bland annat informerades om möjligheten att söka medel för att genomföra miljömålsåtgärder. Under året har Länsstyrelsens hemsidor för miljömålsarbetet uppdaterats löpande, vilket är ett viktigt verktyg i förankringen av miljömålen. En större genomarbetning av hemsidorna genomfördes i samband med att Länsstyrelsen bytte webb i december.

Miljömålsdatabas och Miljömålsportalen

Utvecklingen av en miljömålsdatabas för insamling av underlagsmaterial för regional miljömålsuppföljning har fortsatt i samverkan med andra länsstyrelser. Utvecklingen finansieras med projektmedel för miljömålsuppföljning. Ett färdigt verktyg beräknas kunna lanseras under våren 2006. Under 2005 har också en åtgärdsuppföljning genomförts, i form av en enkätundersökning till de åtgärdsbevakare som utsetts inom Länsstyrelsen. Vidare har Länsstyrelsen i två omgångar under 2005 uppdaterat länspecifika texter till indikatorer med regional upplösning på Miljömålsportalen. En indikatorbaserad regional miljömålsuppföljning presenterad i broschyren "Senaste Nytt - uppföljning 2004" har distribuerats brett i länet, och bidragit till en ökad kunskap om miljömålsläget i länet. Ett nytryck (3:e upplagan) av broschyren "Regionala Miljömål för Jämtlands län" har också gjorts, då efterfrågan har gjort att de tidigare upplagorna tagit slut. "Senaste Nytt, uppföljning 2005", har börjat sammanställas och skall vara klar tidigt under 2006.

Central miljömålsuppföljning

Länsstyrelsens miljömålshandläggare har vidare deltagit i årets miljömålsuppföljningsdag i Uppsala den 9 december. Från och med oktober 2005 har en av miljömålshandläggarna ett nationellt uppdrag (20 %-tjänst) som informatör för länsstyrelsernas gemensamma organisation för regional miljömålsuppföljning, RUS. Hon deltar därmed i RUS-projektgrupp, som arbetar med att utveckla miljömålsuppföljningen i Sverige.

VO Tillsyn och vägledning

Mål 1: Ett ökat skydd för enskilda och värnande om samhället i övrigt genom såväl tillsyn som vägledande arbete.

*Åtterrapporering mål 1***Strategiska överväganden**

Tillsyn inom det samlade området livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor utgörs till större delen av indirekt tillsyn och tillsynsvägledning.

Miljöskyddsfunktionen har uppdaterat sin behovsutredning och konstaterat att en resursbrist föreligger om 6,0 årsarbetskrafter för att bedriva operativ tillsyn enligt miljöbalken. På grund av resursbristen har operativ planerad tillsyn över vissa ärendegrupper nedprioriterats detta gäller exempelvis dammsäkerhetstillsyn och tillsyn över vattenskyddsområden. Alla miljörapporter som inkommit under året har granskats. Miljötillsynen har resulterat i att tre ärenden överlämnats till polismyndigheten för misstanke om miljöbrott. I ett ärende har beslut fattats om miljöstraffavgift på grund av för sent inkommen miljörapport. Tillsyn efter anmälan från allmänheten är vanligast inom vattenverksamhetens område.

Miljöskydds tillsynsvägledning har fokuserat bl.a. på förorenade områden. I ett särskilt projekt har satsning skett på rådgivning, information och vägledning till kommunerna med syftet att tillsynen ska förbättras. Identifierings- och inventeringsresultaten har vidare delgivits kommunerna bl.a. i GIS-skikt som underlag till fysisk planering.

Miljöskydd har tillsammans med länsveterinären genomfört kommunbesök för uppföljning och utvärdering av kommunernas operativa tillsyn enligt miljöbalken och djurskyddslagen. Sammanfattningsvis kan konstateras att operativ planerad tillsyn hos kommunerna har låg prioritet i förhållande till löpande ärenden. Vidare finns ett tydligt behov hos sju av åtta kommuner om utökade personella resurser för att tillsynen ska kunna genomföras enligt intensionerna i lagstiftningen. Allvarlig kritik har framförts till en kommun avseende brister i tillsynen av övertagna tillståndspliktiga miljöfarliga anläggningar samt om jävsförhållanden inom den kommunala organisationen. Besöket hos en av kommunerna resulterade i utökning av personella tillsynsresurser.

Andra tillsynsvägledande aktiviteter har omfattat utbildningar, handläggartreffen, seminarier och samverkan med andra myndigheter exempelvis polis och åklagare.

Genom riktad och med polisen samordnad tillsyn av jaktbrott på stora rovdjur och av snöskoterkörning i fjällområdet har Naturförvaltning höjt effektiviteten för denna tillsyn. Polisens helikopter i Östersund har varit en mycket värdefull, för att inte säga nödvändig resurs i detta arbete. Ett flertal misstänkta brott är överlämnade till åklagare och utreds f.n. Några personer har under året fällts för dessa brott.

Samtliga kommuner har besökts under året, varvid frågor om svårigheter och förutsättningar för kommunernas planering och byggande har diskuterats. Ett tillsynsärende angående olovligt byggande i strandskyddsområde har initierats av en kommun.

Tillsynen inom plan- och byggnadsväsendet har i övrigt inriktats på hur kommunerna har tillämpat och tillämpar kraven i plan- och bygglagen om undanröjande av enkelt avhjälpna hinder för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga i lokaler dit allmänheten har tillträde samt allmänna platser. Denna tillsyn har utförts i form av en enkätundersökning i kommunerna

Strategin på området lag om skydd mot olyckor, är att följa upp implementeringen hos kommunerna. Detta har skett och sker dels genom att Länsstyrelsen fungerar som remissinstans för de kommunala handlingsprogrammen, dels genom att samla in tillsynsstatistik från kommunerna/räddningstjänstförbunden. Denna strategi har länsstyrelserna gemensam för hela landet.

Svårigheter och hinder för att uppnå målet

Inom områdena smittskydd och allmänna veterinära frågor är tillsynen på grund av resursbrist och i vissa avseenden ottydligt författningsunderlag outvecklad. Här finns en potential till ökad tillsyn.

Tillsynsverksamheten inom kulturmiljö har under 2005 inte kunnat prioriteras p.g.a. personalbrist.

Inom Krishantering, skydd mot olyckor och civilt försvar är det, i arbetet med att öka skyddet för enskilda, en svårighet att de enskilda kommunerna-/räddningstjänstförbunden har begränsade ekonomiska resurser. För Länsstyrelsens del är också resursfrågan ett problem.

TABELL 2.1 – STATISTIK ÖVER TILLSYNSVERKSAMHETEN

Nedanstående tabell svarar mot de krav på återrapportering som anges för verksamhetsområde Tillsyn och vägledning. Ärenden som redovisas under tabell 3.1 (Ärendehandläggning) exkluderas i nedanstående tabell.

A	B	C	D	E	F	G	H
Sakområde och del av sakområde	Antalet tillsynsobjekt ¹	Antal objekt som varit föremål för tillsyn ²	Antal egen-intierade tillsynsändnen (avser såväl beslutade som pågående ärenden)	Antal tillsynsändnen efter anmälan (avser såväl beslutade som pågående ärenden) ³	Används vedertagna metoder (ja/nej) ⁴	Antal tillsynsobjekt med allvarliga brister ⁵	Antal tillsynsobjekt med allvarliga brister som ej åtgärdats ⁶
Kommunikationer: Tillsyn över yrkesmässig trafik (24)	2.250	152	63	0	Ja	0	0
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor totalt	151	8	135	4	Ja	11	-
varav Livsmedelskontroll (281)	8	0	0	0	-	-	-
varav Djurskydd ⁷ (282)	8	6	2	3	Ja	8	-
varav Smittskydd (283)	100	2	133	1	Ja	3	2
varav Allm. veterinära frågor (284)	35	0	0	0	-	-	-
Hållbar samhällsplanering och boende: Plan och byggnadsfrågor (404)	8	8	8	1	Ja	0	0
Kulturmiljö	22.700	19	0	0	Ja	6	0
Krishantering, skydd mot olyckor och civilt försvar.	5	2	2	0	Ja	1	1
Naturvård och miljöskydd totalt	1.163	279	318	43	Ja	0	0
varav skyddade områden (515, 516, 525-528)	651	123	123	0	Ja	0	0
varav vattenverksamhet och täkter (535, 545)	375	122	66*	39*	Ja	0	0
varav miljöfarlig verksamhet (555)	132	23	128	4	Ja	0	0
varav övrig miljötillsyn (565-567, 575)	5	11	1	0	Ja	0	0
Areella näringar totalt	595	17	16	0	Ja	4	4
varav Lantbruk (605)	133	12	12	0	Ja	0	0
varav rennäring (613)	12	4	4	0	Ja	4	4
varav fiske (623)	450	1	0	0	Ja	0	0
Social omvårdnad totalt⁸	304	22	20	1	Ja	1	0
varav äldreomsorg	151	19	19	1	Ja	0	0
varav handikappomsorg	95	3	1	0	Ja	1	0
varav individ- och familjeomsorg	58	0	0	0	Ja	0	0
Övrig förvaltning totalt	448	123	17	4	Ja	1	0
varav stiftelser (206)	201	75	13	-	Ja	-	-
varav kameraövervakning (211)	200	10	10	0	Ja	1	0
varav bevakningsföretag (212)	8	4	4	0	Ja	0	0
varav lotterier (215)	31	31	1	2	Ja	0	0
varav jakt och viltvård (218)	38	38	-	-	Ja	-	-

Definitioner till tabell 2.1:

1. Med tillsynsobjekt avses verksamheter, produkter eller anläggningar, dvs. de enheter som är föremålet för tillsyn enligt av staten fastställda normer. I de fall där tillsyn görs över andra tillsynsorgan (vanligtvis kommuner) kan tillsynsobjekt avse kommun. I övriga fall skall tillsynsobjekt EJ avse kommun eller kommunedel, då denna är att betrakta som objektansvarig, dvs. den som ansvarar för att tillsynsobjektet uppfyller statens krav. Kolumn B skall avse bruttopopulationen av tillsynsobjekt. Om svårigheter finns att ange ett exakt antal, skall en uppskattning av antalet tillsynsobjekt göras. Antalet skall avse 1/1-05. Om antalet väsentligt förändrats under året skall det kommenteras.

2. med antal objekt som varit föremål för tillsyn avses de objekt som omfattats av alla de delar/procedurer som länsstyrelsen definierar som tillsyn. Om svårigheter finns att ange ett exakt antal, skall en uppskattning av antalet tillsynsobjekt göras. Kommentera om uppgiften avser faktiskt antal eller uppskattat antal.

3. När en verksamhetsinnehavare anmäler en förändring av verksamheten skall det i stället räknas som egeninitierat tillsynsärende och ingå i kolumn D. Såväl pågående som beslutade ärenden skall omfattas.

4. med vedertagna metoder avses metoder/procedurer framtagna för att underlätta tillämpningen av myndighetens tillsynsuppdrag och för att säkra att detta tillämpas likvärdigt inom givna ramar.

5. med allvarliga brister avses brister hos tillsynsobjektet som av länsstyrelsen bedöms vara så allvarliga att om de inte åtgärdas kan leda till skada eller andra negativa effekter för den enskilde eller för samhället i övrigt. Avser ej ärenden utan objekt.

6. med antal tillsynsobjekt med allvarliga brister som ej åtgärdats avses brister av allvarlig karaktär (se ovan) som vid återbesök/uppföljning eller, vid med länsstyrelsen överenskommen tidpunkt, ej har åtgärdats.

7. För djurtillsyn (Djurskydd) gäller att i kommentarerna redovisa antal förbud att ha hand om djur samt antalet omhändertagna djur.

8. Återrapporteringen för Social omvårdnad avser ej individärenden varför de brister som återrapporteras i tabellen ska avse brister i verksamhetstillsynen där länsstyrelsen har riktat kritik. (kritiken behöver inte vara allvarlig.) För social omvårdnad avses med tillsynsobjekt t.ex. en institution (HVB), en särskild boendeform, en daglig verksamhet eller en öppenvårdsverksamhet i offentlig eller privat regi som länsstyrelsen har tillsyn över, oavsett om verksamheten står under löpande tillsyn av socialnämnden i den kommun där verksamheten bedrivs. Med tillsynsobjekt avses även individ- och familjeomsorg, handikappomsorg eller äldreomsorg inom en kommun, kommunedel eller stadsdel. Men inom de olika omsorgsgrenarna räknas verksamheter som egna objekt. Varje äldreboende är ett objekt, hemtjänsten i en kommun eller en kommunedel ett objekt o.s.v. Med tillsynsobjekt avses däremot inte ett individärende.

Noteringar till tabellen

Tillsynsobjekt för Livsmedelskontroll (281) och Djurskydd (282) avser de primära tillsynsobjekten, kommunerna. Inom livsmedelskontroll har ingen tillsyn av kommunerna skett under 2005. Däremot har Länsstyrelsen bedrivit tillsynsvägledning i form av fortbildningsinsatser. Inom djurskydd har tillsyn av kommunens tillsyn gjorts i sex kommuner. Två ansökningar om förevisning av djur har redovisats som egeninitierad tillsyn. Tre tillsynsärenden efter anmälan, avser en anmälan mot kommuns djurtillsyn och två avser anmälningar från kommuner om icke förprovade djurstallar.

Redovisningen av de åtta tillsynsobjekten med allvarliga brister för djurskydd består i kritik mot sex kommuner gällande brister i djurskyddstillsynen och två djurhållningar med allvarliga brister. Länsstyrelsen har meddelat två djurförbud och beslutat om omhändertagande av tolv djur i fyra ärenden.

För Smittskydd (283) utgörs tillsynsobjekten av anläggningar med djurhållning, produktion av animaliska biprodukter etc. och uppskattas till ca. 100. Tillsyn av två hjorthägn har gjorts avseende brister i obligatorisk tuberkuloskontroll. Till antal egeninitierade ärenden har Länsstyrelsens räknat 133 ansökningar om dispens för att få gräva ner döda hästar. Osäkert om detta ska redovisas som tillsyn och dessa är inte heller redovisade som tillsynsobjekt. Antal ärenden efter anmälan avser ett omfattande utredningsuppdrag från Jordbruksverket rörande en fiskodlingsanläggning där det upptäckts bruk av förbjudet preparat. I C och E redovisas ärenden med brister och dessa har ej slutligt följts upp varför uppgift om ej åtgärdade brister inte går att redovisa på ett bra sätt.

Tillsynsobjekt för Allmänna veterinära frågor (284) bör utgöras av de ca 35 yrkesutövande veterinärerna i länet. Ingen tillsyn har skett av dessa.

Inom Kulturmiljö sker tillsynen på initiativ från Länsstyrelsen. Tillsynen av kyrkliga kulturminnen har utmynnat i att säkerhetshöjande åtgärder vidtagits i syfte att minska riskerna för stöder. För Miljöskydd och Naturvård är de redovisade uppgifterna en blandning av faktiska och uppskattade tillsynsärenden. Exempelvis har Naturskydd ett större antal tillsynsärenden där inte ärendetyp angivits.

Den tillsyn som skett inom lantbruk (605) avser avvecklingen av dödsbodelägda jordbruksfastigheter. Jakt och viltvård (218) handlar bl.a. om att utse tillsynsmän och tillsynsobjekt saknas. Av stiftelser (206) är antalet som varit föremål för tillsyn uppskattat till 75.

Verksamhetsgren Social tillsyn

TABELL 2.2 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2005 FÖR VERKSAMHETSGREN SOCIAL TILLSYN

Tabellen innehåller verksamhetskostnader enligt resultaträkningen.

Kostnader och årsarbetskrafter för VG Social tillsyn	Kostnader tkr)	Års- arbetskrafter
Totala kostnader VG Social tillsyn (exkl. OH)	2.505	4,7
<i>varav</i> Tillsyn och rådgivning m.m. (701, 709)	2.164	4,2
<i>varav</i> Enskild vårdverksamhet (702)	56	0,1
<i>varav</i> Individärenden (703)	0	0,0
<i>varav</i> Fördelning av statsbidrag (704)	138	0,1
<i>varav</i> Alkoholärenden (705)	146	0,3
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	694	0,8
Totala kostnader VG Social tillsyn (inkl. OH)	3.199	5,5

TABELL 2.2.1 – SOCIAL TILLSYN – FÖRDELNING AV TILLSYNSINSATSER

Nedanstående tabell svarar mot de krav på återrapportering som avser verksamhetsgren Social tillsyn. Hur social tillsyn fördelar sig i procent mellan främjande/förebyggande, inspektioner/kontroll och övrig tillsyn har uppskattats.

Tillsynsinsats	Procent
Främjande/förebyggande	30
Inspektion/kontroll	30
Övrig tillsyn	40
Summa	100

TABELL 2.2.2 – SOCIAL TILLSYN – ANTAL INSPEKTIONER/KONTROLLER

Nedanstående tabell svarar mot de krav på återrapportering avseende verksamhetsgren Social tillsyn. Observera att det är antal inspektioner som anges - inte antalet tillsynsobjekt. Kommuner avser kommuner där länsstyrelsen mer ingående granskat ett eller flera verksamhetsområden.

Genomförd tillsyn		Med inriktning på barn och unga	Med inriktning på missbruk	Med inriktning på psykosociala problem
		Antal Hem för vård eller boende (HVB)	Privat	0
	Offentlig	0	0	0
		Äldre	Funktionshindrade	varav psykiskt funktionshindrade
Antal särskilda boendeformer	Privat	0	*	*
	Offentlig	19	*	*
Antal granskade kommuner/kommundelar	Missbruk	Barn och unga	Äldreomsorg	Handikappomsorg
	0	0	8	2

*) Särskilda boendeformer avser äldre. Begreppet finns ej avseende funktionshindrade

TABELL 2.2.3 – SOCIAL TILLSYN – AVSLAGSBESLUT M.M.

År	Antal ej verkställda				Avslagsbeslut trots bedömt behov enl. SoL, antal	Sanktions avgift, SoL	
	Beslut enligt SoL		Domar enligt SoL			Antal ansökningar	Domar med bifall
	Särskilda boende	Andra insatser	Särskilda boenden	Andra insatser			
31/12 2002	27	0	0	0	3	0	0
31/12 2003	13	3	0	0	16	0	0
31/12 2004	59	0	0	0	0	0	0
Under 2005						0	0
År	Antal ej verkställda				Avslagsbeslut trots bedömt behov enl. LSS, antal	Sanktionsavgift, LSS	
	Beslut enligt LSS		Domar enligt LSS			Antal ansökningar	Domar med bifall
	Särskilda boenden	Andra insatser	Särskilda boenden	Andra insatser			
31/12 2002	0	61	0	0	5	0	0
31/12 2003	0	46	0	0	0	0	0
31/12 2004	3	54	2	1	0	0	0
Under 2005						0	0
Antalet ärenden enligt 16 kap 1§ SoL under 2005				0			

Mål 1: Länsstyrelserna skall tillse att socialtjänstens arbete bedrivs målinriktat, lagenligt samt med god kvalitet och framförhållning i planeringen. Påtalade brister och missförhållanden i huvudmännens verksamhet skall åtgärdas enligt en av länsstyrelsen beslutad tidsplan som följs upp.

Återrapporering mål 1

Länsstyrelsens rutiner för tidsplaner när brister och missförhållanden påtalas.

Länsstyrelsen fastställer i varje verksamhetstillsyn en tidsplan när påtalade brister och missförhållanden skall vara åtgärdade eller en planering för åtgärder skall redovisas

Resultat (metod och utfall) av arbetet med tidsplaner,

När kommunen inte har kunnat redovisa till Länsstyrelsen inom angiven tid har överenskommelse skett om annan tidpunkt. I de ärenden där påpekade brister inte har åtgärdats har dessa varit av den karaktären att längre tid för planering och åtgärder behövts.

Tre tillsynsinsatser inom den sociala tillsynen som givit bäst effekt

De tillsynsinsatser som sannolikt givit bäst effekt är:

- 1) Tillsyn av måltidssituationen i särskilt boende i fyra av länets åtta kommuner.
- 2) I verksamhetstillsyn inom äldreområdet har Länsstyrelsen konstaterat brister i socialtjänstdokumentationen i verkställighet av beslutade insatser. Kommunerna har gemensamt påbörjat en utbildning tillsammans med FoU Jämtland för att åtgärda påtalade brister.
- 3) Verksamhetstillsyn av insatsen daglig verksamhet en. 10 § LSS i en kommun efter anmälan från FUB. Som enda kommun i länet har man sedan ca tio år lagt insatsen daglig verksamhet under Arbetsmarknadsenheten och ej under Socialnämnden. Verksamheten granskades genom intervjuer, aktgranskning samt besök vid två av tio arbetsplatser.

Länsstyrelsen fastställer i varje verksamhetstillsyn en tidsplan när påtalade brister och missförhållanden skall vara åtgärdade eller en planering för åtgärder skall redovisas. Beslutet riktade allvarlig kritik mot nämnden på de flesta av tillsynsområdena och nämnden ålades inkomma med en plan för förbättringar och resovisa vidtagna åtgärder. Inom sex månader inkom kommunens svar med plan och redovisning. Ett genomgripande förbättringsarbete hade inletts under ledning av en arbetsgrupp. Verksamheten hade omorganiserats och lagts under vård och omsorgsnämnden med en egen chef. Undermåliga lokaler hade bytts ut.

Förändring och förnyelse när det gäller arbetsmetoder jämfört med föregående år

Dialogen med kommunerna har utvecklats genom att resultatet av tillsynen återfört till ledningen vid särskild träff.

Jämfört med föregående år har fler antal oanmälda tillsynsbesök genomförts.

Insatser som påverkat kommuner att planera för behovstäckning

Kommunbesök tillsammans med funktionen för Samhällsplanering och Boende har genomförts i länets samtliga kommuner. Länsstyrelsens syfte har varit att verka för att kommunerna planerar för att kunna tillgodose framtida behov av bistånd i form av hemtjänst samt sådant boende som avses i 5 kap. 5 § andra stycket i socialtjänstlagen (SoL).

Hur barnperspektivet har beaktats i tillsynen,

Med anledning av de problem som funnits med bemanningen av tillsynen av individ- och familjeomsorgen har någon verksamhetstillsyn ej genomförts inom detta område. Följden av detta är att barnperspektivet ej kan sägas ha beaktats. Inte heller har inom tillsynen av handikappomsorgen detta skett.

Rättssäkerheten för personer med funktionshinder när kommuner tvistar om ansvaret

Länsstyrelsen bedömer, utifrån löpande kontakter med länets kommuner, att problemet ej förekommit i länet.

Nyckeltal inom verksamhetstillsyn

Med anledning av den sneda resursfördelningen mellan äldreomsorg och individ- och familjeomsorg samt långtidssjukskrivning inom området handikappomsorg är det en markant snedfördelning av tillsynen när det gäller antal som genomförts inom respektive område.

Länsstyrelsen finner ingen tydlig uppdelning av tillsynsinsatserna mellan främjande/förebyggande, inspektion/kontroll och övrig tillsyn. Verksamhetstillsyn har oftast inslag av flera former. Vad Länsstyrelsen funnit i sin verksamhetstillsyn tas oftast upp med politiker och verksamhetsansvariga vid återföring. Denna kombination har Länsstyrelsen funnit mest effektiv och skapar goda förutsättningar för förbättringar av socialtjänsten. Länsstyrelsen träffar också relativt regelbundet verksamhetsansvariga inom såväl äldre-, handikapp- och individ- och familjeomsorg.

Tillsynen av Hem för vård eller boende har varit bristfällig beroende på resursbrist inom området individ- och familjeomsorg. Särskilda boendeformer avser äldre. Begreppet finns ej avseende funktionshindrade varför tabellen under punkt 35 inte fyllts i fullt ut.

Antal ej verkställda beslut avser boenden vad gäller området äldreomsorg och andra insatser vad gäller LSS-området. I länet är ej verkställda domar ej något stort problem. Detta, men också den osäkerhet som råder avseende praxis, har inneburit att Länsstyrelsen ej gjort några framställningar om sanktionsavgifter under året.

Mål 2: Länsstyrelsens tillsynsinsatser skall bidra till att kommunernas användning av individuella planer för funktionshindrade, som syftar till att bättre samordna insatser och att samverka, ökar i länet. För 2005 gäller särskilt att individuella planer för barnfamiljer skall öka.

Återrapportering mål 2***Insatser för aktiv påverkan av kommuner och andra att samordna insatser och samverka genom individuella planer***

I januari 2005 skickades en enkät till samtliga kommuner i länet med frågor om antal planer 2004-0101 och antal 2004-12 31. Svaren skulle redovisas uppdelat på kön, ålder och personkrets. Dessutom frågades bl. a .efter förekomst av andra typer av planer och riktlinjer för arbetet med individuell plan. Enkätsvaren sammanställdes i augusti till en rapport som sändes ut till kommunerna. Resultatet visade på en mycket marginell ökning av antal planer. I de flesta av länets kommuner förekom inga planer enl. 10 § LSS.

Mål 3: Samverkan mellan länsstyrelserna och Socialstyrelsen skall vidareutvecklas i syfte att uppnå:

- ökad samordning såväl mellan länsstyrelserna som mellan den regionala och nationella tillsynen inom socialtjänstområdet,
- ökad samordning vad gäller tillsynen över socialtjänsten och hälso- och sjukvården, samt
- minskade brister och missförhållanden i huvudmännens verksamhet.

Åtterrapporering mål 3

Länsstyrelsens underlag till Socialstyrelsen om samordningsvinster och samverkan för ökat genomslag av tillsyn.

I det nationella program för social tillsyn anges vilka frågor Socialstyrelsen och länsstyrelserna skall samarbeta om och hur samarbetet skall gå till. Samverkan mellan Socialstyrelsens och länsstyrelsernas sociala tillsyn leds av en samverkansgrupp. Grunden för det gemensamma arbetet är gemensam verksamhetsplanering av de samordnade insatserna inom socialtjänsten. Formerna för ett bredare utbyte inom socialtjänsten håller på att utvecklas. Den gemensamma verksamhetsplaneringen har förbättrats ytterligare under 2005. En modell för uppföljning av samverkan "Samverkansvinster inom Nationella programmet för social tillsyn" har utvecklats under 2005. Samordningen mellan enskilda länsstyrelser och Socialstyrelsens regionala tillsynsenheter sker på regional nivå.

Samverkansgruppen har direkta styrnings- och ledningsuppgifter för gemensamma projekt och för frågor som rör den strategiska inriktningen och utvecklingen av verksamheten. Under 2005 pågick tjugotvå gemensamma projekt varav nio var regeringsuppdrag och tretton var egeninitierade.

Mål 4: Länsstyrelserna skall verka för att jämställdhetsperspektivet och de kunskaper som generas vid jämställdhetsanalyser integreras i den sociala tillsynen och i socialtjänstens arbete.

Åtterrapporering mål 4

Jämställdhetsperspektivets integrering i tillsynen och stöd till jämställdhetsintegrering inom socialtjänsten.

Social tillsyn har under året haft träffar med jämställdhetsexperten för att öka medvetenheten om hur jämställdhetsperspektivet kan beaktas i tillsynen.

En kartläggning av integreringen av jämställdhetsperspektivet i kommunernas individ- och familjeomsorg har genomförts.

Frågor om jämställdhet är numera en stående punkt vid verksamhetstillsyn som genomförs. Vid verksamhetstillsyn inom äldre- och handikappatillsynen som genomförts under 2005 har frågan tagits upp om hur jämställdhetsperspektivet beaktats vid genomförandet av beviljade insatser. Frågor har ställts vid intervjuer med personal och arbetsledare, med värdefulla diskussioner som följd.

En länskonferens med medverkan av Socialstyrelsen utifrån deras uppföljning och utvärdering *Jämställd socialtjänst* planerades men måste ställas in då antalet anmälda var för få.

Länsstyrelsen ser insatserna som ett första led i ett långsiktigt arbete där medveten höjts hos kommunerna men bedömer att mycket återstår såväl avseende höjd medvetenhet, strukturerat arbete, uppföljning och utvärdering vad gäller jämställdhetsperspektivet.

Mål 5: Länsstyrelserna skall se till att den kommunala tillsynen såväl enligt alkohollagen (1994:1738) som tobakslagen (1993:581) skärps och bidra till en ökad samordning i tillsynen enligt dessa två lagar. Samarbetet med Statens folkhälsoinstitut skall utvecklas.

Återrapportering mål 5

Utveckling av metoder för tillsyn enligt alkohollagen och tobakslagen samt erfarenheter av samordning av arbetet med dessa båda lagar

- ***tillsynen av rökförbud på serveringsställen,***
- ***utveckling av metoder och utbildning om ansvarsfull alkoholhantering,***
- ***tillsyn av alkohollagens bestämmelser om lämplighetsprövning och lagar mot diskriminering.***

Länsstyrelsen har vid träffar med länets alkoholhandläggare med hjälp av resursperson från Statens Folkhälsoinstitut gått igenom de nya bestämmelserna om rökförbud i tobakslagen och dels diskuterat tillsynsmetoder. Aktuell tillsyn sker oftast i samband med tillsyn enligt alkohollagen då det är samma person/personer som har ansvar för tillsynen i i stort sett alla kommuner.

Länsstyrelsen har vid träff med länets alkoholhandläggare där representanter för Försäkringskassan, Skatteverket och Länsstyrelsen i Stockholms län medverkade gått igenom frågor om svart arbetskraft och svartsprit för att höja medvetenheten och kompetensen i tillsynen hos länets kommuner.

Länsstyrelsen har vid de 4 kommunbesök som genomförts under året särskilt diskuterat tobakstillsyn där bedömningen är att det inte är något problem med rökförbudet. Förbudet har välkomnats av alla berörda.

Vi dessa besök har också frågan om diskriminering tagit upp. Aktuella kommuner bedömer ej att det är ett stort problem i länets kommuner.

Medel har sökts och beviljats under december 2005 avseende ansvarsfull alkoholserving. Arbetet med detta kommer att genomföras under 2006.

Mål 6: Stödet och skyddet till kvinnor som är utsatta för våld eller andra övergrepp skall uppmärksammas i tillsynen.

Återrapportering mål 6

Uppmärksammat våld mot kvinnor och barns förhållanden vid tillsyn i fall mödrar utsatts för våld.

I den verksamhetstillsyn som genomförts inom hemtjänsten under 2005 har frågan om våld mot kvinnor uppmärksammas i intervjuer med personalrepresentanterna.

Länsstyrelsen medverkade under våren 2005 vid utbildningar i kommunerna i syfte att kommunernas individ- och familjeomsorg skulle upprätta handlingsplaner i aktuell fråga

Verksamhetsgren Miljötillsyn

TABELL 2.3 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2005 FÖR VERKSAMHETSGREN MILJÖTILLSYN

Tabellen innehåller verksamhetskostnader enligt resultaträkningen.

Kostnader för VG Miljötillsyn	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter
Totala kostnader VG Miljötillsyn (exkl. OH)	10.701	17,6
varav Tillsyn av plan- och byggfrågor m.m.(404)	165	0,3
varav Fornminnen (431)	155	0,2
varav Byggnadsminnen (432)	88	0,2
varav Kyrkliga kulturminnen (433)	214	0,4
varav Byggnadsvård (434)	346	0,5
varav Fornminnes- och kulturlandskapsvård (435)	1.867	0,7
varav Tillsynsvägledning inom naturvård och miljöskydd (503, 504)	213	0,4
varav Skyddade områden (515, 516)	16	0,1
varav Tillsyn avseende naturskydd m.m. (525-528)	409	1,1
varav Tillsyn över vattenverksamhet och täkter (535, 537, 545, 546)	1.227	2,3
varav Tillsyn av miljöfarlig verksamhet och förorenade områden (555, 575)	521	1,0
varav Övrig miljö- och hälsotillsyn (565-567)	120	0,1
varav Tillsyn över lantbruk (605)	148	0,1
varav Tillsyn rennäring (613)	2.562	4,0
varav Tillsyn över fiske (623)	2.651	6,2
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	2.963	3,4
Totala kostnader VG Miljötillsyn (inkl. OH)	13.664	21,0

TABELL 2.3.1 – LÄNSFAKTA INOM MILJÖTILLSYN

Nedanstående tabell svarar mot de krav på återrapportering som avser verksamhetsgren Miljötillsyn.

Länsfakta om rennäring	2005-12-31	2004-12-31	2003-12-31
Faktiskt antal renar i förhållande till tillåtet antal (%)	90 %	92 %	95 %
Antal slaktade renar/år	13.109	10.493	19.584
Produktion av renkött/år (ton)	346	263	513
Antal renskötsel företag	104	108	111
Antal samebyar	12	12	12

Mål 1a: Länsstyrelsernas tillsynsarbete skall bidra till att nå miljö kvalitetsmålen och till att miljöskador inte uppkommer. För 2005 gäller att de länsstyrelser som inte upprättat en samlad tillsynsplan för sina ansvarsområden enligt miljöbalken, skall upprätta en sådan.

Återrapportering mål 1a

Viktiga insatser i vägledande syfte och effekter av tillsynsarbetet.

Miljöskydd har följt upprättad tillsyns-, uppföljnings- och tillsynsvägledningsplan.

Miljöskydds tillsyn har under året väckt medial uppmärksamhet i två ärenden. Båda gäller misstanke om miljöbrott. Det ena ärendet har engagerat "Vattenkraftsverige" eftersom miljöåklagaren lyft ärendet till förhandling i tingsrätten. Domen föll ut som fällande med påföljd 100 dagsböter å 1000 kronor. Tillsynsfrågan handlar om försvårande av miljökontroll på grund av utebliven underrättelse till tillsynsmyndigheten i samband med inträffad driftstörning. Domen är av nationellt intresse eftersom driftstörning i vattenkraftverksamhet kan innebära olägenheter för människors hälsa och miljön och en utebliven underrättelse kan innebära ett hot mot samhällets säkerhet. Den andra frågan gäller misstanke om villkorsbrott i en vattendom i form av utebliven vattenskyddande åtgärd i samband med iordningställandet av skidområden i Åre. Snarast efter tillsynsföreläggandet och åtalsanmälan åtgärdade bolaget villkorskraven i vattendomen.

Arbetet med avslutnings- och anpassningsplaner för avfallsanläggningar och slamdeponier fortskrider. Av totalt 24 anläggningar ska 5 anpassas till fortsatt verksamhet övriga ska avslutas.

Miljöskydd har uppdelat per bransch genomfört kartläggning hos tillståndspliktiga verksamheter om produktgrupper och kvantiteter av miljö- och hälsofarliga kemikalier. Resultatet visar att produkter med faroklass, giftig och miljöfarlig, motsvarade ca 70 % av den totala kvantiteten kemikalier hos de tillståndspliktiga verksamheterna.

Kartläggning har även skett av hushållens konsumenttillgängliga miljö- och hälsofarliga kemikalier. För de konsumenttillgängliga kemikalierna visade det sig att tvättmedel, maskindiskmedel och rengöringsmedel dominerar den totala kvantiteten hälso- och miljöfarliga produkter.

En studie har också skett av förekomst av miljögifter i hushållsslam och avloppsvatten i syfte att studera kemikaliers och kemiska produkters spridning i samhället. Denna studie har samordnats med den nationella screeningen om undersökning av läkemedelsrester i slam och avloppsvatten. Resultatet visar att hushållen i hög grad bidrar till spridning av miljöföroreningar till mark och vatten på grund av att miljögifterna inte bryts ner fullständigt i vare sig enskilda avlopp eller i reningsverk.

Försvarsnedläggelsen i Östersund har medfört ett visst merarbete vid granskning av nya planärenden. Vid denna granskning har upptäckts att planering skett på områden som misstänks vara förorenade (tungmetallhalter). Detta har lett till att kommunen omgående startat undersökningar och ställt restriktionskrav på byggandet.

Kommentarer till tillsyn enl. tabell 2.1, tabell 2.3 och tabell 2.3.1.

De viktigaste insatserna i vägledande syfte inom kulturmiljöområdet under 2005 har varit att initiera en väl fungerande ärendehantering (i samråd med skogsvårdsstyrelsen) vad gäller skogsbrukets effekter på fornlämningar och kulturmiljöer och genom tillsynsverksamhet verka för att minska skadorna på fornlämningar i samband med skogsbruksåtgärder. Inom det

kyrkoantikvariska området har säkerhetsfrågorna prioriterats. Under 2005 har ett föredrag hållits under en konferens om trafficking och olaglig handel, som anordnades av SAMP (Swedish African Museum Programme – Svenska ICOM:s huvudprojekt) i Göteborg i början av året. Regelbundna kontakter har hållits med Rikskriminalpolisen, Härnösands stift, Västernorrlands län och de kyrkliga församlingarna. Ett genombrott gjordes under hösten 2005, då ett antal personer greps för kyrkstölder. De är ännu under utredning. Informationsarbetet och kontaktnäten kommer förstås att vidmakthållas 2006.

Länsstyrelsens brett upplagda kontrollverksamhet avseende renräkning och renantal i samebyarna fortsätter. Under verksamhetsåret 2004/2005 var målsättningen att genomföra renräkning i fyra samebyar. Resultatet blev att renräkning genomfördes i två byar, Handölsdalen och Ruvhten Sijte, medan renräkning ej kunde genomföras i övriga två byar, Jiingevarerie och Jovnevaerie. Skälet till att renräkningar ej genomfördes i de två nämnda byarna var att man inte genomförde fullständig samling av renarna i dessa två byar. Kontrollverksamheten fick avbrytas i de bägge byarna på grund av att väderförhållandena ej tillät full samling och något användbart resultat av kontrollen har inte kunnat redovisas. I Handölsdalens sameby blev kontrollen slutförd så sent in i säsongen att övergången i ny säsong med kalvningstid kom innan åtgärder kunde vidtas. I Ruvhten Sijte, där renantalet visade störst avvikelse från högsta tillåtna renantal, vidtogs inga åtgärder från myndigheten då man från samebyn presenterade ett eget åtgärdsprogram med ny ledning, framtagande av nya stadgar och ett tak för högsta renantal per ingående företag. Därmed lät sig Länsstyrelsen nöja och beslöt att inte förelägga byn vite utan istället invänt byns egna åtgärder.

Trafik med barmarksfordon (4-hjulingar och motorcyklar) i fjällen och det fjällnära området leder till vegetationsskador. De största skadorna sker vid färd från bilväg och till fasta bosättningar (fjällägenheter) och samernas sommarvisten. I syfte att minska och förebygga sådana skador sker fortlöpande förstärkningsarbeten på gamla leder och kärrvägar. Under året har också fortsatta tester skett med utläggning av kavelbroar (nya material) på i första hand utsatta myrmarker inom ramen för ett större EU-projekt. Dessa insatser har hittills varit av positivt värde ur både kommunikations- och naturvårdssynpunkt.

Även barmarkskörning på våtmarker såväl i fjällnära som andra områden vid älgjakt ger markskador. Körningen sker oftast med stöd av ett undantag i terrängkörningsförordningen.

Renslakten i länet ökade under år 2004/05 med 25 % jämfört med föregående år. Situationen på slaktmarknaden har förbättrats något, men det är från en historiskt låg nivå. Renantalet är fortsatt för högt i flera samebyar och risken för överbetning och utökade konflikter med konkurrerande markanvändningsintressen är uppenbar. Enligt 2005 års renlängder från samebyarna redovisas ett renantal på totalt 41 119 djur. Enligt Länsstyrelsens beräkningar är det faktiska renantalet åtskilligt högre. Länsstyrelsen följer upp situationen inom ramen för sina befogenheter och resurser.

Tillsynsobjekten inom fiske utgör ett uppskattat antal på g a ofullständiga registeruppgifter. Inmatning av uppgifter om länets fiskodlingar i centralt fiskodlingsregister har påbörjats under året. Tillsynsinsatser har i begränsad omfattning skett i form av fysiska kontroller och i övrigt främst via förebyggande rådgivning och information till fiskevårdsorganisationer och fiskodlingar. Ett system för åiterrapportering och uppföljning av fiskutsättningar har tagits i bruk fr.o.m. 2005.

Tillsynen på fiskeområdet omfattar även villkor i vattendomar (vattenverksamhet) och övrig miljöbalkstillsyn som rör vattenmiljöer och fiskbestånd. Arbete med register över villkor i

vattendomar har påbörjats inom avdelningen Miljö och Fiske. Det samlade tillsynsbehovet på fiskeområdet är stort och har endast kunnat tillgodoses i begränsad omfattning. Viss förstärkning har skett under året främst avseende ny- och ombyggnader av vägtrummor.

En tillsynsplan för sakområdet hållbar samhällsplanering och boende har färdigställts och en tillsynsrapport över strandskyddet har utarbetats samt redovisats på ett seminarium för länets kommuner. Två tillsynsärenden har påbörjats, varav ett har initierats av en kommun. Resurser för en tillsyn av strandskyddet saknas, varför inte ens dessa två ärenden har kunnat genomföras under året. Resurser har också saknats för en utåtriktad information om strandskyddet.

Länsstyrelsens insatser i fråga om omprövning enligt 24 kap. miljöbalken.

Rapport har lämnats till regeringen enligt regeringsbeslut 18, Dnr: M2005/5937/R.

Rapport daterad 21 december 2005: Redovisning av information som kan läggas till grund för arbetet med anpassning av gamla miljötillstånd till miljöbalkens krav. Dnr: 500-10482-05.

Mål 1b: Tillsynen över naturreservat och skyddade områden, kulturhistoriskt värdefulla miljöer, byggnader och fornminnen m.m. skall bidra till bevarandet av naturmiljön och kulturarvet.

Återrapportering mål 1b

Viktiga insatser i vägledande syfte och effekter av tillsyn som rör natur- och kulturmiljön.

De viktigaste insatserna i vägledande syfte inom kulturmiljöområdet under 2005 har varit att initiera en väl fungerande ärendehantering (i samråd med skogsvårdsstyrelsen) vad gäller skogsbrukets effekter på fornlämningar och kulturmiljöer och genom tillsynsverksamhet verka för att minska skadorna på fornlämningar i samband med skogsbruksåtgärder. Inom det kyrkoantikvariska området har säkerhetsfrågorna prioriterats.

Naturförvaltning har genomfört vägledning genom återkommande utbildningsinsatser (bl.a. med stöd av åklagare och polis) för naturvårdsvakter som tillser fjällområdet och annan personal. Viss vägledning i terrängkörningsfrågor har skett även till kommuner.

En tillsynsplan för naturförvaltning finns och den följs. Ambitionsnivån är i vissa avseenden och beroende på bristande resurser låg. Genomförd behovsutredning visar att naturförvaltningen har ett tillsynsbehov av 4,6 årsarbetskrafter men att tillsyn gjorts motsvarande endast 1,1 årsarbetskraft.

Naturförvaltning har använt utarbetade och vedertagna metoder. Tillsynen för att beivra jaktbrott på rovdjur och på snöskotertrafik har effektiviserats genom regelbundet samarbete med polisen som bistått med personal och helikoptertransporter.

Verksamhetsgren Djur- och Livsmedelstillsyn

TABELL 2.4 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2005 FÖR VERKSAMHETSGREN DJUR- OCH LIVSMEDELSTILLSYN

Tabellen innehåller verksamhetskostnader enligt resultaträkningen.

Kostnader för VG Djur- och livsmedelstillsyn	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter
Totala kostnader VG Djur- och livsmedelstillsyn (exkl. OH)	793	1,5
varav Livsmedelskontroll (281)	102	0,2
varav Djurskydd (282)	425	0,8
varav Smittskydd (283)	176	0,4
varav Veterinära frågor (284)	91	0,1
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	220	0,3
Totala kostnader VG Djur- och livsmedelstillsyn (inkl. OH)	1.013	1,8

TABELL 2.4.1 – LÄNSFAKTA INOM DJUR OCH LIVSMEDELSTILLSYN

Nedanstående tabell svarar mot de krav på återrapportering som avser verksamhetsgren Djur- och livsmedelstillsyn.

Länsfakta för verksamhetsgrenen	2005-12-31		2004-12-31		2003-12-31	
Antal övriga statligt anställda veterinärer	1		2		2	
varav män/kvinnor	1	0	2	0	2	0
Antal privat anställda veterinärer	20		15		13	
varav män/kvinnor	6	14	6	6	14	6
Antal inspektörer inom livsmedelstillsynen, st/åa	18	7,1	21	9,3	16	7
varav män/kvinnor	5/13	iu	6/15	iu	4/12	iu
Antal inspektörer inom djurskyddstillsynen, st/åa	11	4,65	13	4	12	3
varav män/kvinnor	3/8	iu	3/10	iu	5/7	iu

Mål 1: Djurskyddstillsynen skall bedrivas effektivt och likvärdigt i hela landet. Målet med länsstyrelsernas arbete inom verksamhetsgrenen är att uppnå en god djurhälsosituation, en fungerande veterinär samverkan och ett gott djur- och smittskydd. Länsstyrelsen skall särskilt verka för att:

- den veterinära verksamheten är ändamålsenlig med bl.a. en väl fungerande samverkan mellan olika veterinära kategorier,
- djurhälsosituationen och djurskyddet bevakas och hålls på en hög nivå genom uppföljning av - ställda smitt- och djurskydds krav,
- djursjukdata rapporteras fullständigt och korrekt och
- insamling och transport av animaliska biprodukter sker på ett säkert sätt.

Mål 2: En effektiv och likvärdig livsmedelstillsyn i hela landet genom:

- aktivt deltagande från länsstyrelsen i Livsmedelsverkets normerande inspektioner m.m. hos länets kommuner,
- att verka för ökad resurseffektivitet i tillsynen i syfte att optimera konsumentskyddet i förhållande till inspektionskapaciteten.

Återrapportering mål 2

Utvecklingen av livsmedelstillsynen i länet

Länsstyrelsens bedömer utifrån antalet årsarbetskrafter att den samlade kommunala livsmedelstillsynen till volymen har minskat något jämfört med föregående år. Hur tillsynen har utvecklats kvalitativt kan Länsstyrelsen inte bedöma. Inga kommuninspektioner har utförts i år.

Verksamheten har under det gångna året dominerats av förberedelser inför ikraftträdandet av de nya hygien- och kontrollförfordningarna inom hela EU.

Länsstyrelsen befarar att kommunerna i än högre grad än tidigare kommer att ha otillräckliga resurser för det utökade kontrollarbete, som kontrollförfordningarna för med sig

Länsstyrelsen har under året i samarbete med kommunerna arrangerat en regional konferens för politiker och livsmedelsinspektörer där Livsmedelsverket medverkat med utbildningsinsatser om de nya förfordningarna.

Mål 3: En förstärkt och förbättrad lokal livsmedelstillsyn, bl.a. genom utbildning för berörda yrkesgrupper.

Återrapportering mål 3

Kommunernas tillsynsplaner för livsmedelstillsynen

Länsstyrelsen kan redovisa att alla åtta kommuner i länet har upprättade tillsynsplaner för livsmedelstillsynen. Dock vet inte Länsstyrelsen om de är reviderade under året. Även om Länsstyrelsen inte gjort några kommuninspektioner utifrån ansvaret för livsmedelskontroll, har alla kommuner besökts utifrån ansvaret för djurskyddstillsynen. Därigenom har Länsstyrelsen en aktuell uppfattning om de lokala tillsynsmyndigheternas planering m.m. Över lag har kommunernas miljönämnder regelbundna tillsyns- och verksamhetsplaneringar. Dock, har det visat sig, har flera kommuner bristande behovsinventeringar. Livsmedelstillsynen förefaller trots allt vara en del av den samlade verksamheten där kommunerna har god kännedom om tillsynsobjekten och som flertalet kommuner prioriterar tämligen högt.

Fortbildningstillfällen för livsmedelsinspektörer och deltagarantal

Länsstyrelsen har, som redan nämnts, medverkat till och deltagit i en regional utbildningsdag för livsmedelsinspektörer, förvaltningschefer och politiker inom ramen för det ordinarie samarbetet mellan Länsstyrelsen och kommunerna. Livsmedelsverket medverkade med utbildningsinsatser angående de nya hygien- och kontrollförfordningarna. Femton livsmedelsinspektörer, inklusive några chefspersoner, från länets kommuner deltog.

Verksamhetsgren Övrig Tillsyn**TABELL 2.5 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2005 FÖR VERKSAMHETSGREN ÖVRIG TILLSYN**

Tabellen innehåller verksamhetskostnader enligt resultaträkningen.

Kostnader för VG Övrig tillsyn	Kostnader (tkr)	Års-arbetskrafter
Totala kostnader VG Övrig tillsyn (exkl. OH)	2.179	4,5
varav stiftelser (206)	211	0,5
varav Kameraövervakning (211)	117	0,3
varav Bevakningsföretag (212)	224	0,5
varav Lotterier (215)	119	0,3
varav Jakt och viltvård (218)	1.227	2,2
varav Yrkesmässig trafik (243, 244)	282	0,7
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	603	0,8
Totala kostnader VG Övrig tillsyn (inkl. OH)	2.782	5,3

Mål 1: För tillsyn som ej omfattas av någon av de övriga verksamhetsgrenarna inom verksamhetsområdet gäller det övergripande målet för verksamhetsområdet.

*Åtterrapporing mål 1***Kortfattade kommentarer och analyser till tabell 2.1, tabell 2.5 och tabell 3.4.4.**

I enlighet med länsstyrelsens övergripande prioriteringar har tillsynen inte särskilt prioriterats under året. Tillgängliga personella resurser medger inte heller någon effektiv tillsyn överhuvudtaget. Som exempel kan nämnas att någon tillsyn över överförmyndarna i länet inte har kunnat komma till stånd. Med hänsyn till att tillsynsfrekvensen varit så låg är det inte möjligt att dra några slutsatser rörande tillståndet inom de olika tillsynsområdena.

Mål 2: Länsstyrelsernas tillsynsverksamhet över kommunerna skall främja en effektiv tillämpning av regelverk på byggområdet i syfte att tillgodose god kvalitet i byggande och förvaltning av byggnader och anläggningar.

Verksamheten har åtterrapporerats till Boverket den 30 september 2005.

Mål 3: Länsstyrelsernas tillsyn över kommunerna, inom ramen för området skydd mot olyckor, skall bedöma och främja kommunernas förmåga att leva upp till de nationella målen, de verksamhetsmål och de särskilda skyldigheter som framgår av lagen (2003:778) om skydd mot olyckor.

Tillsynen enligt lagen om skydd mot olyckor skall inriktas så att den kan samordnas med den uppföljning som skall ske av kommunernas uppgifter i samhällets krishanteringssystem enligt avtalet mellan staten och Svenska kommunförbundet som träder i kraft 2006.

Åtterrapporing mål 3

Bedömning av kommunernas arbete med skydd mot olyckor

Länets kommuner/kommunalförbund för räddningstjänst uppfyller inte samtliga sina krav som lagen om skydd mot olyckor ställer.

Den nya lagstiftningen på räddningstjänstområdet innebar en förändring från att ha varit en detaljstyrd verksamhet till att bli en målstyrd verksamhet. Enligt lagen skulle kommunerna senast vid ingången till 2005 ha antagit handlingsprogram för sitt förebyggande arbete mot brand och för den operativa räddningstjänsten. De handlingsprogram som Länsstyrelsen tagit del av uppfyller inte till alla detaljer de krav som ställs i lagen om skydd mot olyckor. I denna första generationens handlingsprogram finns framför allt brister när det gäller riskanalyser, målbeskrivning och beskrivning av förebyggande arbete.

En kommun har inte antagit handlingsprogram ännu. Tre av länets kommuner har nyligen bildat ett gemensamt räddningstjänstförbund. För dessa pågår ett omställningsarbete där det pågår ett arbete för att hitta formerna för verksamheten.

Kommunerna har inte fått in skriftliga redogörelser för brandskyddet från enskilda objektsägare i den utsträckning lagen anger. Kommunerna har heller inte kommit igång med tillsyn av objekt som omfattas av kap. 2 §4 Lagen om skydd mot olyckor – s.k. farliga verksamheter.

Länsstyrelsen grundar bedömningen på tillsynsbesök och enkäter som genomförts under året.

VO Ärendehandläggning

Mål 1 Länsstyrelsernas verksamhet skall kännetecknas av en enhetlig rättstillämpning, god service och information samt en snabb och korrekt handläggning.

*Åtterrapporing mål 1***Insatser för att utveckla service, information och handläggning av ärenden.**

De viktigaste insatserna som genomförts för att utveckla service, information och handläggning av ärenden är att länsstyrelsen under 2005 med vissa undantag samlat registratorsfunktionen i ett centraldiarium.

Det har också gjorts genomgångar av öppna ärenden bl.a. för att komma till rätta med differenser i ärendebalanser över åren. Differenser som beror på att beslut i ärenden kan registreras "retroaktivt" i Diabas. Då det inte går att "låsa" Diabas kommer arbetet att fortsätta med att förmå handläggare att registrera beslut på sådant sätt att de inte felaktigt ligger kvar som öppna i Diabas.

Länsstyrelsens ambition att på fiskets område förbättra servicen till allmänheten genom utökad information på Länsstyrelsens hemsida har under året inte kunnat fullföljas då andra oförutsedda arbetsuppgifter fått prioriteras. Sjukskrivning bland berörd personal har bidragit till att ambitionerna inte kunnat uppfyllas.

TABELL 3.1 – REDOVISNING AV ÄRENDEN

Nedanstående tabell svarar mot de krav på återrapportering som anges för verksamhetsområde Ärendehandläggning. Ärenden som tidigare redovisats under tabell 2.1 (tillsynsverksamheten) exkluderas i nedanstående tabell. I de fall individärende förekommer under kommunikationer och regional utvecklingspolitik redovisas dessa uppdelat efter kvinnor/män och juridiska personer. Se tabell 3.1.1.

A	B	C1	C2	D	E	F	G	H	I	J	K
Sakområde och del av sakområde	Ingående balans 05-01-01	Antal inkomna ärenden under 2005¹⁾ (exkl initiativärenden)	Antal initiativ - ärenden under 2005	Antal beslutade ärenden under 2005	Utgående balans 05-12-31 (E = B+C-D)	Antal överklagade ärenden under 2005²⁾	Antal överklagade ärenden som avgjorts/beslutats i högre instans³⁾	varav antal ändrade⁴⁾	Genomsnittlig genomströmningstid (dagar)⁵⁾	Variation i genomströmningstid⁶⁾	Antal ej <u>Beslutade</u> ärenden, äldre än ett år.
Övrig förvaltning (201-219)	67	1.391	80	1.386	152	13	8	2	73	120	14
Kommunikationer (24-25, 34) exkl s.k. Gröna ärenden⁷⁾	679	3.750	35	3.796	668	91	80	8	69	49	78
<i>varav Yrkesmässig trafik (24)</i>	<i>5</i>	<i>267</i>	<i>13</i>	<i>273</i>	<i>12</i>	<i>5</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>23</i>	<i>17</i>	<i>2</i>
<i>varav Körkortstillstånd m.m. (251)</i>	<i>118</i>	<i>1.631</i>	<i>1</i>	<i>1.604</i>	<i>146</i>	<i>11</i>	<i>5</i>	<i>1</i>	<i>28</i>	<i>22</i>	<i>4</i>
<i>varav Villkor och körkortsingripanden (252,253)</i>	<i>320</i>	<i>1.714</i>	<i>11</i>	<i>1.649</i>	<i>396</i>	<i>70</i>	<i>72</i>	<i>5</i>	<i>74</i>	<i>79</i>	<i>52</i>
<i>varav Trafikföreskrifter (258, 259)</i>	<i>135</i>	<i>130</i>	<i>2</i>	<i>221</i>	<i>46</i>	<i>3</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>380</i>	<i>736</i>	<i>0</i>
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	26	292	14	299	33	2	1	0	53	28	8
<i>varav Livsmedelskontroll (281)</i>	<i>5</i>	<i>3</i>	<i>1</i>	<i>6</i>	<i>3</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>400</i>	<i>907</i>	<i>0</i>
<i>varav Djurskydd (282)</i>	<i>8</i>	<i>126</i>	<i>11</i>	<i>129</i>	<i>16</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>0</i>	<i>73</i>	<i>44</i>	<i>1</i>

A	B	C1	C2	D	E	F	G	H	I	J	K
Sakområde och del av sakområde	Ingående balans 05-01-01	Antal inkomna ärenden under 2005 ¹⁾ (exkl. initiativärenden)	Antal initiativärenden under 2005	Antal beslutade ärenden under 2005	Utgående balans 05-12-31 (E = B+C-D)	Antal överklagade ärenden under 2005 ²⁾	Antal överklagade ärenden som avgjorts/beslutats i högre instans ³⁾	varav antal ändrade ⁴⁾	Genomsnittlig genomströmningstid (dagar) ⁵⁾	Variation i genomströmningstid ⁶⁾	Antal ej beslutade ärenden, äldre än ett år.
Regional utvecklingspolitik och konkurrens (30)	1.124	722	214	870	1.190	0	1	1	103	135	143
varav Företagsstöd (302)	174	279	6	276	183	0	0	0	93	115	64
varav Regional projektverksamhet (303)	32	90	5	115	12	0	0	0	102	138	0
varav EG:s strukturfonder (304)	398	333	130	411	450	0	1	1	98	99	55
Hållbar samhällsplanering och boende (40, 41)	239	1.007	5	1.119	132	40	39	3	125	47	14
varav Överklagande av kommuns beslut avseende planer enligt plan- och bygglagen (403)	0	18	0	18	0	7	7	0	29	76	0
varav överklagande av kommuns övriga beslut enligt plan- och bygglagen	37	141	0	156	22	29	29	3	46	68	0
varav Bostadsbyggnadssubventioner (411) ^{a)}	^{d)} 3	8	0	^{e)} 11	0	0	0	0	^{f)} 74	6	0
varav Investeringsbidrag till bostäder (412) ^{b)}	^{d)} 7	6	0	^{e)} 7	6	0	0	0	^{f)} 111	107	6

^{a)} varav Bostadsbyggnadssubventioner (411) är = varav stöd (SBS, HYR, IMS) till nybyggnad (411). ^{b)} varav Investeringsbidrag till bostäder (412) är = varav stöd (SBS, HYR, IMS) till ombyggnad (412). ^{c)} varav investeringsstimulans till mindre hyresbostäder och studentbostäder är = särredovisning av investeringsstimulans (IMS) till ny- och ombyggnad

^{d)} Uppgiften hämtas i statistikprogrammet SVANEN under ÖVRIGT – inkomna ej beslutade NYÅR (2004-12-31).

Siffran överensstämmer inte med utgående balans i 2004-års redovisning p g a ändrad redovisningsrutin.

^{e)} Avser första beslut. ^{f)} Avser tid från det att ansökan inkom till första beslut.

A	B	C1	C2	D	E	F	G	H	I	J	K
Sakområde och del av sakområde	Ingående balans 05-01-01	Antal inkomna ärenden under 2005¹⁾ (exkl initiativärenden)	Antal initiativ-ärenden under 2005	Antal beslutade ärenden under 2005	Utgående balans 05-12-31 (E = B+C-D)	Antal överklagade ärenden under 2005²⁾	Antal överklagade ärenden som avgjorts/beslutats i högre instans³⁾	varav antal ändrade⁴⁾	Genomsnittlig genomströmningstid (dagar)⁵⁾	Variation i genomströmningstid⁶⁾	Antal ej Beslutade ärenden, äldre än ett år.
varav Bidrag till energiåtgärder (413)	116	54	0	e) 158	12	0	0	0	f) 700	987	0
varav investeringsstimulans till mindre hyresbostäder och studentbostäder ^{c)}	d) 1	2	0	e) 3	0	0	0	0	f) 101	55	0
varav Bidrag till åtgärder mot radon (414)	3	38	0	e) 39	2	0	0	0	f) 39	20	0
Kulturmiljö (43)	328	249	50	296	331	2	1	0	259	338	147
varav Fornminnen (431)	29	81	10	54	66	1	1	0	144	99	11
varav Byggnadsminnen (432)	48	17	9	47	27	0	0	0	167	183	18
varav Kyrkliga kulturminnen (433)	97	48	10	69	86	1	0	0	303	444	64
varav Byggnadsvård (434)	75	68	8	68	83	0	0	0	289	402	38
varav Fornminnes- och kulturlandskapsvård (435)	32	19	9	26	34	0	0	0	307	450	10
varav Kulturhistoriskt värdefulla miljöer (436)	14	7	3	11	13	0	0	0	211	328	5

a) varav Bostadsbyggnadssubventioner (411) är = varav stöd (SBS, HYR, IMS) till nybyggnad (411). b) varav Investeringarbidrag till bostäder (412) är = varav stöd (SBS, HYR, IMS) till ombyggnad (412). c) varav investeringsstimulans till mindre hyresbostäder och studentbostäder är = särredovisning av investeringsstimulans (IMS) till ny- och ombyggnad.

d) Uppgiften hämtas i statistikprogrammet SVANEN under ÖVRIGT – inkomna ej beslutade NYÅR (2004-12-31).

Siffran överensstämmer inte med utgående balans i 2004-års redovisning p g a ändrad redovisningsrutin.

e) Avser första beslut. f) Avser tid från det att ansökan inkom till första beslut.

A	B	C1	C2	D	E	F	G	H	I	J	K
Sakområde och del av sakområde	Ingående balans 05-01-01	Antal inkomna ärenden under 2005 ¹⁾ (exkl initiativärenden)	Antal initiativärenden under 2005	Antal beslutade ärenden under 2005	Utgående balans 05-12-31 (E = B+C-D)	Antal överklagade ärenden under 2005 ²⁾	Antal överklagade ärenden som avgjorts/beslutats i högre instans ³⁾	varav antal ändrade ⁴⁾	Genomsnittlig genomströmningstid (dagar) ⁵⁾	Variation i genomströmningstid ⁶⁾	Antal ej Beslutade ärenden, äldre än ett år.
Krishantering, skydd mot olyckor och civilt försvar (45)	162	187	28	204	173	0	0	0	133	182	54
Naturvård och miljöskydd (5)	694	1.429	357	1.827	653	35	15	3	133	92	171
varav gemensamt för naturvård och miljöskydd samt övrigt miljö- och hälsoskydd (50, 56)	51	363	31	389	56	27	10	2	72	58	21
varav skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden (51)	32	220	38	225	65	2	1	0	86	48	45
varav prövning och tillsyn för skydd av naturen (52)	173	249	12	339	95	2	2	0	267	397	28
varav vattenverksamhet och täkter (53, 54)	137	280	53	344	126	2	1	1	50	46	49
varav prövning av miljöfarlig verksamhet, förorenade områden och restaurering (55, 57, 58)	162	317	88	530	37	2	1	0	133	79	28
Lantbruk (60)⁸⁾	931	10.530	176	10.578	1.055	44	19	0	iu	iu	36
Rennäring (61)	173	387	109	465	204	5	3	0	136	121	37

A	B	C1	C2	D	E	F	G	H	I	J	K
Sakområde och del av sakområde	Ingående balans 05-01-01	Antal inkomna ärenden under 2005 ¹⁾ (exkl. initiativärenden)	Antal initiativärenden under 2005	Antal beslutade ärenden under 2005	Utgående balans 05-12-31 (E = B+C-D)	Antal överklagade ärenden under 2005 ²⁾	Antal överklagade ärenden som avgjorts/beslutats i högre instans ³⁾	varav antal ändrade ⁴⁾	Genomsnittlig genomströmningstid (dagar) ⁵⁾	Variation i genomströmningstid ⁶⁾	Antal ej Beslutade ärenden, äldre än ett år.
Fiske (62)	172	700	15	702	185	2	1	0	30	15	5
Social omvårdnad (701-709) ⁹⁾	52	128	16	179	17	0	0	0	77	81	3
Jämställdhet och integration (8)	12	6	3	7	14	0	0	0	444	1.082	7
Summa	4.659	20.778	1.102	21.728	4.807	234	168	17	-	-	717
Varav Miljöprövningsdelegationens ärenden	12	55	0	34	33	3	1	1	92	74	11
S.k gröna ärenden, registrerade hos Vägverket	0	9.534									

1 Med *ärende* avses fråga som av länsstyrelsen handläggs enligt fastställt regelverk.

2 Avser ärenden som är beslutade av länsstyrelsen och överklagade till högre instans.

3 Redovisa de ärenden som avgjorts i högre instans och vars domar/beslut inkommit till länsstyrelsen under 2005.

4 Avser ärenden som är ändrade substantiellt (t.ex. skall ändring av angivna tidpunkter ej beaktas) i förhållande till länsstyrelsens beslut.

5 Med genomsnittlig genomströmningstid avses tid från inkommet till beslutat ärende. Exkludera lantbruksärenden registrerade i IAKS och Ararat.

6 Avser skillnaden mellan övre och nedre kvartil i genomströmningstiden.

7 Redovisa på särskild rad antal inkomna ansökningar om körkortstillstånd och handledartillstånd som inte föranleder någon utredning, s.k. gröna ärenden, registrerade hos Vägverket.

8 Lantbruksärenden inkl. jordbrukarstödsärenden registrerade i IAKS och Ararat.

9 För 701 gäller endast individärenden, vilka ej är redovisade i tabell 2.1.

Kommentarer till tabell 3.1

För 2005 redovisas som ingående balans (IB) av ärenden samma antal som den utgående balansen (UB) för 2004, hämtad från årsredovisningen för 2004. Den verkliga IB är dock lägre. Det beror på att det under 2005 registrerats beslut som egentligen skulle ha registrerats tidigare. Till årsredovisningen för 2006 kommer balansen från Diabas att istället för UB från 2005, användas som IB.

Ingående balans 67 för Övrig förvaltning (201-219) innehåller 14 ärenden enligt stiftelseförordningen (206), från 2004, ärenden som senare lyfts över till Platina. Det har inte gått att få fram utgående balans för dessa ärenden enligt stiftelseförordningen.

På området kommunikationer (25) har skett en ökning med ca. 400 inkomna ärenden om körkortstillstånd som beror på de nya reglerna för handledarskap.

Ärendebalansen inom Regional utvecklingspolitik och konkurrens (30) är i stort sett oförändrad.

Ärendebalansen inom Hållbar samhällsplanering och boende (40,41) har minskat främst som en följd av att de konverteringsärenden som legat vilande avskrevs under 2005 på grund av medelsbrist.

Inom kulturmiljö (43) ökar ärendebalansen och antalet äldre ärenden, i huvudsak beroende på resursbrist och personalomsättning.

Miljöskydd har på grund av bl.a. sjukskrivningar inte lyckats nå målsättningen att alla ärenden äldre än ett år inom Miljöprövningsdelegationens tillståndsprövning (551) skulle beslutas under året. Fyra ansökningar äldre än ett år överförs för handläggning till nästa år. Andra tillståndsprövningar exempelvis tillstånd för transport av avfall och farligt avfall, 19 prövningsärenden, har handlagts löpande under året. Utöver de tillståndspliktiga transportärendena har 133 anmälningsärenden för avfallstransporter handlagts.

Ingående balans av ärenden inom Lantbruk (60) innehåller såväl ärenden diarieförda i Diabas som i Jordbruksverkets ARARAT och LBUS (602), Start-, investerings- och förädlingsstöd. "602-ärendena" överfördes från Diabas till LBUS den 1 juli 2005 och ingående balansen i (60) innehåller 24 stycken sådana ärenden. Genomsnittlig genomströmningstid och variation i genomströmningstid har här ej gått att beräkna i ARARAT och LBUS varför dessa uppgifter utelämnats.

Ökningen av lantbruksärenden beror på Gårdsstödet som infördes 2005 som ersättning för tidigare arealstöd och vissa djurbidrag. Antalet ansökningar dubblerades jämfört med 2004 från ca. 1.470 år 2004 till ca 2.600 ansökningar 2005.

Inom jämställdhet och integration (8) finns beslut i nio ärenden som inte blivit registrerade i Diabas och som därmed felaktigt ligger kvar som balans. Dessa beslut kommer att registreras i början av 2006. Detta fel påverkar de höga genomströmningstalen.

TABELL 3.1.1 – REDOVISNING AV ÄRENDEN UPPDELAT PÅ KVINNOR, MÄN OCH JURIDISKA PERSONER

Det är avsändare/mottagare som avgör till vilken kategori i tabellen som ett ärende registreras.

A Sakområde och del av sakområde	C1 Antal inkomna ärenden under 2005			D Antal beslutade ärenden under 2005			F Antal överklagade ärenden under 2005		
	Kvinnor	Män	Jur. pers.	Kvinnor	Män	Jur. pers.	Kvinnor	Män	Jur. pers.
Kommunikation- er (24-25, 34), exklusive s.k. gröna ärenden	412	1.110	225	335	765	191	2	27	685
Regional utveck- lingspolitik och Konkurrens (30)	3	11	429	3	8	311	0	0	0

Verksamhetsgren Trafikärenden**TABELL 3.2 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2005 FÖR VERKSAMHETSGREN TRAFIKÄRENDEN**

Tabellen innehåller verksamhetskostnader enligt resultaträkningen.

Kostnader för VG Trafikärenden	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter
Totala kostnader VG Trafikärenden (exkl. OH)	2.249	5,4
varav Yrkesmässig trafik (241, 242, 249)	166	0,4
varav Körkortstillstånd m.m. (251)	541	1,3
varav Villkor och körkortsingripanden (252, 253)	1.270	3,1
varav Trafikföreskrifter m.m. (258, 259)	272	0,5
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	623	1,0
Totala kostnader VG Trafikärenden (inkl. OH)	2.872	6,4

TABELLER 3.2.1 – 3.2.2 – LÄNSFAKTA INOM TRAFIKOMRÅDET

Nedanstående tabeller svarar mot de krav på återrapportering avseende verksamhetsgren Trafikärenden.

Tabell 3.2.1

Länsfakta för verksamhetsgrenen	2005-12-31	2004-12-31	2003-12-31
Antal fordon i trafik (enligt bilregistret)	134 082	130 507	106 088
Antal körkortsinnehavare	84 812	84 858	85 331
Antal innehavare av taxiförarlegitimation	1 613	1 554	*
Antal taxitillstånd	123	125	128
Antal busstillstånd	65	69	72
Antal godstillstånd	449	451	457

*) Uppgiften gick ej att få fram före 2004.

Tabell 3.2.2

Ärendetyp (avser endast de ärenden som finansieras via Vägverket)	Antal beslutade ärenden	Intäkter, tkr	Kostnader, tkr (inkl. OH)	Netto, tkr	Kostnad per Ärende (Kr)	
					inkl. OH	exkl. OH
Taxiförarlegitimation, 244	68	19	39	-20	574	447
Körkortstillstånd i annat fall, 25100, 25101	3.752	611	404	207	108	84
Körkortstillstånd efter återkallelse, 25102	116	122	179	-57	1.543	1.204
Förlängning enl. 3 kap. 12 § kkl (1998:488), 2513	301	63	36	27	120	93
Utbyte av utländska körkort, 2512	54	10	54	-44	1.000	780
Summa	4.291	825	712	113		

Tabell 3.2.3

Försöksverksamhet med villkorlig körkortsåterkallelse	Antal beslutade ärenden	Intäkter, tkr	Kostnader, tkr (inkl. OH) Se not nedan	Netto, tkr	Kostnad per ärende	
					inkl. OH	exkl. OH
Sökande *	13	13	13	0	1.000	770
Deltagande *	29	63	50	13	1.725	1.345
Summa		76	63	13		

*) Uppdelningen på Sökande och Deltagande är en uppskattning.

Mål 1: Kostnaden per ärende skall inte öka. Uppmärksamhet skall i första hand läggas på ärendetyperna taxiförarlegitimation, andra körkortstillstånd, förlängning enligt 3 kap. 12 § körkortslagen (1998:488), utbyte av utländskt körkort samt försöksverksamheten med villkorlig körkortsåterkallelse.

Återrapporering mål 1

Måluppfyllelse

På grund av ändrad lagstiftning om handledarskap har antalet inkomna och avgjorda ärenden om körkortstillstånd ökat kraftigt.

För att inte kostnaden per ärende skall öka så har arbetet med att effektivisera och förenkla handläggningen fortsatt.

Verksamhetsgren EU-stöd**TABELL 3.3 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2005 FÖR VERKSAMHETSGREN EG-/EU-STÖD**

Tabellen innehåller verksamhetskostnader enligt resultaträkningen.

Kostnader för VG EG-/EU-stöd	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter
Totala kostnader VG EG-/EU-stöd (exkl. OH)	25.369	38,6
varav EG:s strukturfonder (304)	14.912	19,9
varav Stöd till jordbruket (601)	5.618	11,6
varav Stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder exklusive kompetensutveckling (602)	1.402	3,1
varav Stöd till kompetensutvecklingsåtgärder inom lantbruket (603)	3.368	3,9
varav Stöd till fisket (622)	69	0,1
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	7.024	7,4
Totala kostnader VG EG-/EU-stöd (inkl. OH)	32.393	46,0

TABELL 3.3.1 – KOSTNADER FÖR STRUKTURFONDSADMINISTRATIONEN

Nedanstående tabell svarar mot återrapporteringskrav 2 som avser verksamhetsgren EG-/EU-stöd.

Strukturfondsadministration, exkl OH (tkr)	Ramanslag (32:1)	Övrig finansiering	Årsarbetskrafter
- beredningssekretariat	2.769.106	1.846.071	8,9
- förvaltningsmyndighet	2.118.268	1.412.179	4,5
- utbetalande myndighet	862.537	575.025	2,6
- urvalskontroll	884.538	589.692	1,6

TABELL 3.3.2 – LÄNSFAKTA INOM EG-/EU-STÖD

Nedanstående tabell svarar mot de krav på återrapportering som avser verksamhetsgren EG-/EU-stöd.

Utbetalade bidrag, summa (tkr)	2005	2004	2003
Bidrag, vilka länsstyrelsen fattar beslut om och betalar ut	389.828	490.115	559.434
varav Artikel 33 (inom mål 1-området)	17.475	27.122	24.957
Bidrag, vilka länsstyrelsen inte fattar beslut om, men betalar ut	13.236	15.701	15.741
Bidrag, vilka länsstyrelsen har fattat beslut om, men där Jordbruksverket har gjort utbetalningen	192.351	192.000	177.824
varav Mål 1	25.031	19.420	16.205
varav Leader +	-	-	-
varav miljöersättningar	88.050	98.809	83.959
varav kompensationsbidrag	53.850	44 740	44.713
varav startstöd	1.760	1.992	2.238
varav investeringsstöd	23.271	17.428	13.967
varav arealstöd (gäller ej 2005 avser istället gårdsstöd)		22.802	20.756
varav djurbidrag (tackor) (gäller ej 2005 avser istället gårdsstöd)		887	848
varav gårdsstöd	45.735		

Mål 1: Länsstyrelsen skall i egenskap av förvaltningsmyndighet, utbetalande myndighet, beredningssekretariat och inom övrig handläggning utveckla effektiviteten vad gäller arbetet med EU-stöden.

Åtterrapporering mål 1

Kontroller enligt artikel 4 i EU:s förordning 438/2001

Förvaltningsmyndigheten vid Länsstyrelsen har gjort en översyn och revidering av den modell som används för arbetet med kontroller enligt artikel 4 i EU:s förordning 438/2001. Översynen omfattar bl.a. urvalsmodell, checklistor för uppföljning, arbetsätt, granskningsdjup, granskningens inriktning och uppföljningsrapport samt rutin för insamlande av uppgifterna till Förvaltnings- och Utbetalande myndighet. Översynen har gjorts med utgångspunkt från de revisionsbesök och de revisionsrapporter som kommit under 2005 från Kommissionens avslutsrevision av Mål 6 och Revisionsrättens granskning av sociala fonden i Mål 1, under hösten 2004.

Korrigeringar och skadestånd

Redovisning av fall där finansiella korrigeringar/skadestånd enligt artikel 39 i EU:s förordning 1260/99 skett. Länsstyrelsen definierar redovisningskravet till att omfatta finansiella korrigeringar enligt Kommissionens förordning (EG) nr 448/2001. Detta medför att de korrigeringar som ska redovisas är sådana som är av systematisk natur, eller som medför krav på återbetalning från enskilda stödmottagare

Dnr	Datum	Återkrav belopp (kr)			
		Återkravsbeslut	EG finans	Off finans	Ränta
W3041-978-02	2005-06-10		1.962	0	0
IS3041-25-02	2005-10-21		85.440	0	0
NG3041-145-03	2005-09-22		90.000	0	0

Därutöver förekommer frekvent att kostnader ej godkänns och avräknas från stödunderlag innan utbetalning verkställs.

Intern arbetsorganisation

Den interna organisationen har förändrats under året i syfte att höja effektiviteten. Delegering av vissa ledningsuppgifter från avdelningschefen till gruppansvariga har gjorts. Personalen har indelats i fyra grupper; Beredningssekretariatet Jämtland, Utbetalande myndighet, Interact och Gemensam personal. För varje grupp har en gruppansvarig utsetts (avdelningschefen för gruppen Gemensam personal). Gruppansvariga ansvarar för att hålla egna planeringsmöten, svara på vardagsfrågor, och har ett verksamhetsansvar som omfattar planering, genomförande, uppföljning, redovisning, resultat. Vidare håller de planeringssamtal och fattar beslut om ledigheter.

Bakgrunden till förändringen är att avdelningen har vuxit kraftigt medan ledningsfunktionen har legat kvar på avdelningschefen, lika som när avdelningen bara omfattade 8-10 personer. Genom förändringen har möjligheterna ökat att hålla en nära kontakt mellan gruppansvarig och anställd vilket ger större möjlighet att följa vars och ens arbete, bättre underlag för utvecklingsåtgärder, arbetsmiljöinsatser, lönesättning, individuellt råd och stöd. Samtidigt har avlastningen för avdelningschefen gett denne större möjlighet att koncentrera sig på övergripande frågor.

Mål 2: Utbetalande myndighets utbetalningar av medel från EU:s strukturfonder skall göras inom en månad efter det att fullständig rekvisition inlämnats till utbetalande myndighet.

Åtterrapporering mål 2

Utbetalningar inom en månad

Regleringsbrevets krav att utbetalningar av medel från EG:s strukturfonder skall göras inom en månad efter det att fullständig rekvisition inlämnats, har inte till fullo klarats. Länsstyrelsen definierar tidpunkten för när "fullständig rekvisition inlämnats" som det datum då beredningssekretariaten har lämnat in rekvisitionen till utbetalande myndighet. Alternativt när eventuellt begärda kompletteringar hänförliga till rekvisitioner har inkommit från beredningssekretariaten. För att mäta måluppfyllelsen har Länsstyrelsen genomfört en stickprovsundersökning och manuellt undersökt vilken tid som förflutit från det att den kompletta rekvisitionen inkom till UM tills den utbetalades. Mätningen har genomförts så att utbetalningsdatum för var 20:e utbetalning som är bokförd i stins alt. DIVA har jämförts med motsvarande rekvisitions registrerade "instämplingsdatum" hos UM i diariet (Diabas). Resultatet av genomförd mätning visar på en liggetid inom utbetalande myndighet på i genomsnitt **26** dagar för året i sin helhet.

Kommentarer kring utbetalningar inom en månad

En analys av materialet visar att 61 % av årets samtliga utbetalningar är gjorda inom 30 dagar efter att komplett utbetalning lämnats till UM. 54 % av årets utbetalningar är gjorda inom 20 dagar. Men tyvärr är därmed också 39 % av utbetalningarna gjorda efter 30 dagar. Dessa är huvudsakligen lokaliserade till perioden april - augusti.

Under april-juni sker huvuddelen av utbetalningarna för rekvisitioner med slutdatum 31 dec. Dessa månader är därför den period under året som har högst inflöde, vilket ger en hög belastning. Specifikt för sommaren var att semesterplaneringen spräcktes p.g.a. sjukdom, detta medförde att utbetalningarna i stort låg nere under en två veckors period.

För att underlätta likviditeten hos projektägare med sämre likviditet tillämpas ett system där utbetalningar till dessa projekt har förtur, dessa återfinns därför främst hos de 54 % av utbetalningarna som skett inom 20 dagar. De projektägare som tyvärr fått vänta på stödpengarna är därför länsstyrelser, landsting, kommuner och högskolor.

Antal utbetalningar och belopp(tkr) enligt nedan är hämtade ur ekonomisystemet Agresso.

	Mål 1 södra	Interreg IIIA Sverige - Norge	Totalt
Antal utbetalningar	1.715	241	1.956
Belopp	345.143	44.629	389.772

Verksamhetsgren Övrig ärendehandläggning

TABELL 3.4 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2005 FÖR VERKSAMHETSGREN ÖVRIG ÄRENDEHANDLÄGGNING

Tabellen innehåller verksamhetskostnader enligt resultaträkningen.

Kostnader för VG Övrig handläggning	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter
Totala kostnader VG Övrig handläggning (exkl. OH)	6.719	12,1
varav Medborgarskap (202)	29	0,1
varav Överförmyndare (203)	33	0,1
varav Begravningsfrågor(204)	79	0,2
varav Näringsrättsliga frågor och konkurrens (205)	22	0,1
varav Lönegaranti, deponeringar m.m. (207, 208)	607	1,1
varav Ärenden enligt ordningslagen, delgivning, m.m. (213,214, 219)	237	0,3
varav Överklaganden av kommuns beslut enligt PBL (403)	405	0,8
varav Markanvändningsfrågor m.m. (405-407, 409)	486	1,0
varav Stöd till boende (41)	752	1,5
varav Kulturmiljö (436, 439)	700	1,0
varav Ärenden inom naturvård och miljöskydd (505, 509, 521-523, 529, 531, 539, 541, 543, 549, 551, 559, 561-563, 569, 571, 579)	2.456	4,6
varav Jordbruksfastigheter m.m. (606, 609)	674	1,4
varav Stöd inom rennäring (612)	240	0,0
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	1.860	2,3
Totala kostnader VG Övrig handläggning (inkl. OH)	8.579	14,4

TABELL 3.4.1 – 3.4.3 – LÄNSFAKTA STÖD TILL BOENDE

Nedanstående tabeller svarar mot de krav på återrapportering som avser verksamhetsgren Övrig ärendehandläggning.

Tabell 3.4.1

Bidrag för vilka länsstyrelsen har fattat beslut, men där annan myndighet har gjort utbetalningen (tkr)	2005	2004	2003
Boverket: Engångsbidrag	1.085	4.435	2.969
Boverket: Periodiska bidrag totalt	9.283	9.951	9.539
Totalt	10.368	14.386	12.508
varav Boverket: Nyutbet. periodiska bidrag (2005)	511		

Tabell 3.4.2

Genomsnittlig genomloppstid för första beslutet	2005	2004
Kompletta		
Nybeviljade bidrag för ny- och ombyggnader enl. 1993 års regelsystem (dgr)	-	56
Andel ärenden med genomloppstid > 60 kalenderdagar (%)	-	0
Nybeviljade investeringsbidrag till hyresbostäder (dgr)	-	-
Andel ärenden med genomloppstid > 60 kalenderdagar (%)	-	-
Nybeviljade investeringsstimulans till hyres-/studentbostäder (dgr)	-	-
Andel ärenden med genomloppstid > 60 kalenderdagar (%)	-	-

Tabell 3.4.3

Beslut om stöd (antal första beslut)	2005	2004
Reguljära stöd		
Räntebidrag nybyggnad, 1993 års regelsystem	4	3
Räntebidrag ombyggnad, 1993 års regelsystem	4	3
Radonbidrag egnahem	38	13
Tillfälliga stöd		
Anslutning till fjärrvärme	0	0
Minskad elanvändning i bostäder m.m.	28	51
Bidrag till solvärme	28	40
Investeringsstimulans till studentbostäder	0	0
Investeringsbidrag till hyresbostäder	4	2
Investeringsstimulans till hyresbostäder	2	2
Hissbidrag	0	0
Källsorteringsbidrag	1	
Stöd för energieffektivisering (OFFROT)	17	

Utbetalningsbeslut, avslagsbeslut, avskrivningsbeslut eller omprövningsbeslut

Länsstyrelsen har förutom det som redovisas i tabellen fattat 114 beslut om utbetalning av stöd, 11 beslut om avslag, 9 beslut om omprövning, 18 beslut om återkallande, 77 beslut om avskrivning samt 8 övriga beslut. Bland de ärenden som avskrivits ingår 60 ansökningar om energistöd som avskrivits på grund av medelsbrist.

Mål 1: För ärendehandläggning som ej omfattas av någon av de övriga verksamhetsgrenarna inom verksamhetsområdet gäller det övergripande målet för verksamhetsområdet.

Åtterrapporing mål 1**Kommentarer**

Länsstyrelsen har inom område naturvård och miljöskydd ökat med 0,5 årsarbetskrafter för ärendehandläggning vilket bidragit till att ärendebalanserna har nedbringats.

Övrig rapportering**ORGANISATIONSTYRNING**

Mål 1: Länsstyrelserna skall verka för att skapa en mer *Attraktiv Arbetsplats* samt en långsiktig och god personalförsörjning med för verksamheten ändamålsenlig kompetens.

1. Mål för kompetensförsörjningen 2005**Mål: Länsstyrelsen ska vara en attraktiv arbetsplats****Vidtagna åtgärder:**

Länsstyrelsen har

- gjort en översyn av samtliga policydokument inom personalområdet
- tagit fram en ny utbildningsplan för introduktion av nyanställda
- fortsatt arbetet med ansvarsfördelning, rutiner och riktlinjer för det systematiska arbetsmiljöarbetet
- antagit en ny resepolicy som inkluderar trafiksäkerhets- och miljöaspekter

Uppnådda resultat:

Ett flertal personalpolitiska policys har reviderats, däribland rekryteringspolicy, handlingsplan för sexuella trakasserier, lönepolicy, introduktionsprogram för nyanställda samt arbetsmiljöpolicy. Detta arbete kommer att fortsätta under 2006.

Under 2005 har ett nytt introduktionsprogram för nyanställda införts. De genomförda programmen har utvärderats med gott resultat och ett positivt mottagande.

Varje avdelning har från och med 2005 påbörjat ett arbete med riskanalys och handlingsplan som en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Dessa ska därefter årligen revideras. Under året har landshövdingen gjort en skriftlig delegering till avdelningscheferna vad gäller ansvar för arbetsmiljöfrågor.

Den nya resepolicyen innebär att länsstyrelsen har en tydligare inriktning vad gäller miljöaspekter på resande och val av färdmedel samt skärpta krav på trafiksäkerhet vid bilkörning i tjänsten.

Egen analys, kommentar och bedömning av området:

Målsättningen med översynen av de personalpolitiska styrdokumenterna, liksom arbetet med introduktion och arbetsmiljöfrågor, är att det ska bidra till att utveckla länsstyrelsen till en attraktiv arbetsplats vad gäller villkor, utvecklingsmöjligheter och förmåner. Detta är angeläget ur många aspekter men särskilt viktigt eftersom länsstyrelsen kan förutse behovet av en omfattande ny- och ersättningsrekrytering under kommande 10-årsperiod, bl.a. på grund av många pensionsavgångar.

Mål: Adekvat och ändamålsenlig kompetens bland medarbetare och chefer.**Vidtagna åtgärder:**

- Alla avdelningar har genomfört kompetensanalys för all personal.
- Genomförande av delar av de utvecklingsbehov som redovisades i analysen pågår.
- Ett ledarutvecklingsprogram för avdelnings- och funktionschefer har genomförts.

Uppnådda resultat:

Kompetensanalysen kommer att ligga till grund för kort- och långsiktiga utvecklingsinsatser där vissa insatser har genomförts under året. Insatserna består dels av generella insatser för större grupper bland personalen, dels av utbildningsinsatser till enskilda individer och är då mer inriktad mot sakområden.

Ledarutvecklingsprogrammet har genomförts och riktade sig till chefer på avdelnings- och funktionschefsnivå. Programmet har ökat ledarnas kompetens inom områden som t.ex. konflikthantering, svåra samtal, utvecklings- och lönesamtal, arbetsrätt, rehabilitering samt ledarskap. Programmet har också inneburit att organisatoriska frågor liksom frågor om ansvarsfördelning mellan olika chefsnivåer har tydliggjorts.

Egen analys, kommentar och bedömning av området:

Arbetet med kompetensanalysen har berört samtliga medarbetare. Analysen kommer att ligga till grund för gemensamma och länsstyrelseövergripande utvecklingsinsatser under 2006. Kompetensfrågor och kompetensanpassning kommer dessutom att finnas med på avdelningsmöten och i individuella utvecklingssamtal.

Mål: Långsiktig och god personalförsörjning**Vidtagna åtgärder:**

Ny- och ersättningsrekrytering har genomförts på ett flertal chefstjänster och andra nyckelfunktioner. Ersättningsrekrytering har genomförts bland annat med anledning av pensionsavgångar.

Uppnådda resultat:

Tillsättning av tjänster har genomförts både genom intern- och extern rekrytering. Detta har gett möjlighet för flera anställda att få avancera till ledarbefattningar. En strävan, som också delvis har uppfyllts, har varit att öka andelen kvinnor på chefspositioner. Vid extern rekrytering har tillgången på sökande varit mycket god.

Egen analys, kommentar och bedömning av området:

Behovet av ny- och ersättningsrekrytering ökar bl.a. med anledning av många pensionsavgångar under kommande år. Det ger förbättrade möjligheter till rörlighet liksom att få avancera till högre tjänster. Rekryteringsläget bedöms vara gott med många sökande med hög kompetens till ledigförklarade tjänster. Detta innebär både en möjlighet till fortsatt förnyring av länsstyrelsens personal samt att öka andelen kvinnor på ledande positioner.

2. Övergripande mål och inriktning för kompetensförsörjningen 2006-2008

Mål: En attraktiv arbetsplats

Länsstyrelsen måste fortlöpande inhämta kunskap från chefer och medarbetare i organisationen samt omvärlden om vilka kriterier som kännetecknar en attraktiv arbetsplats. Ledningsgruppen kommer att diskutera och föreslå åtgärder för att göra Länsstyrelsen mer attraktiv som arbetsgivare. Positiva effekter är att Länsstyrelsen lättare kan rekrytera kvalificerade nya medarbetare om myndigheten uppfattas som en attraktiv arbetsplats, t ex i värdering och hanteringen av personal och personalfrågor. De redan anställdas bild kan ge goodwill som är viktig för myndighetens attraktionskraft.

Mål: Adekvat och tillräcklig kompetens

Myndigheten står inför många förändringar under kommande år som innebär att kompetensfrågorna måste få ökad prioritet. Arbeta för utveckling av medarbetarnas kompetens kommer därför att fortsätta och det påbörjade arbetet med kompetensanalys är därför en viktig grund. Ett särskilt program för traineeutbildning kommer att genomföras med början under 2006. Det kommer också att ställa ökade krav på övriga medarbetare i form av introduktion, handledning och stöd.

Mål: Kompetenta och ansvarstagande chefer och ledare

Arbetet med att utveckla och tydliggöra ledarskapet är mycket angeläget och kommer därför att fortsätta. Ledarna har en viktig roll i arbetet med insatser för att förebygga ohälsa och skapa en attraktiv och utvecklande arbetsmiljö för sina medarbetare. Det är mycket viktigt att ledarna har en samsyn och gemensamma värderingar vad gäller personal- och arbetsmiljöfrågor. Länsstyrelsen kommer därför att prioritera fortsatta utvecklingsinsatser för denna grupp.

3. Personalstrukturen

3.1 Antal anställda den 31 december fördelade på kön, åldersgrupper och anställningsform

Kön	Ålder	Antal anställda 2003-12-31				Antal anställda 2004-12-31				Antal anställda 2005-12-31			
		Fast	Tids- begr	Summa	Andel %	Fast	Tids- begr	Summa	Andel %	Fast	Tids- begr	Summa	Andel %
Män	-34	11	4	15	13	9	6	15	12	7	8	15	13
	35-44	18	12	30	26	22	12	34	28	27	6	33	28
	45-54	30	5	35	30	30	7	37	30	28	5	33	28
	55-64	29	4	33	28	30	5	35	28	29	6	35	30
	65-	3	0	3	3		2	2	2	1	0	1	1
	Alla	91	25	116	100	91	32	123	100	92	25	117	100
Kvinnor	-34	15	16	31	24	19	11	30	23	17	11	28	21
	35-44	19	9	28	22	19	4	23	18	18	10	28	21
	45-54	28	3	31	24	30	4	34	27	29	6	35	26
	55-64	37	3	40	31	39	2	41	32	41	1	42	32
	65-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Alla	99	31	130	100	107	21	128	100	105	28	133	100
Samtliga	-34	26	20	46	19	28	17	45	18	24	19	43	17
	35-44	37	21	58	24	41	16	57	23	45	16	61	24
	45-54	58	8	66	27	60	11	71	28	57	11	68	27
	55-64	66	7	73	30	69	7	76	30	70	7	77	31
	65-	3	0	3	1	0	2	2	1	1	0	1	0
	Alla	190	56	246	100	198	53	251	100	197	53	250	100

Uppgift	Svar	Kommentarer (t.ex. förändringar jämfört med föregående år och förklaringar därtill, jämförelser mellan könen)
Antalet anställda 2005-12-31	250	Ingen förändring (minskning med 1 person)
Andel kvinnor av samtliga anställda 2005-12-31	53	Marginell förändring. Föregående år 51%
Andel män av samtliga anställda 2005-12-31	47	Marginell förändring. Föregående år 49%
Andel av samtliga anställda som är 34 år eller yngre 2005-12-31 (%)	17	Marginell förändring. Föregående år 18%
Andel av samtliga anställda som är 55 år eller äldre 2005-12-31 (%)	31	Oförändrat
Andel fast anställd personal 2005-12-31 (%)	79	Oförändrat
Andel tidsbegränsad personal 2005-12-31 (%)	21	Oförändrat

Sammanfattande analys av personalstrukturen

Det finns något fler kvinnor än män vid myndigheten. Skillnaden är störst i åldersgruppen 34 år eller yngre där andelen kvinnor är något högre än andelen män. Ingen avsevärd förändring jämfört med föregående år.

3.2 Åldersstrukturen

Genomsnittsålder samt ålders- och könsfördelning

Uppgift	2005	2004	Kommentarer (t.ex. förändringar jämfört med föregående år och förklaringar därtill, jämförelser mellan könen)
Genomsnittsålder för samtliga anställda per september 2005	46,8	46,9	Marginell förändring jämfört med 2004
Genomsnittsålder för samtliga kvinnor per september 2005	46,5	46,3	Marginell förändring jämfört med 2004
Genomsnittsålder för samtliga män per september 2005	47,1	47,6	Marginell förändring jämfört med 2004

Sammanfattande kommentarer om åldersstrukturen

Åldersfördelningen är acceptabel. Ett riktmärke är ca 25 % i varje 10-årsintervall. Genomsnittsåldern är jämn mellan könen.

3.3 Pensionsavgångar 2005 och prognos för 2006 - 2011

Antalet beviljade delpensioner, antalet ålderspensionsavgångar och antalet kvarstående ålderspensionärer i tjänst 2005 samt antalet 65-åringar 2006 – 2011

Kön	2005			Antalet 65-åringar					
	Delpensioner	Ålderspensionsavgångar	Ålderspensionärer i tjänst	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Män	2	3	1	0	3	5	3	4	4
Kvinnor	4	1	0	5	2	3	5	3	3
Samtliga	6	4	0	5	5	8	8	7	7

Sammanfattande kommentar om pensionsavgångar

Något fler kvinnor än män tar delpension. Något fler män än kvinnor har avgått med ålderspension. Under perioden 2006-2011 uppnår sammanlagt 40 personer 65 år, varav 21 kvinnor och 19 män.

4. Personalomsättningen

Omsättningen i september 2004 till september 2005.

Uppgift	Svar	Kommentarer (t.ex. förändringar jämfört med föregående år och förklaringar därtill, jämförelser mellan könen)
Personalomsättningen för samtliga anställda (%)	13	En viss ökning har skett. Föregående period 8 %
Personalomsättningen för samtliga kvinnor (%)	11	En viss ökning har skett. Föregående period 6 %
Personalomsättningen för samtliga män (%)	15	En viss ökning har skett. Föregående period 8 %
Personalomsättningen för samtliga anställda som är 34 år eller yngre (%)	21	En viss ökning har skett. Föregående period 16 %
Personalomsättningen för samtliga kvinnor som är 34 år eller yngre (%)	21	En viss ökning har skett. Föregående period 14 %
Personalomsättningen för samtliga män som är 34 år eller yngre (%)	20	Oförändrat jämfört med föregående period
Personalomsättningen för samtliga anställda som är 55- år (%)	6	En viss ökning har skett. Föregående period 4 %
Personalkategori som har lägst omsättning	L	Oförändrat
Personalkategori som har högst omsättning	K	Oförändrat

Sammanfattande analys av personalomsättningen.

Personalomsättningen är förhållandevis låg (13 %) men har ökat något jämfört med föregående period (8 %). Personalomsättningen är högst i åldersgrupperna 34 år eller yngre. Det gäller både för män och kvinnor. Inom denna åldersgrupp har personalomsättningen totalt ökat, från 16 % vid föregående period till nuvarande 21 %. Personalomsättningen beror främst på naturliga avgångar p g a pension eller att tidsbegränsade anställningar har upphört. Inga särskilda åtgärder behövs.

5. Ledningskompetensen

Omsättningen i september 2004 till september 2005.

Uppgift	Svar	Kommentarer (t.ex. förändringar jämfört med föregående år och förklaringar därtill, jämförelser mellan könen)
Andel kvinnor i kategorin ledningskompetens (%)	40	Andelen kvinnor har ökat (tidigare period 30%)
Andel män i kategorin ledningskompetens (%)	60	Andelen män har minskat (tidigare period 70 %)
Andel nyanställda kvinnor i kategorin ledningskompetens (%) *	10	
Andel nyanställda män i kategorin ledningskompetens (%) *	0	
Andel kvinnor som är 34 år eller yngre i kategorin ledningskompetens (%)	10	10 % motsvarar <i>en</i> kvinna
Andel män som är 34 år eller yngre i kategorin ledningskompetens (%)	6	6 % motsvarar <i>en</i> man
Andel kvinnor som är 55 år eller äldre i kategorin ledningskompetens (%)	30	3 av 10 kvinnor är äldre än 55 år
Andel män som är 55 år eller äldre i kategorin ledningskompetens (%)	47	7 av 15 män är äldre än 55 år

* Räknas ut genom kvoten netto kvinnor/totalt netto respektive netto män/totalt netto.

Sammanfattande analys av ledningskompetensen

Könsfördelningen är nu förhållandevis jämn (40 % kvinnor 60 % män) och andelen kvinnor har ökat med 10 % jämfört med föregående period. Andelen ledare som är 34 år eller yngre är dock låg.

6. Utbildningsnivån 2005-12-31

Utbildningsnivå på fast anställd personal och kön.

Samtliga fast anställda

Kön	Förgymnasial	Gymnasial	Eftergymnasial		
			kortare än 3 år	3 år eller längre	forskarutb.
Män	9	26	16	37	4
Kvinnor	9	45	7	42	2
Samtliga	18	71	23	79	6

Kommentarer om utbildningsnivå

55 % av de anställda har eftergymnasial utbildning och fördelningen är oförändrad jämfört med föregående period. Andelen anställda med eftergymnasial utbildning förväntas dock öka under kommande sexårsperiod p.g.a. förhållandevis många pensionsavgångar.

7. Sjukfrånvaron 2004 – 2005

Sjukfrånvaron i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid, fördelad på kön, åldersgrupp och sjukfrånvarons längd. *Sjukfrånvaron definieras i Förordning 2000:605 om årsredovisning och budgetunderlag, kapitel 7. Se också ESV:s cirkulär 2003:3, kapitel 7.*

Kön	Ålder	2004			2005		
		Antal anställda	Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%) *	Sjukfrånvaro 60 dagar och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)	Antal anställda	Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%) **	Sjukfrånvaro 60 dagar och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)
Män	-29	6	0,5		6	2,3	
	30-49	64	2,8		68	1,5	
	50 -	62	1,6		61	2,0	
	Alla	132	2,2	50,5	135	1,8	36,1
Kvinnor	-29	10	2,8		11	2,7	
	30-49	65	7,2		73	5,5	
	50 -	62	5,8		65	4,7	
	Alla	137	6,2	54,4	149	4,9	47,8
Samtliga	-29	16	2,1		17	2,6	
	30-49	129	5		141	3,5	
	50 -	124	3,8		126	3,4	
	Alla	269	4,3	53,5	284	3,4	44,9

* Uppgiften ska tas fram i förhållande till respektive kategori. Exempel: total sjukfrånvaro för män 30-49 år i förhållande till sammanlagd arbetstid för män.

Uppgift	2005	2004	Kommentarer (t.ex. förändringar jämfört med föregående år och förklaringar därtill, jämförelser mellan könen)
Andel sjukfrånvaro för samtliga anställda (%)	3,4	4,3	Sjukfrånvaron har minskat med 0,9 procentenheter jämfört med föregående år
Andel sjukfrånvaro för kvinnor (%)	4,9	6,2	Sjukfrånvaron för kvinnor har minskat med 1,3 procentenheter jämfört med föregående år
Andel sjukfrånvaro för män (%)	1,8	2,2	Sjukfrånvaron för män har minskat med 0,4 procentenheter jämfört med föregående år
Andel med sjukfrånvaro 60 dagar eller längre (%)	44,9	53,5	Den långa sjukfrånvaron har minskat med 8,6 procentenheter jämfört med föregående år
Andel sjukfrånvaro för personal 29 år eller yngre (%)	2,6	2,1	Sjukfrånvaron har ökat med 0,5 procentenheter jämfört med föregående år.
Andel sjukfrånvaron för personal 50 år eller äldre (%)	3,4	3,8	Sjukfrånvaron har minskat med 0,4 procentenheter jämfört med föregående år

Sammanfattande analys av sjukfrånvaron

Sjukfrånvaron vid Länsstyrelsen är låg och den har minskat ytterligare sedan föregående period. Minskningen motsvarar 20 % eller 0,9 procentenheter. Det är särskilt den långa sjukfrånvaron som har minskat, både för kvinnor och män. Totalt sett har kvinnor högre sjukfrånvaro och den är högre i samtliga åldersklasser. Det förklaras delvis av sjukfrånvaro i samband med graviditet samt att kvinnor i något högre grad än män är deltidssjukskrivna. Den stressrelaterade ohälsan är också något vanligare bland kvinnor än män. En ökad uppmärksamhet kommer att riktas mot den stressrelaterade ohälsan eftersom den tenderar att öka.

8. Attraktiv arbetsplats

Resultat av arbetet med att utveckla länsstyrelsen till en mer attraktiv arbetsplats, bl.a. arbetet för ökad hälsa. Kommentera förändringar jämfört med föregående år.

Länsstyrelsen fortsätter arbetet med att vara/bli en attraktiv arbetsgivare. Utvecklingsarbete har pågått under året för att förnya ett flertal strategiska policydokument inom personal- och arbetsmiljöområdet. Arbetet har bedrivits med representation från avdelningar, olika personkategorier samt fackliga företrädare.

Under 2005 har ett nytt introduktionsprogram för nyanställda införts. Syftet har varit att höja kvalitén på mottagandet och informationen våra nyanställda.

Arbetet med utarbetande av regler och rutiner för det Systematiska Arbetsmiljöarbetet har fortsatt. Till exempel har varje avdelning från och med 2005 börjat göra riskanalyser och handlingsplaner som en del i arbetsmiljöarbetet. Dessa ska därefter årligen revideras. Arbetsmiljön i samband med att personal kör eller åker bil i tjänsten har uppmärksammats och trafiksäkerhetsfrågorna har därför uppmärksammats i en ny resepolicy. Under året har landshövdingen gjort en skriftlig delegering till avdelningscheferna om fördelning av ansvar för arbetsmiljöfrågor.

Vid myndigheten finns en särskilt utsedd friskvårdsgrupp samt en antagen friskvårdspolicy. Gruppens uppgift är att genomföra åtgärder inom området förebyggande friskvård och trivsel som komplement till de åtgärder som arbetsgivaren vidtar. De insatser som har genomförts har haft ett högt deltagande och varit mycket uppskattade.

Ett nära samarbete finns med företagshälsovården och arbetet är framför allt inriktat mot förebyggande arbete. Samtliga chefer har utbildats i frågor om ansvar och insatser för rehabiliteringsfrågor. Ledningsgruppen har också diskuterat frågor om stress, stressrelaterad ohälsa samt hur man upptäcker tidiga signaler. Under 2006 kommer detta område att aktualiseras ytterligare.

Ledarskapet har en stor betydelse för om en arbetsplats ska uppfattas som attraktiv eller inte. Länsstyrelsen har under året 2005 genomfört ett mer omfattande utvecklingsprogram för chefer och ledare. I anslutning till programmet har också insatser genomförts för att tydliggöra ledarrollen på olika nivåer, både vad avser organisation och ansvar.

Att vara eller bli en attraktiv arbetsgivare är ett mångfacetterat begrepp. Länsstyrelsens ambition är att ständigt hålla dessa frågor levande. Ledningen är väl medveten om att unga, välutbildade akademiker (vilket är den grupp som vanligen anställs), bedömer attraktionen bl.a. utifrån arbetsgivarens inställning till friskvårds- och hälsoarbete.

Mål 2: Länsstyrelserna skall stärka det sektorsövergripande arbetet och samordningen av de olika sakområdena inom myndigheten för att uppnå effektiva lösningar samt att bidra till en samordnad länsförvaltning.

Åtterrapporering mål 2

Framgångsfaktorer som bidragit till att stärka det sektorsövergripande arbetet

Arbetet med ett regionalt utvecklingsprogram har engagerat flera av länsstyrelsens sakområden. En stor fördel är att flera kompetenser för framför allt hållbarhetsaspekten i utvecklingsarbetet finns samlad i en organisation varför det är lättare att skapa helhetssynen i utvecklingsarbetet.

Nya rutiner för samråd i planfrågor har gjort att flera tar del av planer och program på ett smidigt sätt. För att stärka det sektorsövergripande arbetet hålles varannan vecka så kallade fredagssamråd i aktuella samhällsbyggnads- och miljöärenden, där samtliga berörda sakområden deltar. Utvecklingen av planeringsunderlaget på intranätets karttjänst stärker arbetet och deltagandet på samråden har ökat, bland annat med representation av miljömålshandläggare. Arbetet med att utarbeta ett regionalt miljö- och hushållningsprogram för fjällområdet har också positivt medverkat till en sektorssamordning.

Länsledningen, funktionschefer och sakområdesansvariga har regelbundna informationsmöten där sektorsövergripande frågor tas upp. Rutinerna för internremiss i yttranden och beredning av ärenden utvecklas kontinuerligt för att alla berörda skall få möjlighet att lämna synpunkter

Svårigheter och hinder för att arbeta sektorsövergripande på ett effektivt sätt

En svårighet är att länsstyrelsens resurser för övergripande arbete är otillräckliga och att resursförstärkningar vanligtvis sker med öronmärkta medel för tillfälliga projekt.

Kompetensutvecklingen har skett för att förstärka sektorsövergripande arbete

Strukturfondsprogrammen omfattar en mängd åtgärder inom olika insatsområden. Detta gör att det är svårt för en enskild handläggare att besitta djup kunskap inom samtliga områden. Under året har därför ett sektorsövergripande samarbete inom Länsstyrelsen tillämpats för att inhämta erforderlig sakkunskap vid beredningen av ansökningar. Det har varit en dialog med handläggare inom andra sakområden i syfte att få ett utlåtande kring projektens innehåll samt nyttan och effekten av dessa, samt hur de överensstämmer med länets tillväxtavtal, regionala tillväxtprogram och regionala utvecklingsprogram.

Länsstyrelsens personaldagar inriktas ofta på sektorsövergripande frågor. Under 2005 var temat hållbar utveckling och miljö.

Mål 3: Länsstyrelsen skall integrera ett jämställdhetsperspektiv genom att i all sin verksamhet belysa, analysera och beakta kvinnors och mäns villkor i förhållande till de jämställdhetspolitiska målen.

Återrapportering mål 3

Insatser för jämställdhetsintegrering, uppnådda resultat och svårigheter i arbetet

Länsstyrelsen har under 2005 antagit sin första handlingsplan för jämställdhetsintegrering. Det krävs fortfarande stora insatser för att få arbetssättet accepterat i varje verksamhet. Kunskapen om arbetsmetoder och tänkesätt brister fortfarande.

Målet att sakområdes- och funktionsansvariga i sina kontakter med externa aktörer ska bidra till en för området relevant kunskapsutveckling inom jämställdhetsområdet har delvis uppnåtts inom några arbetsområden. Juridiska funktionen har genomfört en kartläggning av representation och fördelning av medel i länets stiftelser. Genuskunskapen har ökat vid juridiska enheten. En trolig effekt är ökad medvetenhet i stiftelserna som på sikt kan påverka både representation som utdelning av stipendier. Regional utveckling har haft en hög grad av kunskapsinhämtning vilket initierat jämställdhetsanalyser främst inom Företagsstöd och i viss mån RUS. För kommunikationer och projektstöd saknas aktiviteter riktade till externa aktörer. Inom den social tillsyn har det vid samtliga tillsynstillfällen i kommunerna funnits en dialog om jämställd socialtjänst. Inom Hållbar samhällsplanering har viss kunskapsinhämtning skett via de utlåtanden jämställdhetsexpert lämnar på olika ärenden. Kunskapen är ännu inte formaliserad och integrerad i den ordinarie verksamheten

Målet att berörda enheter gör jämställdhetsanalyser vid återkoppling i utredningar och ansökningar är i mindre grad uppfyllt för företagsstöd, arbetet med en regional utvecklingsstrategi och i bedömningen av strukturfondsansökningar

Målet att länsstyrelsen initierar och sprider kunskap om integreringsmetoder samt samverkar med andra aktörer har uppfyllts genom länsstyrelsen olika projekt samt jämställdhetsrådet.

Avgifter och andra inkomster *Tabell 3.4.4*

Avgifter m.m., resultatområde/ärendegrupp	Antal beslutade ärenden	Intäkter, tkr	Kostnader, tkr (inkl. OH)	Netto, tkr
Ärenden enl. stiftelseförordningen*				
- tillsyn	84	55	145	-90
- registrering	41	87	127	-40
Ärenden enl. förordning om bevakningsföretag	170	41	287	-246
Kameraövervakning	62	67	150	-83
Försäljning tjänster (resurssamverkan)	0	0	0	0
- lokalvård	0	0	0	0
- övrigt	0	1.447	1.447	0
Pantbanksärenden	1	4	2	2
Lönegarantiärenden	22	110	178	-68

* Redovisa även ingående respektive utgående balans av ärenden enligt stiftelseförordningen i en not.

Not:

Det har inte gått att få fram utgående balans av ärenden enligt stiftelseförordningen då dessa ärenden överfördes från Diabas till Platina vid årsskiftet 2004/05.

Representation *Tabell 3.4.5*

Kostnader för representation (tkr)	2005	2004	2003
Intern representation (undergrupp 496 i baskontoplanen)	280	241	230
Extern representation (undergrupp 552 i baskontoplanen)	345	353	364

Lokaler *Tabell 3.4.6*

Lokaler	2005	2004
Lokalkostnader residens (tkr) 103	750	709
Lokalyta residens (m ²) *	992	992
Lokalkostnad per m ² i residenset	0,76	0,72
Lokalkostnad exkl. residenset 113	6.842	7.034
varav lokalkostnader för kontorslokaler inkl. biytor	6.000	6.200
Lokalyta exkl. residens (m ²)	7.172	7.172
varav lokalyta för kontorslokaler inkl. biytor	6.100	6.100
Lokalkostnad per m ² exkl. residens	0,95	0,98
Lokalkostnad per m ² för kontorslokaler inkl. biytor	0,98	1,02
Lokalkostnad per årsarbetskraft exkl. residenset (tkr) **	32	34
Lokalkostnad per årsarbetskraft för kontorslokaler inkl. biytor	28	30
Lokalyta per årsarbetskraft (m ²) för kontorslokaler inkl. biytor	29	30

* Uppgifterna om lokalyta avser förhållandena den 31 december respektive år.

** För beräkning av årsarbetskrafter hänvisas till FÅB (2000:605), ESV:s allmänna råd till 2 kap. 4 §.

Kommentarer till tabell 3.4.6:

- Kostnader för lokalvård exkl. residens är ca 700 tkr och bedrivs både i egen regi och på entreprenad
- Driftskostnader har varit ca 190 tkr för larm och bevakning samt säkerhetsåtgärder i länsstyrelsens lokaler
- Investeringskostnader under året för förbättring på annans fastighet uppgår till ca 500 tkr.
- Inga större förändringar i ovanstående uppgifter jämfört med föregående år
- Inga större lokalförändringar planeras.

Uppdrag som skall redovisas i årsredovisningen 2005

1. Länsstyrelserna skall redovisa sina internationella insatser i Östersjöregionen, inklusive det gränsregionala samarbetet i Öresundsregionen samt Barentsområdet. Kostnader och finansiering för respektive länsstyrelses hela internationella verksamhet skall redovisas. Därvid skall kostnader för och finansiering av ovan nämnda insatser särredovisas.

Åtterrapporering:

Länsstyrelsen har begränsade insatser i Östersjöregionen. Länsstyrelsen har ett vänortssamarbete med Valgamaa län i Estland på en låg nivå. Länsstyrelsen deltar också i ett Interreg III B projekt Östersjön som heter NECL och som drivs av länsstyrelsen i Västernorrland. Det handlar om öst- västliga förbindelser från Finland till Atlanten. Kostnaderna för detta projekt redovisas från Västernorrlands län.

Kostnaderna för länsstyrelsens internationella arbete under 2005 är 80 000 kronor . De har finansierats av förvaltningsanslaget. Av dessa kan 22 000 kronor hänföras till Östersjösamarbetet

4. Länsstyrelserna skall bistå regeringen och centrala myndigheter i arbetet med att förbereda och utarbeta ett nytt miljö- och landsbygdsprogram för perioden 2007-2013.

Åtterrapporering:

Länsstyrelsens lantbruksdirektör ingår i Jordbruksdepartementets referensgrupp för utarbetandet av ett nytt miljö- och landsbygdsprogram.

18. Utöver den normala ärendehanteringens skall länsstyrelserna redovisa och bedöma resultatet av de viktigaste insatserna för att främja bostadsförsörjningen. Åtgärder för att hantera bostadsöverskott skall därvid beaktas. Länsstyrelserna skall också redovisa i vilken utsträckning arbetet med att främja bostadsförsörjningen integrerats med det övergripande miljömålsarbetet samt redogöra för eventuella målkonflikter.

Åtterrapporering:

Bostadsmarknads- och bostadsförsörjningsläget har diskuterats i samband med Länsstyrelsens besök i resp. kommun för genomgång av bostadsmarknadsenkäten. Vid besöken har Länsstyrelsen informerat om aktuella statliga stöd till bostadsbyggandet och stöd till olika miljö- och energiåtgärder. I kommuner med bostadsbrist har särskild vikt lagts vid informationen om investeringsstöden till byggande av hyresbostäder.

Under året har Länsstyrelsen lämnat beslut om statligt stöd till nybyggnad av sammanlagt 44 lägenheter i länets tillväxtområden.

I samtliga dessa projekt har Länsstyrelsen bevakat att projekten bidrar till ett långsiktigt hållbart byggande genom att infordra en miljöplan i samtliga ärenden.

Inga miljömålskonflikter har kunnat påvisas i Länsstyrelsens arbete med bostadsförsörjningsfrågor.

22. Länsstyrelserna skall medverka i NUTEK:s arbete med att anpassa och utveckla datasystemet NYPS.

Åtterrapporing:

En person har deltagit i Nuteks referensgrupp för projektet. Dessutom har ett flertal handläggare deltagit i kontroll av kravspecifikationer avseende vissa stödformer i det nya systemet under året. Länsstyrelsen har även deltagit i testkörning av systemet vid ett flertal tillfällen.

25. Länsstyrelserna skall kommentera andelen beviljade medel under anslaget 33:1 Allmänna regionalpolitiska åtgärder som avser medfinansiering av de regionala tillväxtprogrammen och EU:s strukturfondsprogram. Länsstyrelserna skall i förekommande fall även kommentera och motivera varför medel på anslaget 33:1 inte medfinansierat nämnda program.

Åtterrapporing:

Vid beviljade av företagsstöd har fokus i beslutsprocessen i huvudsak riktats på investeringens tillväxteffekt kombinerat med stödets additionalitet. Förutom de branschriktade fokusområdena i Tillväxtprogrammet så är området entreprenörskap klart kopplat till det synsättet. Av de medel som beviljats som företagsstöd bedöms därför 85-90 % klart vara medfinansiering av det regionala tillväxtprogrammet.

Av beviljade projektmedel under 2005, nästan 30 mnkr, har ca 78 %, 23 mnkr, riktats mot Tillväxtprogrammets insatsområden. Resterande insatser har inriktas mot insatsområdena kommunikationer, miljömål internationalisering, jämställdhet och interreg.

Då länets tillväxtprogram medvetet gjorts smalt mot fyra fokusområden är det rimligt att en viss del av länsanslaget använts till övrigt utvecklingsarbete såsom landsbygdsutveckling, kultur, integration, miljöförbättrande åtgärder m.m.

26. Länsstyrelserna skall redovisa grunderna för gjorda prioriteringar inom anslaget 33:1 Allmänna regionalpolitiska åtgärder. Det avser prioriteringar mellan företagsstöd och regional projektverksamhet. Det avser vidare prioriteringar mellan olika företagsstöd och mellan insatser inom den regionala projektverksamheten. Redovisa hur hållbar utveckling med fokus på jämställdhets-, integrations- och miljöperspektiven har prioriterats, så att insatserna bidrar till att uppfylla de nationella målen för respektive perspektiv

Åtterrapporing:

Fördelningen av länsanslaget mellan stöd till företag och projekt har gjorts av styrelsen utifrån den efterfrågan av olika stödformer som förelegat.

Investeringsviljan hos länets företag har som föregående år även under detta år varit mycket god varför efterfrågan på företagsstöd varit fortsatt hög. Av tillgänglig beslutsbudget har därför 67 % avsatts till företagsstöd även i år, om än beloppsmässigt lägre beroende på brist på anslagsmedel för utbetalning. Enligt den policy som fastlagts för hanteringen av företagsstöd avsätts en beslutsbudget gemensam för alla stödformer och dessa stödformer ska hanteras på ett likartat sätt. Avgörande för vilken stödform som används i det enskilda ärendet är därför bedömningen om vilken stödform som passar bäst för ändamålet. I både policyn för hantering av företagsstöd och i styrdokumentet anges hur de horisontella målen jämställdhet, integration och miljö inbegrips i den praktiska hanteringen av stödärendena.

Antalet ansökningar för medfinansiering av projekt har under det innevarande året minskat. Orsak till den minskade efterfrågan kan med stor säkerhet hänföras till att EU:s strukturfondsprogram närmare sig slutdatum och det därigenom inte finns tillräckligt tidsutrymme att genomföra ytterligare projektaktiviteter. Av den tillgängliga budgeten har efter budgetrevidering 35 mnkr avsats för projekt varav nästan 30 mnkr kr har nyttjats. Länsstyrelsen har utifrån de prioriteringsinsatser och policyhantering, som finns i det regionala tillväxtprogrammet, beviljat 23,1 mnkr till projekt inom det regionala tillväxtprogrammet.

Diskussionen kring länsanslaget har under året präglats av hur länet skall hantera tidigare års indragna anslagssparande om totalt 98,8 mnkr. Länsstyrelsen har i planeringen utgått från att detta indragna anslagssparande skulle återställas då utbetalningarna i systemet uppstod. Länsstyrelsen har därför gjort flera framställningar till regeringen om återvinning av anslagssparandet. Då inga signaler kommit om att ökat anslag kan få disponeras har Länsstyrelsen under året tvingats stoppa utbetalning av rekviderade stöd redan i oktober. Länsstyrelsen har också reducerat budgeten för länsanslaget och ser att en kraftig reduktion måste göras 2006 för att inte hamna i ett ännu sämre utbetalningsläge.

36. Länsstyrelserna skall bistå Post- och telestyrelsen (PTS) i dess uppdrag att redovisa hur utbyggnaden av IT-infrastrukturen fortskrider i enlighet med de riktlinjer som PTS utarbetat i samråd med länsstyrelserna och andra berörda intressenter. Uppdraget gäller inte länsstyrelserna i Kalmar, Gotlands, Skåne och Västra Götalands län.

Åtterrapporing:

Länsstyrelsen har under 2005 bistått PTS med uppgifter om kontaktpersoner i länets kommuner inför 2006 års enkätundersökning.

37. Länsstyrelserna skall redovisa erfarenheter av arbetet med IT-infrastrukturstöden till kommunerna. Uppdraget gäller inte länsstyrelserna i Kalmar, Gotlands, Skåne och Västra Götalands län.

Åtterrapporing:

En upphandling av ett ortssammanbindande bredbandsnät i länet inleddes under 2003 och slutfördes genom att avtal träffades under början av 2004. Utbyggnaden finansieras med statligt stöd, EU-medel, kommunala medel samt viss medfinansiering från de antagna leverantörerna. Leverantörerna svarar för såväl etablering, drift och underhåll, som marknadsföring av infrastrukturen. Nätet kommer att ge företag, kommuner, landsting och privatpersoner tillgång till olika bredbandstjänster såsom till exempel uppkoppling mot Internet. Det innebär också att till exempel företag kan överföra sin datatrafik mellan geografiskt spridda enheter. Bredbandsnätet kommer att bli ett öppet nät för alla tjänsteleverantörer.

Totalt kommer minst 245 orter i länet att få tillgång till bredband som ett resultat av denna upphandling. Utbyggnaden har startat under 2004 och beräknas vara avslutad under 2006.

Under december månad 2005 behandlades och godkändes utbetalningar av statliga stöd baserade på inkomna slutredovisningar av etableringar av IT-infrastruktur med bredbandskapacitet enligt förordningen 2001:350 till ett totalt belopp om 111, 3 mnkr (av totalt 140,3 mnkr) och enligt förordningen 2000:1469 till ett totalt belopp om 60, 8 mnkr (av totalt 83, 7 mnkr). Vidare har beslut fattats enligt förordningen 2003:62 motsvarande 7,03 mnkr, vilket motsvarar hela anslaget för länet.

I juni 2004 beslutade regeringen avsätta ytterligare medel till "stöd för kommuner för etablering av telenät m.m. på orter i områden där telenätet är eftersatt". Det uttalade syftet är att främja utbyggnaden av infrastruktur för informationsteknik (IT) som prioriteras av närings- eller regionalt utvecklingspolitiska skäl i områden där telenätet är eftersatt. För länets del innebär beslutet att 23,5 miljoner tillförs länet för fortsatt utbyggnad av IT-infrastruktur med bredbandshastighet. Stödet ska avse åtgärder som utförts under perioden 1 januari 2004 – 31 december 2006.

Statligt stöd kan alltså utgå till områden eller orter som är "eftersatta". Med eftersatthet kan bland annat avses geografiska, kapacitetsmässiga eller robustmässiga aspekter. Länsstyrelsen har, efter ett flertal samråd med länets kommuner, fastställt urvalskriterier för det statliga stödet och fattat vissa beslut om stöd i enlighet med gällande förordning och fastställda kriterier. Länsstyrelsen har för avsikt att fatta beslut om återstående statligt stöd för "eftersatthet" under januari månad 2006.

42. Länsstyrelserna skall redovisa hur de har utvecklat kvalitetssäkringssystemet, i form av ett styrdokument för de regionala företagsstöden, där hållbar utveckling med fokus på jämställdhets-, integrations- och miljöperspektivet konkretiseras. Vidare skall länsstyrelserna redovisa hur de i samverkan med NUTEK utvecklat arbetet. Uppdraget gäller inte länsstyrelserna i Kalmar, Gotlands, Skåne och Västra Götalands län.

Åtterrapporering:

Det arbete som genomfördes inom ramen för styrdokumentet under slutet av år 2004 och början av år 2005 inriktades på mål och prioriteringar. Resultatet av det arbetet, en prioritering utifrån den tillväxteffekt investeringen i ett ärende bedöms ha kombinerat med additionaliteten, behovet av stöd för att investeringen ska komma till stånd, sju sattes under året med gott resultat. I det fortsatta arbetet under året med att förbättra styrdokumentet har länsstyrelsen arbetat med att utveckla de horisontella kriterierna och då särskilt med inriktning på jämställdhet. Vid ett funktionsseminarium 10-11/5 togs förslag till förbättringar fram för jämställdhets- miljö- och integrationsaspekten. Det mest djupgående arbetet avsåg åtgärder inom jämställdhetsområdet, vilka senare avstämde i ett möte med jämställdhetsexperterna. Resultatet har sedan införts i information och ärendehantering. Avstämning av styrdokumentet gentemot Nutek gjordes vid en handläggartäff i december.

44. Länsstyrelserna i län utan regionala självstyrelseorgan eller samverkansorgan skall särredovisa de medel som erhållits från anslaget 33:5 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000-2006 för medfinansiering av bidrag avseende företagsstöd i samband med utbetalning från anslaget 33:1 Allmänna regionalpolitiska åtgärder. Därutöver skall den del som i detta sammanhang utbetalats från länsstyrelsen i form av stöd redovisas. Utestående fordringar mot de myndigheter som disponerar anslaget 33:5 redovisas i not till balansräkning.

Åtterrapporering:

Under år 2005 har inga medel från anslaget 33:5 Europeiska regionala utvecklingsfonden medfinansierat utbetalningar av regionalpolitiskt företagsstöd.

Sammanställning över väsentliga uppgifter

Sammanställningen gjord enl. 2 kap. 4 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

		2005	2004	2003	2002	2001
Låneram	beviljad	9.000	9.000	10.000	9.500	9.500
	utnyttjad	7.177	7.177	6.310	6.310	6.541
Kontokredit hos RGK	beviljad	6.500	6.200	6.000	5.700	5.000
	max. utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto	räntekostnader	0	0	0	0	0
	ränteintäkter	786	768	1.321	1.362	766
Totala avgiftsintäkter (ktogrupp 31-34, 7)	mynd. disponerar	7.323	7.105	7.286	9.766	20.744
	mynd. ej disponerar	393.696	513.465	564.091	400.618	35.379
Jämförelse med beräknade avgiftsintäkter (ktogrupp 31- 34, 7) enl. regleringsbrev		Huvuddelen av uppgifterna saknas i regleringsbrevet				
Anslagskredit	beviljad	0	2.437	1.172	2.300	2.100
	utnyttjad	0	28	0	0	0
Summa utg. reservationer (anslag)		0	0	1.445	1.618	1.812
Summa anslagssparande - därav in-tecknat av åtaganden med stöd av reservationer och anslagssparande		243.642	104.921	173.280	350.833	468.722
Bemyndiganden	tilldelat	1.267.000	1.700.000	2.000.204	1.836.143	1.549.966
	summa åtaganden	965.336	1.380.280	1.607.243	1.561.836	1.068.320
Årsarbetskrafter (åa)*		211	207	203	202	201
Medelantalet anställda*		257	251	246	234	223
Driftkostnad per åa		803	787	772	766	766
Årets kapitalförändring		-22.310	42.098	-44.366	-38.323	239
Balanserad kapitalförändring		-36.620	-78.718	-34.352	3.970	-5.968

* Mätmetod skall finnas dokumenterad.

Resultaträkning

Belopp i tusental kronor

		2005-01-01-- 2005-12-31	2004-01-01-- 2004-12-31
Verksamhetens intäkter	Not		
Intäkter av anslag	1	98.433	117.399
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	7.323	7.105
Intäkter av bidrag	3	62.259	47.783
Finansiella intäkter	4	789	770
= <i>Summa intäkter</i>		168.804	173.057
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-102.271	-99.682
Kostnader för lokaler		-7.473	-7.404
Övriga driftkostnader		-56.157	-52.339
Finansiella kostnader	6	-156	-195
Avskrivningar		-3.286	-3.355
= <i>Summa kostnader</i>		-169.343	-162.974
Verksamhetsutfall		-539	10.083
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disp. av mynd.	7	393.696	513.465
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-415.150	-479.573
= <i>Saldo</i>	8	-21.454	33.892
Transfereringar			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag	9	543.703	700.316
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		32.988	48.121
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		35.688	61.348
Finansiella intäkter	10	524	623
Avsättningar/upplösningar till/av fonder m.m. för transfereringsändamål		1.775	-3.238
Lämnade bidrag		-614.995	-809.047
= <i>Saldo</i>	11	-317	-1.876
Årets kapitalförändring		-22.310	42.098

Balansräkning

Tillgångar (tkr)

	Not	2005-12-31	2004-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten		0	41
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		393	522
<i>Summa immateriella anläggningstillgångar</i>	12	393	564
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet		1.162	866
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		5.611	6.149
Konst och andra ej avskrivningsbara inventarier		18	0
<i>Summa materiella anläggningstillgångar</i>	13	6.792	7.015
Utlåning			
Utlåning		3.340	3.381
<i>Summa utlåning</i>	14	3.340	3.381
Varulager m.m.			
Fastigheter		8	8
<i>Summa varulager m.m.</i>	15	8	8
Fordringar			
Kundfordringar		741	925
Fordringar hos andra myndigheter		5.440	5.697
Övriga fordringar		121.954	24.219
<i>Summa fordringar</i>		128.135	30.841
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	16	2.200	2.068
Upplupna bidragsintäkter	17	4.385	4.336
Övriga upplupna intäkter	18	197	141
<i>Summa periodavgränsningsposter</i>		6.782	6.544
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket		42.271	35.972
<i>Summa avräkning med statsverket</i>	19	42.271	35.972
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	20	62.472	23.521
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	21	6.236	4.180
Kassa, postgiro och bank		23.348	25.474
<i>Summa kassa och bank</i>		92.056	53.175
Summa Tillgångar		279.776	137.500

Kapital och skulder (tkr)

		2005-12-31	2004-12-31
Myndighetskapital	Not		
Statskapital	22	6.086	5.916
Donationskapital		45	40
Balanserad kapitalförändring	23	-36.620	-78.718
Kapitalförändring enligt resultaträkning	24	-22.310	42.098
<i>Summa myndighetskapital</i>		<i>-52.799</i>	<i>-30.664</i>
Fonder			
Fonder	25	52.839	54.614
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	26	401	512
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	27	6.822	7.177
Skulder till andra myndigheter		7.897	5.512
Leverantörsskulder		8.955	8.721
Övriga skulder		2.304	2.475
Depositioner		6.260	4.204
<i>Summa skulder m.m.</i>		<i>32.237</i>	<i>28.089</i>
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	28	9.219	9.457
Oförbrukade bidrag	29	75.518	32.228
Övriga förutbetalda intäkter	30	162.361	43.263
<i>Summa periodavgränsningsposter</i>		<i>247.099</i>	<i>84.948</i>
Summa skulder och kapital		279.776	137.500
Omvända ansvarsförbindelser			
Avskrivningslån inom området regionalpolitik		2.937	3.432

Anslagsredovisning

Anslag	Ingående överför. belopp	Årets tilldelning enl. regl. brev	Fördelade anslagsbelopp	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överför. belopp
13 22:6 6 Europeiska socialfonden m m för perioden 2000-2006. Region Södra skogs länen (Mål 1), ramanslag	3.857	107.525				111.382	- 69.606	41.776
13 22:6 7 Europeiska socialfonden m m för perioden 2000-2006. Statlig medfinansiering, kompetensutveckling. Region Södra skogs länen Mål 1, ramanslag	44.387	21.653		- 29.295		36.744	- 15.714	21.031
18 32:1 19 Länsstyrelserna m m förvaltningskostnader Jämtlands län, ramanslag	- 28	82.861				82.833	- 81.074	1.759
19 33:1 19 Allmänna regionalpolitiska åtgärder Länsstyrelsen i Jämtlands län, ramanslag	- 10.509	125.000				114.491	- 114.490	1
19 33:5 2 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000-2006. Åtgärder inom Mål 1-programmet Södra skogs länsregionen och Interreg III A-programmet Norge-Sverige, ramanslag	- 14.480	445.400				430.920	- 297.474	133.445
22 37:7 15:1 IT-infrastruktur: Regionala transportnät m m Administrativa kostnader, ramanslag	415			123		538	- 273	264

Anslag	Ingående överför. belopp	Årets till- delning enl. regl. brev	Fördelade anslags- belopp	Omdisponerade anslags- belopp	In- dragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överför. belopp
22 37:7 15:2 IT-infrastruktur: Regionala transportnät m m IT-Infrastruktur, ramanslag	82.207					82.207	- 41.108	41.099
23 44:2 6 Från EG-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdsens miljö och struktur. Mål 1 Södra skogslänsregionen. Andra åtgärder för att främja utvecklingen av landsbygden (2000-2006 Jordbruksfonden), ramanslag	- 927	27.022		927		27.022	- 22.755	4.267
Summa:	104.921	809.461	0	- 28.245		886.137	- 642.495	243.642

Kommentar*Allmänna regionalpolitiska åtgärder*

Genom ett misstag i samband med fjolårets bokslut hamnade en faktura från Nutek på fel budgetår. Om fakturan som var på 9.167 tkr hade avräknats rätt år, 2004, skulle underskottet ha varit 19.676 tkr. Därmed skulle anslagsförbrukningen inte bara ha överskridit anslagstilldelningen utan även överskridit tillåten anslagskredit med 7.276 tkr.

Finansiella villkor

	Villkor	Utfall
18 32:1 19 Länsstyrelsen, förvaltningskostnader		
Länsstyrelsen i Jämtlands län disponerar under budgetåret en låneram i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten.	9.000	7.177
Länsstyrelsen i Jämtlands län har tillgång till en kredit på räntekontot i Riksgäldskontor	6.500	0
19 33:1 19 Allmänna regionalpolitiska åtgärder		
Länsstyrelsen har rätt att nyttja del av anslaget för uppföljning och utvärdering.	2.500	1.486
19 33:2 19 Landsbygdslån		
Länsstyrelsen i Jämtlands län får under budgetåret 2005 bevilja landsbygdslån.	1.500	1.500

Redovisning mot inkomsttitel

Inkomsttitel	Utfall 2005-01-01-- 2005-12-31	Utfall 2004-01-01-- 2004-12-31
2322 Räntor på övriga näringslån, Kammarkollegiet	3	5
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	954	835
2536 Lotteriavgifter	37	25
2537 Miljöskyddsavgifter	1.541	1.605
2539 Täckavgift	925	816
255201 Avgifter enligt stiftelseförordningen, tillsyn och prövning	55	53
255202 Registreringsavgift och - bevis, stiftelseförordningen	87	86
255204 Övriga avgifter vid länsstyrelserna	0	20
271401 Sanktionsavgift enligt arbetsmiljölagen	0	9
271404 Överlastavgift	66	20
2811 Övriga inkomster av statens verksamhet	93	191
4136 Återbetalning av övriga näringslån, Kammarkollegiet	23	34
4132 Återbetalning av lån, såddfinansiering	243	0
612204 EG-finansierade struktur- och regionalstöd till jordbruks- sektorn, 2000-2006. Mål 1 Region Södra skogslänen	22.083	21.423
6311 Bidrag från EG:s regionalfond, 1996-1999 Interreg II	0	2.048
631202 Bidrag från EG:s regionalfond, 2000-2006 Mål 1 Region Södra skogslänen och Interreg IIIA	328.100	381.595
641203 Bidrag från EG:s socialfond, 2000-2006 Mål 1 Region Södra skogslänen	61.125	70.809
Summa	415.334	479.573

Kommentarer*4132 Återbetalning av lån, såddfinansiering*

Såddfinansiering är en relativt ny företeelse. Under 2005 skedde den första återbetalningen.

6311 Bidrag från EG:s regionalfond, 1996-1999, Interreg II

2004 kom den sista inbetalningen från EU-kommissionen för det "gamla" Interregprogrammet.

Redovisning mot bemyndiganden

Anslag	Tilldelad bemyndigande ram	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden 1)	Utestående åtagandenas fördelning per år	2006	2007	2008	2009	2010	2011
13 22:6 6										
Europeiska socialfonden	260.000	191.852	127.345	76.407	38.203	12.735	0	0	0	0
Mål 1										
13 22:6 7										
Europeiska socialfonden	40.000	0	13.502	8.101	4.051	1.350	0	0	0	0
Mål 1, statlig medfinansiering										
19 33:1 19										
Regionalpolitiska åtgärder	265.000	240.513	209.503	83.000	65.000	38.000	17.000	4.000	2.503	
19 33:5 2										
Europeiska regional utv fonden	650.000	885.402	563.477	338.086	169.043	56.348	0	0	0	0
Mål 1										
23 44:2 6										
Europeiska jordbruksfonden	52.000	62.512	51.509	30.905	15.453	5.151	0	0	0	0
Mål 1										
Summa	1.267.000	1.380.279	965.336	536.499	291.750	113.584	17.000	4.000	2.503	

- 1) Utöver de utestående åtaganden som redovisas ovan har Länsstyrelsen följande utestående åtaganden som täcks av redan tilldelade anslag (dvs anslagssparande)

Anslag	Utestående åtaganden
Europeiska socialfonden, Mål 1	41.776
Europeiska socialfonden, Mål 1, statlig medfinansiering	21.031
Regionalpolitiska åtgärder	1
Europeiska regionala utvecklingsfonden	133.445
Europeiska jordbruksfonden	4.267
	<u>200.520</u>

Kommentar

Uppgifterna för utestående åtaganden för de fyra strukturfundsrelaterade anslagen har såväl i år som tidigare år hämtats ur stödsystemen Stins och Diva. Länsstyrelsen har dock stämt av detta underlag varvid det visat sig att uppgifterna från dessa system varit felaktiga. De utgående överföringsbeloppen har därför justerats upp något för samtliga fyra aktuella anslag. Höjningen ligger på mellan 2 och 7 % av respektive bemyndiganderam.

Finansieringsanalys

	05-01-01--05-12-31	04-01-01--04-12-31	Not
DRIFT			
<i>Kostnader</i>	-166.142	-159.300	31
Finansiering av drift			
Intäkter av anslag	98.433	117.399	
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	7.128	6.906	32
Intäkter av bidrag	62.259	47.782	
Övriga intäkter	789	770	
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av drift</i>	168.609	172.857	
<i>Minskning (+) av lager</i>	0	0	
<i>Minskning (+) av kortfristiga fordringar</i>	-1.603	-3.202	
<i>Ökning (+) av kortfristiga skulder</i>	9.493	-28.120	
Kassaflöde från drift	10.357	-17.765	
INVESTERINGAR			
Investeringar i materiella tillgångar	-2.878	-4.749	
Investeringar i immateriella tillgångar	-61	-377	
<i>Summa investeringsutgifter</i>	-2.939	-5.126	
Finansiering av investeringar			
Lån från Riksgäldskontoret	2.978	4.804	
- amorteringar	-3.333	-3.424	
Försäljning av anläggningstillgångar	216	205	
Bidragsmedel som erhållits för investeringar			
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar</i>	-139	1.585	
<i>Förändring av kortfristiga skulder</i>	-728	864	
Kassaflöde till investeringar	-3.806	-2.677	
LÅNEVERKSAMHET			
Nyutlåning	-359	-2.480	
Amortering	219	39	
<i>Summa låneutgifter</i>	-140	-2.441	
Finansiering av låneverksamhet			
Amortering	-12	-5	
Minskning (-) av statskapital	169	2.446	
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av låneverksamhet</i>	157	2.441	
Kassaflöde från låneverksamhet	17	0	

	05-01-01--05-12-31	04-01-01--04-12-31	Not
UPPBÖRDSVERKSAMHET			
Intäker av avgifter m m samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten	393.696	513.465	
Förändring av kortfristiga skulder	21.515	-33.889	
<i>Inbetalningar i uppbördsverksamhet</i>	415.211	479.576	
<i>Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet</i>	-415.150	-479.573	
Kassaflöde från uppbördsverksamhet	61	3	
TRANSFERERINGSVERKSAMHET			
Lämnade bidrag	-614.815	-807.777	33
Förändringen av kortfristiga skulder	-25	-121	
<i>Utbetalningar i transfereringsverksamhet</i>	-614.840	-807.898	
Finansiering av transfereringsverksamhet			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag	543.703	700.316	
Medel som erhålls från andra myndigheter för finansiering av bidrag	73.505	47.188	34
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	36.183	62.164	35
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av transf. verksamhet</i>	653.391	809.668	
Kassaflöde från transfereringsverksamhet	38.551	1.770	
GÅVO- OCH DONATIONSKAPITAL			
Ökning (+) / Minskning (-) av donationskapital	0	0	
Kassaflöde till Gåvo- och donationskapital	0	0	

FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	45.180	-18.669
------------------------------------	--------	---------

Specifikation av förändring av likvida medel		
Likvida medel vid årets början	89.147	107.816
Minskning (-) av kassa, postgiro	0	0
Ökning (+) av tillgodohavande RGK	41.007	-14.882
Minskning (-) av banktillgodohavanden	-2.126	3.821
Minskning (-) av avräkning med statsverket	6.299	-7.608
Summa förändring av likvida medel	45.180	-18.669
Likvida medel vid årets slut	134.327	89.147

Tilläggsupplysningar och noter

Tilläggsupplysningar och noter

Kommentarer till noter

Belopp i tusental kronor.

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag, samt förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring.

Undantag från redovisningsregler

Länsstyrelsen får resurssamverka med statliga myndigheter, kommuner, landsting m.fl. inom länet samt med andra länsstyrelser, utan de begränsningar som finns i 4 § andra stycket avgiftsförordningen (1992:191).

För återrapportering på verksamhetsområdes- och verksamhetsgrensnivå behövs endast redovisning för 2005, d v s inget jämförelseår, vilket innebär ett undantag från föreskrifterna till 3 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Förändrade redovisningsprinciper

Enligt riktlinjer från ESV under året har Länsstyrelsen flyttat vissa bidragsmedel från SCR-flödet till det räntebärande flödet.

Värdering av fordringar och skulder

Värdereglering av lönegaranti

Fordran avseende lönegarantin har tidigare i samband med bokslutet värdereglerats med 99% av utbetalt belopp avseende prioriterade fordringar samt 100% av utbetalt belopp avseende oprioriterade fordringar.

I samband med bokslutet 2005 har samtliga fordringar avseende lönegarantin under år 2005 värdereglerats med 99%.

Redovisningen av lönegarantier följer från och med december 2002 ESV:s rutinbeskrivning beslutad 2002-12-06.

Värdereglering av fordringar

Fordringar har upptagits till de belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalda.

Värdereglering av skulder

Skulder har upptagits till nominellt belopp.

Värdering av anläggningstillgångar

Med anläggningstillgång menas tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav, d v s har en ekonomisk livslängd överstigande tre år och kostar 10 000 kr eller mer (exklusive moms). Även objekt utgörande en fungerande enhet vars sammanlagda anskaffningsvärde uppgår till 10 000 kr klassificeras som en anläggningstillgång.

Anläggningstillgångarna skrivs av linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden. Härvid tillämpas följande avskrivningstider:

Möbler, förbättringsutgifter annans fastighet	7 år
Datorutrustning, bilar mm	4 år
Hem-PC	3 år
Immateriella tillgångar	3 år

Länsstyrelsen i Jämtlands län bedömer att den ekonomiska livslängden hos bärbara datorer och persondatorer understiger 3 år varför dessa klassas som omsättningstillgångar.

Undantagna från avskrivning är kulturtillgångar.

Värdering av övriga tillgångar**Jordfondens fastigheter**

Jordfondens fastigheter värderas till inköpspris med justeringar för gjorda åtgärder.

Investeringslån

Investeringslånen har upptagits till de belopp som beräknas bli betalda.

Räntestöd

Räntestöden har upptagits till de belopp som beräknas bli betalda.

Såddfinansiering

Värderegleras genom en individuell bedömning i samband med delårsrapport samt vid årsbokslutet.

Periodavgränsningsposter

Som periodavgränsningspost bokförs händelser med belopp överstigande 10 000 kr.

Brytdag

Löpande redovisning och anslagsavräkning avseende räkenskapsåret har gjorts fram till 2006-01-10.

Sjukfrånvaro

Enligt kraven i FÅB 7 kap 3 § redovisas anställdas sjukfrånvaro under tilläggsupplysningarna.

Sjukfrånvaro	2005 %	2004 %
Totalt	3,40	4,30
Andel långtidssjuka (60 dagar eller mer)	44,90	53,50
Kvinnor	4,90	6,20
Män	1,80	2,20
Anställda - 29 år	2,60	2,10
Anställda 30 - 49 år	3,50	5,00
Anställda 50 år -	3,40	3,80

Ersättning till styrelseledamöter och ledande befattningshavare

Skattepliktig ersättning och andra förmåner.

	Ersättning	Förmån	Totalt
Landshövding			
Maggi Mikaelsson	809	117	926
Länsråd			
Uno Svaleryd	661	2	663
Styrelsens ledamöter			
Kjell Svantesson			7
Lennart Olsson			8
Emanuel Sandberg			8
Eija Dibba			11
Elsa Danielsson			5
Lennart Oscarsson			13
Lena Kagart-Andersson			3
Per Åsling			11
Gunnar Engnér			12
Catrin Mattsson			3
Olof Johansson			16
Maidie Wiklund			3
Carina Zetterström			

Ledande befattningshavares styrelseuppdrag i aktiebolag och statliga myndigheter**Maggi Mikaelsson, landshövding**
Länsarbetsnämnden i Jämtlands län**Uno Svaleryd, länsråd**
Försäkringsaktiebolaget Akksam**Styrelseledamöters och suppleanters styrelseuppdrag i aktiebolag och statliga myndigheter.****Maidie Wiklund**
Inga uppdrag**Elsa Danielsson**
Länsarbetsnämnden i Jämtlands län
Polisstyrelsen i Jämtlands län**Olof T Johansson**
Sametinget**Kjell Svantesson**
Jämtkraft AB
Inlandsbanan AB
Länstidningen AB**Eija Dibba**
Inga uppdrag**Per Åsling**
Östersundsposten
Milko
Åse Bruk AB
Grillstads/Burmans charkuteri AB
Trångsviksbolaget AB**Gunnar Engnér**
Järpens Hotellförvaltning AB
Åre Kongress AB**Catrin Mattsson**
(Avgick den 13 oktober 2005)
Polisstyrelsen i Jämtlands län
Berg AB
Svärdsgården AB
Länsarbetsnämnden i Jämtlands län**Carina Zetterström**
(Efterträder fr o m 13 oktober 2005)
Catrin Mattsson)
ZN Consult AB**Lennart Oscarsson**
Strömsundshälsan AB
Strömsunds utvecklingsbolag (SUAB)**Lennart Olsson**
Fastighetsbolaget Norkom
Härjedalens Turistanläggningar AB
Härjeåns Kraft AB
Härjeåns Nät AB
Fyrfasen Energi AB
Herje Net AB
Polisstyrelsen i Jämtlands län**Lena Kagart-Andersson**
Inga uppdrag**Emanuel Sandberg**
Inga uppdrag

Not 1	Intäkter av anslag	2005	2004
13 22:6 6	Europeiska socialfonden 2000-2006 S Skogslänen Mål 1	1.536	2.328
18 32:1 19	Länsstyrelserna förvaltningskostnader	80.990	83.804
19 33:1 19	Allmänna regionalpolitiska åtgärder	9.757	13.229
19 33:5 2	Europeiska reg. utv.fonden 2000-2006 S Skogslänen, Mål 1 och Interreg III	5.867	14.242
22 37:7 15:1	IT-infrastruktur. Reg. Transportnät, Adm. kostnader	273	308
23 44:2 6	Från EG finansierade åtg för landsb miljö och struktur Mål I Södra skogslänsregionen	9	3.489
	Summa intäkter av anslag	98.433	117.399

Redovisningen av den verksamhet som Länsstyrelsen bedriver i egen regi inom ramen för Mål 1 och Interreg III har fr.o.m. 2003 ändrats i enlighet med ESV:s rekommendationer. Förändringen innebär att Länsstyrelsen, till skillnad från tidigare, får avräkna anslagen först när utbetalande myndighet betalar ut medlen till Länsstyrelsen. Detta har inneburit att belastningen på de s.k. strukturfundsanslagen dels förskjuts framåt i tiden i förhållande till kostnaderna, dels fluktuerar något beroende på rekvisitionstidpunkter och snabbheten i granskning och utbetalning.

Not 2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2005	2004
	§§ 4 och 15 avgiftsförordningen		
	Intäkter från statliga myndigheter		
	Konsulttjänster	2.290	2.783
	Körkortavgifter	825	747
	Konferenser och kurser	165	329
	Övrigt	212	20
		3.491	3.880
	Intäkter från övriga		
	Konferenser och kurser	638	756
	Försäljning fiskekort, älgavgifter, arrende naturvård, fjällägenheter	824	823
	Konsulttjänster	922	592
	Försäljning av publikationer	112	118
	Reavinster	195	199
	Övrigt	1.141	737
		3.832	3.225
	Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	7.323	7.105

	Intäkter och kostnader avseende pantbanksverksamhet	2005	2004
	Avgifter pantlåneverksamhet	4	4
	Kostnader pantlåneverksamhet, inkl OH	- 2	- 6
		2	- 2

Not 3 Intäkter av bidrag	2005	2004
Intäkter från statliga myndigheter		
Naturvårdsverket	29.146	22.238
Jordbruksverket	6.154	5.429
Krisberedskapsmyndigheten	1.637	1.294
Riksantikvarieämbetet	2.706	2.555
Jordbruksdepartementet	8.580	717
Övriga statliga	5.331	4.949
	<u>53.553</u>	<u>37.182</u>
Intäkter från övriga		
EU-kommisionen	6.164	5.701
Kommuner	440	1.062
Övriga	2.102	3.839
	<u>8.707</u>	<u>10.601</u>
Summa intäkter av bidrag	62.259	47.783
Den stora ökningen av bidrag från Jordbruksdepartementet beror helt på medlen till det nationella resurscentret för småskalig livsmedelsförädling, Eldrimner.		
 Not 4 Finansiella intäkter	 2005	 2004
Ränteintäkter på räntekonto hos Riksgäldskontoret	786	768
Övriga finansiella intäkter	3	2
	<u>789</u>	<u>770</u>
 Not 5 Kostnader för personal	 2005	 2004
Lön samt beskattningsbara bilersättningar och traktamenten	- 68.217	- 64.967
Sociala avgifter	- 30.637	- 31.291
Resor	- 1.104	- 1.187
Utbildning	- 937	- 762
Övrigt	- 1.377	- 1.475
	<u>- 102.271</u>	<u>- 99.682</u>
 Not 6 Finansiella kostnader	 2005	 2004
Räntekostnader på lån hos Riksgäldskontoret	- 138	- 182
Övriga finansiella kostnader	- 18	- 12
	<u>- 156</u>	<u>- 195</u>
 Not 7 Intäkter avgifter och ersättningar som inte disponeras av myndigheten	 2005	 2004
Intäkter av offentligrättsliga avgifter, inomstatliga	6	0
Intäkter av offentligrättsliga avgifter, utomstatliga	3.837	3.699
Återbetalning av lån (näringslån och kreditgarantier)	23	34
Intäkter av övriga avgifter	389.830	509.732
	<u>393.696</u>	<u>513.465</u>
 Not 8 Uppbördsverksamhet	 2005	 2004
Förutbetalda intäkter Regionala fonden	- 43.722	5.258
Förutbetalda intäkter Sociala fonden	- 102.464	138
Förutbetalda intäkter Jordbruksfonden	3.314	4.721
Rekvirerat belopp Sociala fonden	110.964	23.774
Rekvirerat belopp Regionala fonden	10.454	0
	<u>- 21.454</u>	<u>33.892</u>

Not 9 Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		2005	2004
13 22:6 6	Europ. socialfonden 2000-2006. Södra skogslänen Mål 1	68.070	92.519
13 22:6 7	Europ. socialfonden 2000-2006. Statl medf. S. skogslänen Mål 1	15.714	19.648
18 32:1 19	Länsstyrelserna förvaltningskostnader	84	133
19 33:1 19	Allmänna regionalpolitiska åtgärder	104.374	122.800
19 33:5 2	Europ. reg. utv. fonden 2000-2006. Interreg III, Mål 1 S skogsl.	291.607	375.744
22 37:7 15:2	IT-Infrastruktur	41.108	66.818
23 44:2 6	Från EG-budgeten finans. åtg. Mål 1 S skogslänen	22.746	22.653
		543.703	700.316

Not 10 Finansiella intäkter

Posten avser ränteintäkter från bygdemedel.

Not 11 Transfereringar		2005	2004
	Kapitalförändring lönegaranti	44	- 231
	Kapitalförändring fonder	- 5	478
	Finansiering av driftskostnader Mål 1	- 1.516	- 10.993
	Beslutade bidrag till egeninitierade projekt	1.369	10.602
	Periodiserade bidrag	- 16	0
	Återkrav EU-bidrag	- 13	15
	Värdereglering såddfinansiering	- 180	- 1.270
		- 317	- 1.876

Not 12 Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten		2005	2004
	Tillgångarnas anskaffningsvärde	997	620
	Tillkommande tillgångar	61	377
	Årets avskrivningar	- 232	- 246
	Ackumulerade avskrivningar (IB)	- 433	- 187
	Bokfört restvärde	393	564

Not 13 Maskiner, inventarier, installationer		2005	2004
	Tillgångarnas anskaffningsvärde	30.626	25.877
	Tillkommande tillgångar	2.878	4.749
	Avgående tillgångar (sålda, utrangerade)	- 563	- 300
	Årets avskrivningar	- 2.538	- 3.109
	Ackumulerade avskrivningar (IB)	- 23.443	- 20.358
	Korrigerig av tidigare års avskrivningar *	- 168	156
	Bokfört restvärde	6.792	7.015

*Korrigerig av tidigare års avskrivningar avser utrangerade och sålda inventarier

Not 14 Utlåning

	IB 2005	Årets utlåning	Amortering	Värde-reglering	UB 2005
Investeringslån	46	175	- 23	0	198
Räntestöd	90		- 12	0	78
Såddfinansiering	3.245	184	- 184	- 180	3.064
	3.381	359	- 35	- 180	3.340

Not 15 Fastigheter

Avser Jordfondens fastigheter.

Not 16 Förutbetalda kostnader

	2005	2004
Stenvalvets Fastighets AB	1.495	1.493
Statens Fastighetsverk	167	156
Övriga	539	419
	<u>2.200</u>	<u>2.068</u>

Not 17 Upplupna bidragsintäkter

	2005	2004
Fiskeriverket	534	487
Krisberedskapsmyndigheten	794	116
Nutek	195	27
Jordbruksverket	466	0
Övriga	383	133
Upplupna bidragsintäkter, inomstatliga	<u>2.372</u>	<u>763</u>
EU-kommissionen	2.013	3.486
Kommuner	0	43
Övriga	0	44
Upplupna bidragsintäkter, utomstatliga	<u>2.013</u>	<u>3.573</u>
Upplupna bidragsintäkter totalt	4.385	4.336

Not 18 Övriga upplupna intäkter

	2005	2004
Vägverket	147	47
Övriga upplupna intäkter	49	93
	<u>197</u>	<u>141</u>

Not 19 Avräkning med statsverket

	2005	2004
Ingående balans	35.972	43.580
-Anslag	642.495	820.195
-Inkomsttitlar	- 415.334	- 479.573
Summa avräknat mot statsbudgeten	<u>227.160</u>	<u>340.621</u>
-Anslagsmedel som tillförts räntekonto	- 82.861	- 81.755
-Uppbördsmedel	506.866	588.076
-Transfereringar	- 644.866	- 854.551
Summa avräknat statsverkets checkräkning	<u>- 220.861</u>	<u>- 348.230</u>
Utgående balans	42.271	35.972

Not 20 Behållning på räntekonto hos Riksgäldskontoret	2005	2004
Anslagsmedel	4.222	- 31
Avgifter	- 263	- 33
Bidrag från annan statlig myndighet	59.245	25.533
Övriga icke statliga bidrag	- 732	- 1.948
	62.472	23.521

varav kortsiktigt likviditetsbehov: 30 mnkr kronor

Den stora ökningen av behållningen på räntekontot beror på ett engångsbelopp från regeringskansliet i december. Medlen är avsedda att användas som bidrag i omställningsarbetet efter de stora försvarsnedläggningarna i Östersund.

Not 21 Övriga tillgodohavanden hos Riksgäldskontoret

Avser tillgodohavande på konto för depositioner.

Not 22 Statskapital	2005	2004
Investeringslån	198	46
Såddfinansiering	5.870	5.870
Kulturtillgångar	18	0
	6.086	5.916

Not 23 Balanserad kapitalförändring	2005	2004
Anslag	- 10.021	- 27.036
Projekt	833	860
Fonder	- 15	- 15
Lönegaranti	345	577
Körkort	247	277
Utlåning	- 2.626	0
EG-medel	- 25.385	- 53.381
	- 36.620	- 78.718

Not 24 Årets kapitalförändring	2005	2004
Periodiseringseffekter i anslagsfinansierad verksamhet	- 22.595	42.386
Över-/underskott i bidragsfinansierad verksamhet	352	- 258
Över-/underskott i avgiftsfinansierad verksamhet	113	- 30
Utlåning	- 180	0
	- 22.310	42.098

Not 25 Fonder

Älgårdsfonden:	2005	2004
IB	2.300	1.656
Erhållna medel	1.928	2.012
Utbetalade medel	- 1.557	- 1.368
	2.671	2.300

Bygdemedel:	2005	2004
IB	52.315	49.721
Erhållna vattenregleringsmedel	31.919	34.045
Utbetalade vattenregleringsmedel	- 34.066	- 31.452
	50.168	52.315

Fonder totalt:	52.839	54.614
-----------------------	---------------	---------------

Not 26 Avsättningar	2005	2004
Ingående avsättning	512	258
Årets pensionskostnad	191	516
Årets pensionsutbetalningar	- 301	- 262
Utgående avsättning	<u>401</u>	<u>512</u>

Not 27 Skuld till Riksgäldskontoret	2005	2004
Låneskuld Riksgäldskontoret IB	7.177	5.797
Under året nyupptagna lån	2.978	4.804
Under året gjorda amorteringar	- 3.333	- 3.424
Utgående skuld	<u>6.822</u>	<u>7.177</u>

Beviljad låneram enligt regleringsbrev uppgår till 9.000 tkr.

Not 28 Upplupna kostnader	2005	2004
Upplupna löner och semesterlöner	5.690	5.949
Upplupna avgifter på löner och semesterlöner	2.507	2.627
Övriga	1.022	881
	<u>9.219</u>	<u>9.457</u>

Not 29 Oförbrukade bidrag	2005	2004
Boverket	679	326
Naturvårdsverket	22.770	16.677
Jordbruksverket	0	600
Riksantikvarieämbetet	856	1.221
Näringsdepartementet	40.000	1.464
Jordbruksdepartementet	708	1.332
Socialdepartementet	835	0
Kammarkollegiet Samefonden	5.386	6.520
Övriga	2.470	2.174
Oförbrukade bidrag, inomstatliga	<u>73.704</u>	<u>30.314</u>
Sparbanksstiftelsen	1.195	1.027
Jämtlands läns landsting	184	141
Kommuner	346	674
Övriga	88	71
Oförbrukade bidrag, utomstatliga	<u>1.814</u>	<u>1.914</u>
Oförbrukade bidrag totalt	75.518	32.228

Den stora ökningen av skulden gentemot Näringsdepartementet beror på de medel Länsstyrelsen erhöll i december. Medlen är avsedda att användas som bidrag i omställningsarbetet efter de stora försvarsnedläggningarna i Östersund.

Not 30 Övriga förutbetalda intäkter	2005	2004
Förutbetald intäkt Regionala fonden	78.873	37.793
Förutbetald intäkt Jordbruksfonden	655	1.328
Förutbetald intäkt Sociala fonden	82.833	4.142
	<u>162.361</u>	<u>43.263</u>

Noter till finansieringsanalys	2005	2004
Not 31 Kostnader		
Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	- 169.343	- 162.974
Avgår avsättningar	- 111	254
Avgår avskrivningar	3.286	3.355
Avgår utrangeringar	26	65
Kostnader enligt finansieringsanalys	<u>- 166.142</u>	<u>- 159.300</u>
Not 32 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
Intäkter av avgifter och andra ers. enligt RR	7.323	7.105
Avgår reavinst vid försäljning av anl.tillgångar	- 195	- 199
	<u>7.128</u>	<u>6.906</u>
Not 33 Lämnade bidrag		
Lämnade bidrag enligt resultaträkningen	- 614.995	- 809.047
Avgår värdereglering såddfinansiering	180	1.270
	<u>- 614.815</u>	<u>- 807.777</u>
Not 34 Medel som erh. från andra myndigheter för finansiering av bidrag		
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag enl RR	32.988	48.121
Korrigerig fordringar/skulder avseende finansiering av transfereringar	40.516	- 933
	<u>73.505</u>	<u>47.188</u>
Not 35 Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag enl RR	35.688	61.348
Finansiella intäkter enl. RR	524	623
Korrigerig fordringar/skulder avseende finansiering av transfereringar	- 29	193
	<u>36.183</u>	<u>62.164</u>

Årsredovisning för Länsstyrelsen Jämtlands län 2005

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Maggi Mikaelsson ordförande samt ledamöterna Elsa Danielsson, Kjell Svantesson, Lennart Oscarsson, Lennart Olsson, Eija Dibba, Carina Zetterström, Per Åsling, Gunnar Engnér, Lena Kagart Andersson, Emanuel Sandberg och Olof T Johansson.

I den slutliga handläggningen deltog även Uno Svaleryd, länsråd.

Maggi Mikaelsson

Uno Svaleryd

Elsa Danielsson

Kjell Svantesson

Lennart Oscarsson

Lennart Olsson

Eija Dibba

Carina Zetterström

Per Åsling

Gunnar Engnér

Lena Kagart Andersson

Emanuel Sandberg

Olof T Johansson